

1 § Bordläggningsdebatt med anledning av vårpropositionen

*Bordläggningsdebatt
med anledning av
vårpropositionen*

Anmäldes

Proposition

2012/13:100 2013 års ekonomiska vårproposition

Finansministern överlämnade 2013 års ekonomiska vårproposition 2012/13:100.

Anf. 1 Finansminister ANDERS BORG (M):

Herr talman! Vårpropositionen *Ansvar för jobb och trygghet* överlämnas härmed till riksdagen.

Ännu en ekonomisk-politisk proposition överlämnas med en mörk fond av krisen i Europa som bakgrund. Eurozonen är inne i en besvärlig ekonomisk period som tynger utvecklingen i Sverige. I eurozonen har skuldsättningen ökat. Offentliga skulder har gått från i storleksordningen 65 procent av bnp till 95 procent av bnp under krisåren. Det kommer att tynga den ekonomiska politiken under åren framöver, och det kommer att göra att många länder genomgår en besvärlig process av nedskärningar och skattehöjningar.

Banksystemen i eurozonen är för stora, för svaga och för riskfyllda. I land efter land kommer återhämtningen att hämmas av att banker inte kan spela den roll för att finansiera investeringar för framtiden som man normalt sett ser. Konkurrenskraften i eurozonen är för svag, både inom eurozonen där länderna i Sydeuropa ligger 20–30 procent högre än Tyskland i kostnadsläge och i förhållande till övriga världen. När Asien, Afrika och Latinamerika accelererar står Europa och stampar.

Arbetsmarknaden i Europa fungerar dåligt och har försämrats under krisen. Arbetslösheten har ökat från 8 till 12 procent. Sysselsättningen har fallit, utanförskapet har vuxit och reallönerna har stått och stampat. Arbetslöshet, banker och skulder kommer att tynga den europeiska utvecklingen åren framöver. Förra året föll bnp i eurozonen, i år faller bnp i eurozonen och nästa år står tillväxten och stampar.

Detta är den bakgrund och den fond som ska präglade svensk ekonomi. Men man ska vara medveten om att riskerna inte är passerade. Vi vet att Grekland kämpar med att få de skattebetalningar som man har räknat med ska komma in. Vi vet att Spanien pressas av att banksystemet har stora svagheter och att huspriser fortsätter att ligga lågt. Vi vet att valet i

Italien har gjort att man har landat i en politisk situation som är mycket svårhanterlig. Vi vet att Portugal har fått underkänt i konstitutionsdomstolen för betydande delar av sitt besparingspaket och nu måste leta efter nya nedskärningar och nya skattehöjningar.

Detta är en kris som kan komma tillbaka precis som den gjorde 2010 med Irland, som den gjorde 2011 med Grekland och som den gjorde 2012 med Spanien. Krisen sliter i Sverige, den pressar Sverige och den trycker Sverige. Detta är bakgrunden till den ekonomiska politiken, som vi har att hantera. Tillväxten i Sverige i år och nästa år blir trög, långsam och segdragen. Det dröjer innan arbetslösheten börjar minska. Det dröjer innan vi får upp ångan i exporten. Det dröjer innan investeringarna åter driver tillväxten.

I detta läge tar regeringen ansvar för Sverige. Vi har lagt en offensiv tillväxtpolitik. Vi har satsat på forskning och utveckling. Vi har gjort en bred satsning på infrastruktur. Vi har sänkt bolagsskatten. Vi ser nu hur andra länder kopierar vår politik när bolagsskatten sänks i Storbritannien, Danmark och Finland. Vi har kunnat satsa på framtiden när andra har skurit ned och höjt skatterna. Sverige står starkt i krisen. Offentliga finanser i Sverige är starkare än i eurozonen, starkare än i EU, starkare än i USA och starkare än i Japan. Vår offentliga sektors skulder är lägre och har ökat mindre än i praktiskt taget alla jämförbara länder. Uthålligheten i våra offentliga finanser är bättre än i våra grannländer och hos våra konkurrenter.

Också när det gäller sysselsättning, tillväxt, arbetslöshet och reallöner har Sverige klarat krisen bättre sammantaget än de allra flesta länder. Sverige står starkt. Sverige står starkare än våra konkurrenter. Vi har förmåga och resurser att fortsätta att förstärka Sverige när andra får backa och skära ned.

Sverige står också starkt när det gäller att möta framtidsutmaningar. Den viktigaste utmaningen för Sverige är att skapa förutsättningar för nya jobb i växande företag. Det är den centrala arbetsuppgiften för Sverige i dag och för åren framöver. Vi förstärker konkurrenskraften. Vi sänker bolagsskatten i budgeten. Vi lägger fram en proposition om riskkapitalavdrag, vi presenterar förslag om forskningsavdrag och vi presenterar förslag om bättre och rättvisare regler i 3:12-systemet.

Det är viktigt att vidga vägarna in på arbetsmarknaden. Det är därför vi nu jobbar med förslag om yrkesintroduktion. Vi har mycket att lära av länder som Tyskland, Österrike och Belgien, framför allt när det gäller det sätt på vilket unga människor där kommer in på arbetsmarknaden. Därför har vi nu planer på att tillsammans med fack och arbetsgivare finna vägar till en yrkesintroduktion som tar ned trösklar och vidgar vägarna till jobb. Det handlar om att vi är beredda att sänka arbetsgivaravgifter. Vi är beredda att tillföra resurser för handledning och utbildning. Vi tror att vi tillsammans på den svenska arbetsmarknaden kan hitta nya vägar in för unga människor i arbetslivet.

Vi vill förstärka unga människors förutsättningar för en trygg start i arbetslivet genom att satsa på och prioritera en djupare och tyngre kunskapsgrund. Det handlar om att förbättra villkoren för lärare med fler utvecklingssteg och bättre karriärvägar. Det handlar om att öka undervisningstiden främst i svåra ämnen som matematik. Det handlar om att vi nu

genomför ett matematiklyft. Det handlar om att vi förbättrar yrkesutbildning, bland annat genom att förbättra villkoren för lärlingssystem.

Vi vill förstärka arbetslinjen. Från den 1 juli i år – om riksdagen fattar beslut om den proposition som nu ligger på dess bord – kommer de som har försörjningsstöd att få behålla mer om de börjar arbeta. Det handlar om 2 000, 3 000 eller 4 000 kronor i månaden för dem som går tillbaka och arbetar. Det är en viktig drivkraft för fler i arbete. Det handlar om att vi ska titta på om vi kan genomföra ett jobbskatteavdrag som innebär att vi får en förutsättning att göra det mer lönsamt att arbeta – naturligtvis villkorat med att vi i augusti bedömer att det i så fall finns pengar. Denna bedömning återstår att göra.

Om Sverige ska stå säkert också framöver handlar det om att vi måste värna ansvarstagande. Våra utgångspunkter är att vi kommer att säkra starka offentliga finanser. Vi kommer att säkra att vi ska ha säkerhetsmarginaler för en djupare, längre och mer besvärlig utveckling. Men vi ska också kunna tillföra energi, tillväxt och kraft till svensk ekonomi. Sverige är ett av få länder som har förutsättningar att stötta, förstärka och ge kraft åt tillväxten. I budgetpropositionen var detta mycket tydligt. När andra höjer skatterna sänker vi dem. När andra stramar åt satsar vi på välfärden. När andra backar förstärker vi framtidsinvesteringar i infrastruktur och forskning. Det är så man tillför energi, kraft, tillväxt och efterfrågan så att vi skyddar Sverige i en besvärlig tid.

I vårpropositionen förstärks bilden. Sammantaget är det nu åtgärder på 25 miljarder kronor som går in under 2013. Det handlar om 7 000 platser i yrkesvux, 3 000 praktikplatser, mer arbetsmarknadsutbildning, fler utbildningsplatser och mer investeringar i underhåll av järnvägen. Det är så vi tillför energi, det är så vi tillför kraft och det är så vi tillför tillväxt och efterfrågan till svensk ekonomi därför att vi har kraften och styrkan att göra det.

I budgetpropositionen för 2014 kommer vi att ytterligare förstärka denna inriktning. Det handlar om tre huvudvägar.

För det första kommer jobbpolitiken att förstärkas. Arbetsmarknadens funktionssätt ska fortsätta att förbättras. Matchningen ska fungera bättre, fler ska lämna utanförskap och ungas chanser i arbetslivet ska förbättras.

För det andra måste kunskapspolitiken förstärkas. Det kan handla om undervisningstid, lärare och yrkesutbildningar. I budgetpropositionen kommer vi med förslag som ytterligare understryker kunskapslinjen i vår ekonomiska politik.

För det tredje handlar det om förslag för trygghet och sammanhållning. Det kan handla om att vi vidtar åtgärder för att förbättra tillgänglighet och kvalitet i vård och omsorg. Det kan handla om att vi återkommer med förslag både på skattesidan och i ersättningsystemen för att de som har de sämsta villkoren ska få det något bättre.

Det är så man tillför energi, kraft, tillväxt och efterfrågan. Det kan vi göra eftersom vi står starka. Vi har den kraften. Vi har förutsättningarna att skydda Sverige i den värsta ekonomiska krisen sedan depressionen.

Herr talman! Det är nu 517 dagar kvar till riksdagsvalet. Valrörelsen, valdebatten och valdagen är högtidsstunder i vår demokrati. Skiljelinjerna i politiken börjar bli alltmer klara och allt tydligare. Det mår i grund och botten demokratin väl av.

På den ena sidan står en väl förberedd och samspelt Allians för Sverige. Vi har tagit Sverige genom den svåraste ekonomiska krisen sedan depressionen i bättre skick än de flesta andra länder. Vi kommer att fortsätta säkra starka offentliga finanser nu och i framtiden. Vi kommer att fortsätta göra det mer lönsamt att arbeta nu och i framtiden. Vi kommer att göra det fortsatt enklare och mer attraktivt att anställa nu och i framtiden. Vi fortsätter att sätta kunskapen i skolan som vår första prioritering nu och i framtiden.

Det här är vår politik: En förstärkt konkurrenskraft, bättre företagsklimat och bättre villkor för företagen genom satsningar på infrastruktur och forskning. Samtidigt är det vår uppgift att värna sammanhållningen i vårt samhälle genom satsningar på dem som har de tuffaste förhållandena och satsningar på välfärd som går till alla.

Ansvar, arbete och kunskap är Allians för Sveriges budskap under den här mandatperioden och nästa.

Mot Allians för Sverige står riksdagens rödgröna partier. De vill inte lämna besked till väljarna om hur Sverige ska regeras. De vill inte lämna besked om hur politiken ska utformas. De vill inte presentera ett gemensamt valmanifest. De vill inte svara på hur framtidens utmaningar ska mötas. Dessa hur, hur och hur kommer att upprepas varje dag fram till valdagen eftersom väljarna har rätt att få svar. Hur ska man regera? Hur ska politiken utformas? Hur ska man möta framtidsutmaningarna?

Det är dock tydligt att de rödgröna partierna är överens om skatteförslag som kommer att slå mot jobb och tillväxt. De är överens om att skatterna ska höjas. De ska höjas med 30 miljarder enligt Socialdemokraterna och Miljöpartiet och ännu mycket mer enligt Vänsterpartiet.

Men de är inte överens om vilka skatter som ska höjas. Frågan blir naturligtvis i vilken utsträckning Socialdemokraterna kommer att acceptera Miljöpartiets bensinskatteshöjningar. Och frågan blir naturligtvis i vilken utsträckning Miljöpartiet kommer att acceptera Socialdemokraternas jobbskatteshöjningar.

Man kan se att de är överens om en sak, och det är att den centrala utmaningen är att bygga ut bidragspolitiken. Det är lätt att se en kompromiss där höjda jobbskatter och höjda bensinskatter förenas i en skattepolitik som slår hårt mot alla dem i Sverige som sätter sig i bilen för att åka till arbetet. Bidragspolitiken är det område där de är allra mest överens. De vill höja a-kassan, höja sjukpenningen, vidga förtidspensionen, höja barnbidragen, höja bidragsförskotten och höja bostadsbidragen. De är överens om höjda skatter och höjda bidrag, sämre för dem som jobbar och bättre för dem som inte jobbar.

Det är här den huvudsakliga skiljelinjen går i vårpropositionen, i budgetpropositionen och i valdebatten. Det här är huvudfrågorna i valet 2014: Ska vi höja skatter för alla som sätter sig i bilen och åker till arbetet, eller ska vi göra det mer lönsamt att jobba? Ska vi höja skatter för företag som anställer, eller ska det bli fler jobb i växande företag? Ska vi höja bidragen så att det lönar sig sämre att arbeta, eller ska vi pressa tillbaka utanförskapet?

Allians för Sverige har ett tydligt svar. Vi står för ansvar för Sverige, vi står för arbete för Sverige och vi står för kunskap för Sverige. Det är budskapet i vårpropositionen, det är budskapet i budgetpropositionen och

det kommer att vara vårt gemensamma budskap till väljarna i valrörelsen 2014.

(Applåder)

Prot. 2012/13:91
15 april

*Bordlägningsdebatt
med anledning av
vårpropositionen*

Anf. 2 FREDRIK OLOVSSON (S) replik:

Herr talman! I dag är det en av höjdpunkterna för en finansminister. Han får komma hit till riksdagen med sin ekonomiska politik. Det är en högtidsdag när han kan proklamera de resultat som han har uppnått och vilka nya mått och steg som ska vidtas för att svara upp mot medborgarnas förväntningar och de egna ambitionerna.

Det gör nu finansministern för 14:e gången. 13 gånger tidigare har Anders Borg kommit hit med en ekonomisk vårproposition eller en höstbudget. Politiken har alltså haft tid att verka i nästan sju år.

Hur ser resultaten ut? Jo, vi har högre arbetslöshet och mer otrygghet. Nu är över 400 000 människor arbetslösa i vårt land. Det är väsentligt fler än när Anders Borg tillträdde. Vi ser också att arbetslösheten fördjupas. Man är arbetslös allt längre. Nu är det 70 000 som har varit arbetslösa i minst två år. Det är nästan en tredubbling från när Anders Borg tillträdde. Han har också placerat över 30 000 personer i fas 3. Det är en åtgärd som få lämnar för jobb eller studier. Och i skolan sjunker kunskapsresultaten för sjätte året i rad.

Trots det förefaller huvudinriktningen i Anders Borgs politik vara helt oförändrad. Den 14:e ser ut som de andra 13 ungefär. Jag vill därför börja med två mycket grundläggande frågor.

Är finansministern verkligen nöjd med resultaten av de 13 vår- och höstbudgetar som han har lämnat så här långt? Tycker han verkligen att det går enligt plan?

Anf. 3 Finansminister ANDERS BORG (M) replik:

Herr talman! Socialdemokraternas grundläggande valstrategi tycks vara att hävda att Sverige är Europas krisland. Med det är en bild som väljarna inte kommer att acceptera och tro är korrekt.

Arbetslösheten har ökat mer i 18 länder. Det är Sverige och en handfull länder till som har klarat av en ökad sysselsättning under de här åren. Sverige har en av de lägsta långtidsarbetslöshetsnivåerna både för unga och för vuxna. När det gäller arbetskraftsdeltagande ligger Sverige i topp. När det gäller reallöner får vi höra att det är Tyskland vi ska titta på. Där har reallönerna fallit under de senaste tio åren, och de har ökat i Sverige. Tittar vi på skulden ligger vi på 40 procent och euroländerna på 95. På punkt efter punkt visar det sig att Sverige tillhör dem som presterat bäst under krisen.

Vi ska inte glömma att vi går igenom den värsta krisen sedan depressionen, men till och med i år och nästa år har Sverige starkare tillväxt än övriga Europa. Om övriga Europa har 1 procent nästa år och vi har 2 procent, har Sverige då högre eller lägre tillväxt än övriga Europa?

De frågor som Socialdemokraterna vägrar att svara på är: Om vi nu har ett problem med ungdomsarbetslöshet, vad blir då bättre med höjda arbetsgivaravgifter för unga? Om Sverige har ett problem med långtidsarbetslöshet, vad blir då bättre med höjda skatter och höjda bidrag? Om Sverige behöver bättre förutsättningar för jobb, vad blir då bättre av att man höjer bolagsskatt och arbetsgivaravgift för företagen?

Den socialdemokratiska politiken har bara ett sätt att hantera svensk ekonomi, och det är att trycka ut människor från arbetsmarknaden. Det är inte en politik som leder till bättre sysselsättning och lägre arbetslöshet.

(Applåder)

Anf. 4 FREDRIK OLOVSSON (S) replik:

Herr talman! Anders Borg jämför sig gärna med de absolut sämsta. Man kommer ju lite bättre ut i jämförelsen då, så jag förstår att det är taktiken. Men när vi jämför oss med länder som vi brukar jämföra oss med kommer vi inte lika väl ut.

Förr hade vi en arbetslöshet i Sverige som var lägre än i Finland, Tyskland och Belgien. Nu är den högre hos oss än där. Vi kan se rygg-tavlan på ganska många andra EU-länder också. Vi är sämst i Norden. Vi har högre arbetslöshet än Holland, Luxemburg och Österrike, för att lägga till några till.

Dessutom är det väl ungefär tiotalet länder som har lyckats bättre med sysselsättningsutvecklingen eller ligger ungefär i samma härad som vi. Många av dem är dessutom mer exportberoende än Sverige, om nu det skulle vara ett kriterium, till exempel Belgien, Holland, Österrike och Danmark.

Anders Bors problem är verkligheten. Din politik biter inte på arbetslösheten. Dina åtgärder fungerar inte. Är det inte dags att tänka några nya tankar när den gamla politiken inte funkar?

Anf. 5 Finansminister ANDERS BORG (M) replik:

Herr talman! Ja, Fredrik Olovsson, arbetslösheten i Sverige har alltså utvecklats bättre sedan krisen började än i 18 andra europeiska länder. Sysselsättningen ligger i topp 4 eller topp 5 bland jämförbara europeiska länder. När det gäller långtidsarbetslöshet är vi bland de bästa, vi har en av de bästa utvecklingarna av offentliga finanser, och vi har högre tillväxt än de allra flesta av de gamla EU-länderna.

Vad är det som Fredrik Olovsson är så upprörd över? Ja, det är att det finns länder, som Tyskland, som har klarat sig bättre. Men är det det som är det socialdemokratiska receptet, att man ska rösta fram Angela Merkel som kansler i Tyskland som tack för att hon gjort ett bra jobb? Det är samma politik i Sverige och Tyskland som fungerar – en politik som prioriterar ansvar, arbete och sammanhållning. Socialdemokratisk politik fungerar inte i Europa. Vår politik fungerar både här och i övriga Europa.

(Applåder)

Anf. 6 PER BOLUND (MP) replik:

Herr talman! Trots att Anders Borg försöker jämföra sig med rätt länder är det ganska uppenbart att regeringen har misslyckats med att ge jobb åt våra unga. Ungdomsarbetslösheten är, oavsett hur man försöker slingra sig, högre i Sverige än i jämförbara länder som våra grannländer Norge, Danmark, Finland, Tyskland och Nederländerna. Alla de har klart lägre ungdomsarbetslöshet än vad Sverige har.

Även den så farliga långtidsarbetslösheten bland unga har stigit kraftigt. Moderaterna och Anders Borg lovade ju att prioritera jobben när ni tillträdde i regeringsställning för snart sju år sedan. Under tiden från 2007 fram till 2012 har antalet långtidsarbetslösa unga ökat från 13 000

personer till 22 000 personer. Även Anders Borg måste väl medge att det är ett stort misslyckande.

Nu ser vi hur regeringspartierna har mycket olika strategier för att möta det här. Folkpartiet och Centern vill bekämpa ungdomsarbetslösheten genom att sänka lönerna för våra unga. Moderaterna har i stället velat satsa på en jobbpakt med LO, som finansministern nämnde men som vad vi kan se tycks gå om intet. Regeringens misslyckande med ungdomsarbetslösheten har blivit ett allvarligt samhällsproblem.

Då är frågan, Anders Borg, vilka nya möjligheter du ser framöver. Vi ser att småföretagen är en nyckelaktör när det gäller att ge jobb generellt, men inte minst när det gäller att ge Sveriges unga jobb. Vi ser att det är inom småföretagen som de nya jobben växer till. Där har de skapats under de senaste decennierna, och allt pekar på att det är inom småföretagen som jobben kommer att komma också framöver.

Jag vill fråga Anders Borg om han delar den bedömningen och om han därmed är villig att ställa sig bakom Miljöpartiets förslag och satsa på till exempel sänkta arbetsgivaravgifter för småföretag och helt avskaffa sjuklöneansvaret för de mindre företagen i Sverige.

Anf. 7 Finansminister ANDERS BORG (M) replik:

Herr talman! Låt oss titta på långtidsarbetslösheten bland unga. Finland har lägre långtidsarbetslöshet än Sverige. I Danmark, Holland, Österrike, Cypern, Luxemburg, Tyskland, Storbritannien, Polen, Portugal, Frankrike, Tjeckien, Malta, Belgien, Spanien, Lettland, Litauen, Slovenien, Ungern, Estland, Rumänien, Grekland, Irland, Italien, Bulgarien och Slovakien är den högre. Är det ett misslyckande för Sverige att vi tillsammans med Finland har den lägsta långtidsarbetslösheten både i Europa och bland industriländerna? Är det så vi ska beskriva Sverige, att vi är i bottenlaget, när vi alltså klarar oss bättre än de allra flesta andra europeiska länder?

Det Per Bolund inte vill svara på är vilken politik han tänker sitta i regeringen med. Om ni vinner valet och Per Bolund vill göra anspråk på att vara finansminister blir frågan: Tänker du då gå med på Socialdemokraternas jobbskattehöjningar för att köpa den posten? Hur blir det med Socialdemokraternas bidragspolitik? Tänker du acceptera att man kör ut människor från arbetsmarknaden till förtidspensionering på det sätt som man gjorde tidigare? Och hur är det med bensinskatten? Kommer ni att driva igenom kraftigt höjda bensinskatter, eller kommer ni att lägga er platt för Socialdemokraterna? Hur blir det? Är det inte så att det blir bidragspolitik som finansieras med höjda bensinskatter och höjda jobbskatter till priset av stigande långtidsarbetslöshet, högre arbetslöshet för unga och sämre sysselsättning i Sverige?

När ska vi få reda på hur ni tänker regera Sverige när ni nu gör anspråk på regeringsmakten och vi har 517 dagar kvar till valet?
(Applåder)

Anf. 8 PER BOLUND (MP) replik:

Herr talman! Det var ett elegant sätt att inte svara på de frågor som jag ställde som var tydliga och som jag tror att alla åhörare kunde höra. Anders Borg kanske inte hörde dem, så jag får kanske repetera dem sedan.

Tvårtemot det som Anders Borg försöker måla upp står Miljöpartiet för en offensiv och näringslivsvänlig företagspolitik. För oss är det självklart att ryggraden i Sveriges ekonomi är företagen, framför allt de små och medelstora företagen som växer.

Jag tyckte att Anders Borg var inne på det i sitt anförande när han sade att det är viktigt att skapa nya jobb i växande företag. De orden känner vi igen oss i, och därför tycker vi att man måste föra en politik som leder fram till det resultatet.

Jag tror att de 22 000 unga som har varit långtidsarbetslösa under Anders Bors tid, och som alltså har ökat från 13 000, inte gläds åt att Sverige ser bättre ut i jämförelse med många andra länder. Det de nu vill veta är vilka lösningar regeringen kommer att komma med. Vad kommer man att svara med?

Nu kommer regeringen tvärtom med förslag om månadsuppgifter för småföretagen som kommer att lägga på ytterligare en miljard i administrativ börda på företagen. Den blev uppskjuten den här gången, men den står fortfarande på Finansdepartementets lista.

Kommer man att komma med ytterligare åtgärder för att försäkra konkurrenskraften för Sveriges småföretag?

Anf. 9 Finansminister ANDERS BORG (M) replik:

Herr talman! Per Bolund och de rödgröna partierna jobbar i en bransch som handlar om att svartmåla Sverige. När vi har bättre långtidsarbetslöshetssiffror för unga än vad många andra länder har bortser man från det och hävdar att Sverige tillhör bottenligan.

När det gäller det här med konkurrenskraft för företagen måste jag fråga: Hur rimmar det med 15 miljarder i höjda skatter på hela vår fordonsflotta? Bensinskatten ska höjas, lastbilsskatt ska införas, flygskatt ska införas. Bli företagets klimatet i Sverige bättre av en skattechock på det här området? Det kan rimligen inte vara så att vi får mer efterfrågan och starkare tillväxtförutsättningar i Sverige genom att höja alla dessa skatter. Hur blir det med Socialdemokraternas jobbskatter? Lovar du att ni inte kommer att pantsätta er i en regering för att genomföra höjda arbetsgivaravgifter och höjd moms? Och hur blir det med bidragspolitiken? När får vi besked? Är det verkligen bidrag som ska prioriteras framför miljön, Per Bolund?

(Applåder)

Anf. 10 SVEN-OLOF SÄLLSTRÖM (SD) replik:

Herr talman! Finansministern! Jag vill börja med att fråga om finansministern efter mitt inlägg kan förklara var i den här budgeten som jag hittar beräkningen för kostnaden för vård av illegala invandrare. Men jag kommer till det sedan.

Den 1 juli kommer Sverige förmodligen att få en världsunik – i alla fall unik för västvärlden – lagstiftning. Då kommer nämligen människor som vistas i Sverige utan erforderat tillstånd och som gömmer sig undan myndigheterna och inte respekterar avvisningsbeslut att belönas med subventionerad sjukvård, tandvård och medicin.

Att gå till tandläkaren i dag kan bli en ganska dyr historia för många av oss. Ibland rör det sig om många tusenlappar. För den som vistas olovligt i riket och därmed också begår ett brott stannar summan på 50

kronor per besök. Hur kommer det sig? Jo, de svenska skattebetalarna subventionerar resten av kostnaden. Samma sak gäller för sjukbesök och för medicin. Den som vistas olovligen i landet ska alltså belönas.

Mina frågor till statsrådet Borg är således följande: Vad är ditt budskap till de pensionärer som i dag nätt och jämnt har råd med mediciner? Vad är ditt budskap till dem vars högkostnadsskydd du försämrat och vars mediciner du gjort dyrare samtidigt som du nu belönar dem som bryter mot rikets lag och som du ger nästintill gratis medicin?

Sedan vill jag också veta vilka kostnadsberäkningar du har gjort, för jag hittar inte det, men det kan också bero på att vi bara har haft några timmar på oss att läsa detta.

Anf. 11 Finansminister ANDERS BORG (M) replik:

Herr talman! Sven-Olof Sällström och jag har olika syn på invandring. Jag tror att invandring är bra för Sverige. Det är bra för Sverige att det kommer hit människor och arbetar. Ju fler av dem som kommer hit som försörjer sig själva och som bidrar med skattepengar till vår gemensamma välfärd desto bättre. Men vi har också en del av vår invandringspolitik som handlar om att vi ska ställa upp och hjälpa människor i nöd. Det handlar i grund och botten om att vi inte ska gå förbi människor som har hamnat i en besvärlig situation på grund av att det är ett krig eller en konflikt i deras hemland.

Nu har vi en uppgörelse med Miljöpartiet som rör betydande delar av flyktingpolitiken. En del av det handlar om att ge bättre förutsättningar för dem som lever här och är så kallade gömda flyktingar. De ska få vård och omsorg. Det sker utifrån att det helt enkelt är rimligt att förbättra villkoren för människor som lever under besvärliga omständigheter. När man sedan fått sitt beslut prövat ska det så småningom verkställas, men vi ska naturligtvis försöka driva politiken med en grundläggande utgångspunkt i humanitet.

Det är inte så att Sverige inte har möjligheter att göra sådant som förbättrar för pensionärerna. Vi kommer att göra breda satsningar på vård och omsorg i budgeten när vi kommer tillbaka i höst. Vi kommer med stor sannolikhet att kunna sänka skatten för pensionärer, detta samtidigt som andra länder får skära ned på pensionerna, höja pensionsåldern och försämra villkoren i vård och omsorg.

Vi ska ha en invandringspolitik som vilar på två ben. Det ena är att det är bra att människor jobbar i Sverige. Det andra är att vi ska ställa upp och hjälpa människor i nöd.

Anf. 12 SVEN-OLOF SÄLLSTRÖM (SD) replik:

Herr talman! Anders Borg berättar hur bra och berikande det är för Sverige att vi har folk som kommer hit och jobbar. Det kan jag hålla med om ifall de kommer enligt den reglerade invandring vi har och jobbar för avtalsenliga löner.

Vi har dock ett problem. I Sverige får man nämligen inte tala om allt. Vi sverigedemokrater har av både finansministern och statsministern beskyllts för att ha orealistiska beräkningar på vad invandringen kostar. De har dömt ut beräkningarna utan att på något sätt förklara vad som är fel, varför man inte kan räkna på det sättet och vad den egentliga siffran är. Alla undrar vad den egentliga siffran är. Vi väntar på den.

I helgen fick vi lite kött på benen när det uppmärksammades att Norges statistiska centralbyrå har räknat på det. Där får man – hör och häpna – räkna på det och dessutom publicera resultatet. Det visar sig att icke-västliga invandrare kostar det norska samhället i genomsnitt 4,1 miljoner under deras livstid – netto, det vill säga efter det att eventuella skattebetalningar gjorts.

När kommer en sådan beräkning från regeringens sida?

Anf. 13 Finansminister ANDERS BORG (M) replik:

Herr talman! Det är bra att det kommer människor till Sverige. Vi är långt ifrån ett tätbefolkat land. Vi kan naturligtvis bli bättre på att se till att de människor som kommer hit snabbt kommer in på arbetsmarknaden. Vi måste förbättra så att de får bättre stöd för att lära sig svenska. Vi måste förbättra utbildningssystemet så att de som kommer hit och inte har möjlighet att fullt ut gå i svensk skola får mer undervisningstid. Vi måste förbättra förutsättningarna för att de kommer i arbete. Vi måste göra både kraven och stöden tydligare när de är på väg in i det svenska samhället. Det är en del av invandringspolitiken.

Den andra delen handlar om att vi ska ställa upp och hjälpa människor i nöd. Det är givetvis förknippat med en del kostnader på kort sikt, men det är väl självklart att ett av världens rikaste länder, med en av de bästa arbetsmarknadsutvecklingarna och bästa offentliga finanserna, ska ställa upp och hjälpa människor i nöd. Det skjuts på människor med luftvärnskanoner och stridsflygplan i Syrien och andra länder, och då ska Sverige ställa upp. Då kan vi inte säga att det handlar om vad det kostar. (Applåder)

Anf. 14 ULLA ANDERSSON (V) replik:

Herr talman! Anders Borg ägnar en tredjedel av sin talartid åt att recensera Europa, en tredjedel av tiden ägnar han åt sin egen politik och en tredjedel åt oppositionens politik. Jag kan konstatera att det nästan verkar som om Anders Borg önskar att han var i opposition, för han betar sig så i den här debatten.

Jag kan också konstatera att Anders Borg är erkänt dålig på ekonomiska prognoser och ännu sämre på att hantera arbetslösheten. Vi kan nu se att regeringen sedan i höstas fått göra om alla sina prognoser och får räkna med 130 000 fler arbetslösa de kommande åren. Det ska läggas till de 80 000 fler arbetslösa som tillkommit sedan 2006. För att lösa problemet med 130 000 fler arbetslösa lägger Anders Borg en liten skärva med utbildningsplatser, 12 000 fler platser. Det är dessutom utbildningsplatser som han tidigare dragit in.

Vi är nu ett långtidsarbetslöshetens land. En kvarts miljon människor räknar Arbetsförmedlingen med som utsatta på arbetsmarknaden, det vill säga de har mycket svårt att få jobb eller riskerar att slås ut permanent. Långtidsarbetslösheten i Sverige har ökat med 80 procent sedan Anders Borg tillträdde. Andelen som varit arbetslösa två år eller längre har ökat med hela 180 procent. Nästan en femtedel av de arbetslösa har varit arbetslösa över två år. Då ska vi komma ihåg att det är mycket svårt att försörja sig som arbetslös eftersom regeringen sänkt ersättningarna och försvårat för människor att vara med i den gemensamma arbetslöshetsförsäkringen.

Varför har det blivit så här? Jag skulle vilja påstå att en av de stora anledningarna är att regeringen inte ser arbetslösheten som ett samhällsekonomiskt problem utan som en fråga om individens attityder samt anspråk på löner och arbetsvillkor. Regeringen har lagt ungefär 1 procent av bnp på arbetsmarknadspolitiska insatser. Under 90-talskrisen lade vi 3 procent. Det är en medveten strategi från regeringens sida för att se till att människor står till arbetsmarknadens förfogande och för att hålla lönerna nere.

Anf. 15 Finansminister ANDERS BORG (M) replik:

Herr talman! När jag förberedde replikskiftet med Ulla Andersson kunde jag inte låta bli att ta med Social Progress Index. Det är ett antal amerikanska forskare som utvärderat samhällen, inte bara utifrån bnp utan också utifrån hur de fungerar. De har tittat på grundläggande mänskliga behov av hälsovård och personlig säkerhet. De har tittat på grunderna för att uppleva välbefinnande. De har tittat på vilka möjligheter det finns för människor att utvecklas.

Det visar sig att det svartmålade Sverige, som tillhör bottenlaget om man får tro Socialdemokraterna, Vänsterpartiet och Miljöpartiet, har den högsta rankningen. Hur kan vi, om allting går åt pipan i Sverige med arbetslöshet och vad det nu är, fortfarande anses ha det bästa, mest inkluderande och socialt mest inriktade samhällssystemet av alla? Vad är det som är så fel med att Sverige kan ta ansvar för offentliga finanser, jobb och tillväxt?

Ulla Andersson tar upp långtidsarbetslösheten. Det väcker de grundläggande frågorna. Om man är bekymrad över långtidsarbetslösheten, varför ska man då bygga ut vartenda bidragssystem så att fler människor fastnar i utanförskap? Om man är bekymrad över långtidsarbetslösheten, varför ska man då göra det svårare för människor att komma tillbaka genom att höja skatterna? Om man är bekymrad över långtidsarbetslösheten bland unga, varför ska man då höja arbetsgivaravgiften för unga?

Det finns ingenting i de rödgrönas politik med höjda bidrag och höjda skatter som leder till att vi kommer ned i arbetslöshet. Det är alldeles uppenbart att blandningen av stora skattehöjningar och stora bidragshöjningar i det nuvarande konjunkturklimatet vore fullständigt förödande.

Sverige behöver inte höjda skatter, för vi har en kris i världsekonomin. Sverige behöver inte höjda bidrag, för vi behöver ha fler människor på arbetsmarknaden, inte driva in människor i utanförskap.
(Applåder)

Anf. 16 ULLA ANDERSSON (V) replik:

Herr talman! Om Anders Borg lade ned lika mycket tid på att hantera problemen med arbetslösheten som han lägger ned på att recensera oppositionens politik skulle det här landet se bra mycket bättre ut.

Vi har en kvarts miljon långtidsarbetslösa, Anders Borg. Jag tycker att de är värda din uppmärksamhet. Jag tycker att du borde ha ett ansvar när du har ändrat alla prognoser och räknar med 130 000 fler arbetslösa. Men du gör ingenting i den budget vi nu diskuterar. Sedan har du mage att stå och recensera oppositionens politik.

Det är du som är finansminister, Anders Borg. Det är du som är orsaken till att vi i dag har 80 000 fler arbetslösa och troligtvis kommer att ha

nästan en kvarts miljon fler inom något år. Det är ett grundläggande problem. Du har halverat arbetsmarknadsutbildningarna. 732 av 100 000 unga får en arbetsmarknadsutbildning. Hur ska människor kunna skola om sig och utbilda sig när ni drar ned på deras möjligheter?

Sverige lägger en liten, liten andel på arbetsmarknadspolitiska insatser, och det har lett till att långtidsarbetslösheten ökat så oerhört kraftigt. Vi är numera ett långtidsarbetslöshetens land.

Anf. 17 Finansminister ANDERS BORG (M) replik:

Herr talman! Ulla Andersson och de rödgröna vill inte bli recense-
rade. De vill gå till val utan att berätta hur de ska regera Sverige. De vill gå till val utan att människor ska veta om det blir höjd bensinskatt, höjda jobbskatter och höjda bidrag. De vill gå till val utan att berätta hur någon av de utmaningar Sverige står inför ska hanteras.

Det förstår jag, för det är helt obegripligt hur den politiken ska hänga ihop. Man får 15 miljarder i bensinskattehöjningar med Miljöpartiet. Man får Socialdemokraternas företagsskattehöjningar på jobben. Man får Vänsterpartiets förmögenhets- och fastighetsskatt. Och man får den eniga politiken, att bygga ut vartenda bidragssystem som finns.

Hur ska det kunna pressa tillbaka långtidsarbetslösheten? Om färre arbetsgivare vill anställa, om vi bygger ut vartenda transfereringssystem så att det lönar sig mindre att jobba, hur ska det leda till lägre långtidsarbetslöshet? Det är en obegriplig politik den rödgröna oppositionen står för. Det är ett demokratiskt krav att man gemensamt redovisar hur man vill regera Sverige och vilken politik man tänker genomföra.

(Applåder)

Anf. 18 FREDRIK OLOVSSON (S):

Herr talman! Det är förstås jobben som är nyckeln till frihet, välstånd och framtidstro. Ingenting är så kostsamt för samhället som att ställa tusentals och åter tusentals människor vid sidan av. Ingenting är så nedbrytande för den enskilde som att inte bli tagen i anspråk, att inte känna att man behövs, att förlora sin inkomst och att förlora sin framtidstro. Värst av allt är det förstås när det drabbar unga människor.

Därför är det obegripligt att regeringen fortsätter att låta unga arbetslösa vänta på åtgärder för jobb. Inte heller nu i vårbudgeten klarar regeringen att lägga fram förslag som vi socialdemokrater hade redan i höstas, om yrkesintroduktion enligt Löfvenmodellen med utbildning och handledarstöd. Det är förslag som vi presenterade redan i höstas. Den modellen liknar mycket de framgångsrika modeller som finns i andra länder. Men regeringen lägger inte fram något förslag, utan fortsätter att vänta.

Arbetslösheten bidrar nu också till att regeringen inte längre klarar överskottsmålet i de offentliga finanserna. Vi hade en diskussion redan i höstas om att det såg ut som att regeringen inte skulle klara överskottsmålet. Nu hamnar man ännu längre ifrån. Det konjunkturjusterade sparandet, det bakåtblickande tioårsgenomsnittet och sjuårsindikatorn ger alla samma besked, nämligen att regeringen inte når överskottsmålet över tid. Det handlar inte om att det skulle vara fel att ha underskott ett särskilt år, vilket finansministern försöker låtsas ibland – så är det inte – utan det

är den sammantagna bedömningen över en längre tidsperiod som visar att man inte klarar målet.

Det stora problemet för regeringen och därför också för Sverige är att den grundläggande idé som politiken vilar på inte levererar. Moderaternas idé, att arbetslösheten i vårt land bäst bekämpas genom att klyftorna ökar och otryggheten blir större, levererar inte. Nu ser vi i verkligheten och i regeringens egna prognoser att den inte skapar jobb. Men vi vet också att den inte skapar framtidstro. Den bygger inte Sverige starkare.

Därför vill vi socialdemokrater se en annan inriktning på politiken. När vi presenterar vårt alternativ om ett par veckor – och förstås också i höst – kommer vi att fokusera på jobb och utbildning inom ramen för en ansvarsfull ekonomisk politik. Men vi står inte bara fast vid det finanspolitiska ramverket. Vi vill också gärna komplettera det med ett sysselsättningspolitiskt ramverk med mål för arbetslösheten. Vi har uttryckt det som att Sverige ska ha lägst arbetslöshet i EU 2020. Vi ska uppnå det genom fler arbetade timmar och högre sysselsättningsgrad.

Men det står redan klart att den budgetmotion som vi lade fram i höstas och som riksdagen röstade ned före jul var en bättre avvägd politik än den som de borgerliga ledamöterna röstade igenom. Regeringens vårbudget ger oss dessutom i mångt och mycket rätt i vår kritik. Anders Borgs monumentala prognosmiss gav en felaktig ekonomisk politik. När han nu tvingas att revidera sina prognoser kraftigt och dessutom känner sig tvingad att utöka antalet platser för att arbetslösheten växer, då är det naturligtvis ett kvitto på att de hamnade fel. Men Sverige hade också behövt vår stimulans för den privata efterfrågan, med förstärkningar för barnfamiljer och pensionärer, våra investeringar i mindre klasser i skolan och i fler platser i högskolan, våra förslag om en slopad andra sjuklönevecka, exportstöd och nyföretaggaranti samt våra investeringar i infrastruktur, i en bättre miljöpolitik och i ökat bostadsbyggande. Nu betalar vi i stället för regeringens misstag genom högre arbetslöshet.

Herr talman! Regeringen klarar inte sina två viktigaste arbetsuppgifter: att bekämpa arbetslösheten och att förbättra kunskapsutvecklingen i skolan. På båda dessa centrala områden går utvecklingen åt fel håll. Jag ska återupprepa lite fakta. Över 400 000 är arbetslösa. Långtidsarbetslösheten har nära nog tredubblats. Ungefär 70 000 människor har varit utan jobb i mer än två år. Mer än 30 000 har den borgerliga regeringen låst in och låst fast i fas 3, som alltmer får karaktären av en ändstation på arbetsmarknaden. Till den stationen anländer i allt större utsträckning också unga människor. Det senaste året har ökningen av antalet unga i fas 3 varit över 30 procent.

Men även jämfört med andra länder klarar sig den svenska jobbpolitiken ganska dåligt. När arbetslösheten stigit här har den tvärtom sjunkit i många andra länder, och när den stigit i andra länder har den stigit ännu mer i Sverige. Den svenska arbetslösheten är högst i Norden och alltså högre än i Finland, Norge och Danmark, men den är också högre än i nästan alla andra jämförbara länder – inte dem som vi normalt sett aldrig jämför oss med, utan till exempel Holland, Tyskland, Luxemburg, Österrike och Belgien. Arbetslösheten i Sverige är till och med högre än i krisens Storbritannien.

Det finns förstås orsaker till regeringens misslyckande. Politiken har fokuserat på att öka klyftorna mellan dem som har arbete och dem som

inte har det. Det har regeringen gjort därför att Anders Borg tror att det största problemet på arbetsmarknaden är att människor inte söker arbete tillräckligt intensivt. Man har inte fokuserat på att stödja tillväxten med fler och nya arbetstillfällen eller på att se till att de arbetslösa har rätt kompetens för att kunna få de jobben. I stället har det handlat om coacher och coaching för att få arbetslösa att söka jobb som inte finns eller som de inte är behöriga för. Då kommer man naturligtvis inte att lyckas.

Misslyckas med jobben kommer man dessutom att fortsätta att göra om man inte klarar av att vända utvecklingen i skolan. Kunskapsresultaten i skolan har försämrats sex år i rad. Andelen elever som klarar grundskolan är lägre än när regeringen tillträdde. Barns och ungdomars resultat i grundskolan beror dessutom i allt högre grad på vilka föräldrar de har. På det sättet befäster man effektivt klassklyftor. Detta kryddar regeringen med lite extra skatteavdrag för den som har råd med privatutbildning.

Regeringens förändringar av gymnasieskolan har gjort att utbildningar som förbereder för branscher där det finns en tydlig arbetskraftsbrist ändå tappar i attraktionskraft bland eleverna. Färre får dessutom plats på högskolorna, och Högskoleverket räknar med att andelen unga med högskoleexamen kommer att minska i Sverige när den ökar i väldigt många andra länder.

Men även om regeringens politik inte lyckas uppnå vad den syftade till har den fått tydliga återverkningar. Inkomstskillnaderna ökar mellan friska och sjuka, och när reformutrymmet läggs på skattesänkningar i stället för på investeringar i utbildning och stöd till unga arbetslösa växer klyftan mellan generationerna, så att föräldrar får försörja sina barn allt längre upp i åldrarna. Klyftan har ökat mellan yrkesverksamma och pensionärer, som både betalar mer i skatt och är mer beroende av en väl fungerande vård och omsorg, och klyftorna ökar mellan män och kvinnor.

Vi menar att utvecklingen har goda möjligheter att gå åt ett annat håll. Sverige kan bättre än så här. Vi behöver en politik för fler jobb med investeringar i forskning och innovation, i bostadsbyggande och infrastruktur. Det är oerhört viktigt att så snabbt som möjligt sluta rekryteringsgapet på svensk arbetsmarknad. Vi kan inte fortsätta att ha en situation där tiotusentals rekryteringar i näringslivet misslyckas för att man inte hittar rätt kompetens när vi samtidigt har över 400 000 arbetslösa. Det är därför insatser i utbildning är så viktiga. Även om det är ett steg åt rätt håll när regeringen går från en politik som skär ned med 20 000 högskoleplatser till en politik som bara skär ned med 18 600 är det förstås inte tillräckligt.

Herr talman! Vi socialdemokrater vill att Sverige ska ha lägst arbetslöshet i EU. Ditt är det längre i dag än när den borgerliga regeringen tillträdde. Vi har halkat efter när det gäller jobben och arbetslösheten, och det är längre fram till täten nu än när Anders Borg och Fredrik Reinfeldt började. Det är förstås någonting som gör att arbetet bara blir så mycket viktigare. När vi socialdemokrater presenterar vårt förslag till alternativ budget om ett par veckor kommer vi att berätta mer om hur vi ser på vad som borde göras nu, och precis som finansministern återkommer vi i höst med ett alternativt budgetförslag.

(Applåder)

Anf. 19 Finansminister ANDERS BORG (M) replik:

Herr talman! Fredrik Olovsson fortsätter i svartmålarbranschen och tror på fullt allvar på vad han säger. Men sysselsättningen i Sverige har ökat jämfört med övriga Europa. Arbetslösheten har ökat mer i 18 länder. När det gäller tillväxten är det få länder som inte tillhör forna Öst- och Centraleuropa som är i närheten av våra siffror. Reallönerna har stigit i Sverige när de har fallit i till exempel Tyskland. Vad gäller de offentliga finanserna ligger vi på 40 procent i skuld, de andra på 95 procent. I fråga om sammanhållningen har vi klarat oss bättre än praktiskt taget alla.

Titta på långtidsarbetslösheten. Låt mig ta de av de gamla EU-länderna som har högre långtidsarbetslöshet än Sverige. Det är Finland, Holland, Danmark, Tyskland, Storbritannien, Belgien, Frankrike, Italien, Irland, Portugal, Spanien och Grekland. Praktiskt taget alla av de länderna har högre långtidsarbetslöshet än Sverige.

Det är inte så att svensk ekonomi är dålig och att den svenska modellen är en förkastad samhällsmodell. Våra nordeuropeiska välfärdsmodeller står sig väl i krisen. Det vore bra om Fredrik Olovsson kunde ge väljarna en korrekt information.

Herr talman! Vi kommer inte undan frågorna. Hur ska ni regera Sverige? Hur många partier ska ingå i regeringen, och hur ska politiken utformas? Om man nu talar om ungdomsarbetslöshet, hur kan då 15 miljarder i höjda arbetsgivaravgifter underlätta för unga människor? Om man nu talar om ungdomsarbetslöshet, hur kan då barraget av bidragshöjningar leda till någonting annat än att vi får ut fler människor i utanförskap?

Vi talar om överskottsmål. Här står socialdemokraterna i det land som har bland den lägsta skuldsättningen, de starkaste offentliga finanserna och de minsta underskotten och hävdar att vi ska strama åt. Hur ska det leda till fler människor i arbete, Fredrik Olovsson, att strama åt så att fler människor får sparken?

Hur blir det med bensinskatten? Kan vi inte få veta det? Det är många väljare som vill höra hur avvägningen ska se ut. Miljöpartiets krav för att medverka i er regering är uppenbart att bensinskatterna ska höjas kraftigt. Kommer ni att gå med på det?

(Applåder)

Anf. 20 FREDRIK OLOVSSON (S) replik:

Herr talman! Anders Borg fortsätter att tala om de 18 länder som det går dåligt för. Vi känner väl till Grekland, Spanien, Portugal, Irland och några till på den listan. Men han talar inte så gärna om och jämför sig med dem som det går bättre för.

Så kan man göra. Jag tror inte att det är bra för utvecklingen i ett land. Man ska sikta på att vara bland de absolut allra bästa. Det ger bättre förutsättningar att komma dit bland de allra bästa. Dit har vi en bit kvar.

Sverige är ett fantastiskt bra land på väldigt många sätt. Jag är nöjd och glad att jag är född i detta land och inte i något av väldigt många andra. Men det innebär också att Anders Borg fick ärva många goda förutsättningar.

Han fick ärva goda statsfinanser i en tid när det visade sig vara extremt viktigt. Han fick ärva en situation med väldigt liten långtidsarbets-

löshet relativt sett andra. Det var väldigt bra. Det har vi fortfarande nytta av.

Han fick ärva en situation med hög sysselsättning jämfört med andra. Det är ingenting som han kan stå här och ta åt sig äran för som har uppstått under de senaste sju åren.

Däremot bör han mätas med hur det har gått under de sju åren. Har klyftan ökat? Har vi sprungit ifrån de andra? Nej, det har vi inte. Vi har tvärtom tappat.

Sedan kommer Anders Borg återigen in på frågan om valrörelsen. Det kommer vi naturligtvis till. Men nu återstår en tredjedel av mandatperioden. Anders Borg är finansminister med 400 000 arbetslösa, 70 000 som varit arbetslösa i mer än två år och 30 000 som han placerat i fas 3.

Ta lite ansvar för det. Vi kommer naturligtvis att återkomma till det i en valrörelse. Det kommer när vi närmar oss valet. Men ta nu ansvar för det som du har fått ansvar för.

(Applåder)

Anf. 21 Finansminister ANDERS BORG (M) replik:

Herr talman! Låt oss jämföra oss med Tyskland. Sverige har 40 procent i skuld och Tyskland 80 procent i skuld. Vilket av dessa länder är det som får höja skatter och skära ned, och vilket land är det som kan satsa för framtiden? Ja, inte med Socialdemokraternas nedskärningspolitik, förstås. Men med en ansvarsfull ekonomisk politik kan vi satsa för att bygga förutsättningar framåt.

Titta på reallönerna. I Tyskland har reallönerna fallit med 1 procent de senaste tio åren, i Sverige har de ökat med över 10 procent. Vi har haft dubbelt så bra reallönetillväxt under krisen som tyskarna har haft.

Titta på arbetslösheten. Jämför vi vuxna över 25 år ser det ungefär lika ut. Det är här vi kommer till det intressanta. Tyskland har lägre ungdomsarbetslöshet eftersom de har ett väl fungerande lärlingssystem.

På vilket sätt blir 15 miljarder i höjda ungdomsarbetsgivaravgifter en lösning på att Sverige har hög ungdomsarbetslöshet? Det är ett obegripligt politiskt svar från Socialdemokraternas sida.

Vi har bekymmer med ungdomar, och så smackar vi på dem så att de får ännu högre skatter och följaktligen ännu svårare att få jobb.

(Applåder)

Anf. 22 FREDRIK OLOVSSON (S) replik:

Herr talman! Finansministern har varit duktig på att sänka skatter. Dess värre har de inte fått de effekter som han hoppats på jobben. Han har valt de mest ineffektiva sätten man kan tänka sig, krogmomsänkning och arbetsgivaravgiftssänkning.

Det fungerar inte särskilt bra. Det ser vi också i verkligheten. Det biter inte för finansministern. Arbetslösheten viker inte ned utan den beräknas tvärtom bli högre.

Jämfört med andra är utvecklingen inte heller positiv om vi väljer att titta på de tio som det går lite bättre för. Vi kan jämföra oss med de 18 sämsta. Det är fullt möjligt att göra det. Finansministern har visat på det.

Jag ska ge ett råd, han har ju gett så många till mig. Jag tror att Anders Borg ska vända retoriken. Titta på dem som det går bäst för och

försök att nå toppen. Bortse inte från den del av politiken som inte fungerar för dig.

Det måste vara mycket bättre att se verkligheten och försöka att göra någonting åt den än att ägna sig åt den här typen av demagogi.
(Applåder)

Anf. 23 PER BOLUND (MP) replik:

Herr talman! Det är inte så ofta jag brukar ställa frågor till Socialdemokraterna i den här debatten. Det är framför allt regeringen som vi brukar granska när den lägger fram sin vårbudget.

Jag lyssnade med intresse till Fredrik Olovssons anförande och kände igen mig i ganska mycket av det som togs upp och problembeskrivningarna. Det jag inte hörde där var synen på Arbetsförmedlingen och Arbetsförmedlingens roll när det gäller att skapa jobb och då särskilt för unga.

Vi enas om att regeringen har misslyckats med att lösa ungdomsarbetslösheten. Det känner väl alla till vid det här laget. En av orsakerna som jag ser det är att man inte har lyckats styra Arbetsförmedlingen så att den lyckas med att förmedla jobb åt Sveriges unga. Det är en stor del i misslyckandet, som jag ser det.

Det finns väldigt många unga som vittnar om att när de går till Arbetsförmedlingen får de inte den hjälp som de behöver. De tycker inte att det är meningsfullt att komma dit, och därför väljer de att inte ens skriva in sig som arbetslösa. Därmed finns det också en stor dold arbetslöshet i Sverige.

Nu ser vi en tendens att kommuner börjar ta saker i egna händer och komma med egna initiativ trots att kommunerna varken har resurserna eller ansvaret för att förmedla jobb till unga arbetslösa. Vi ser att de ofta är framgångsrika när de gör det. Östersund, Trelleborg och Södertälje är exempel på kommuner där man har lyckats ganska väl med att förmedla jobb för unga. Problemet är att de exemplen bygger på kommunala initiativ och att de inte har en långsiktig finansiering.

För Miljöpartiet är detta tecken på att det behövs nytänkande när det gäller att förmedla arbete till unga. Vi kommer i vårt budgetförslag om några veckor att komma med ett förslag om att ge ökade resurser till kommunerna för att ge dem större möjligheter att ha den här typen av verksamheter och ge Arbetsförmedlingen ett tydligt uppdrag att den ska samverka med kommunerna och regionerna för att tillsammans bli bättre på att förmedla arbete.

Det vore intressant att höra hur Socialdemokraterna ser på det och på regeringens styrning av Arbetsförmedlingen, som inte fungerar i dag.

Anf. 24 FREDRIK OLOVSSON (S) replik:

Herr talman! Jag är ganska säker på att styrningen av Arbetsförmedlingen fungerar precis som regeringen vill att den ska fungera. Man har velat göra om Arbetsförmedlingen på det sätt som den nu fungerar, eller man får väl säga inte fungerar.

Vi delar mycket av den kritik som inte bara Per Bolund tar upp. Den är allt bredare i det svenska samhället och inte minst bland företagare och dem som är arbetssökande.

Vi har ett fokus på coaching med dessutom väldigt låg kvalitet och väldigt ofta av företag som varit allt annat än duktiga på sitt jobb. Det finns naturligtvis också exempel på motsatsen. Det ska sägas i det här sammanhanget.

Det gör att väldigt många kommuner men också fackförbund och företagarorganisationer börjar fundera på om det finns ett annat sätt att lösa problemet på när staten sviker.

Det bästa skulle vara att få ordning och reda på Arbetsförmedlingen och att styra myndigheten på ett sätt som gör att den klarar uppdraget med de krav som samhället borde ställa på den.

Samtidigt finns en koppling. Kommunerna har under lång tid jobbat med den här typen av frågor och har erfarenheter och en koppling lokalt som gör att de många gånger kan nå längre än vad en statlig myndighet kan med sina tentakler ut från Stockholm.

Det är ett intressant förslag från Per Bolund. Vi har inte skrivit fram något liknande själva. Men det är definitivt någonting att fundera på att också ge kommunerna en möjlighet, åtminstone till dess att vi kan styra upp Arbetsförmedlingen och få den att fungera som den ska.

Anf. 25 PER BOLUND (MP) replik:

Herr talman! Det var ett välkommet besked från Socialdemokraterna att man är beredd att titta på Arbetsförmedlingens uppdrag och analysera varför den inte fungerar – det gör den inte i dag. En bild som vi får från många olika håll är att med de direktiv, den styrning, som i dag ges till Arbetsförmedlingen av regeringen är den inte en särskilt effektiv myndighet, speciellt när det gäller arbetsförmedling till unga.

Jag och Miljöpartiet tycker att det finns en logik här. När kommunen redan har ansvaret för utbildningsväsendet och skolan, som såklart är tätt kopplat till att unga sedan ska kunna komma ut och få ett arbete, och när kommunen dessutom har ansvar för försörjningsstödet, som många unga hamnar i om de inte får ett arbete, är det rimligt att man får en del av statens hela kaka och kan bidra till att lösa upp även när det gäller Arbetsförmedlingen och att få unga i arbete. Men då krävs det att man får tillgång till de resurser som Arbetsförmedlingen i dag har men som man med regeringens styrning tvingas lämna tillbaka. Man har ju lämnat tillbaka 18 miljarder kronor till regeringen från Arbetsförmedlingen därför att man inte kan använda de pengarna på grund av att styrningen är så pass hård från regeringen.

Det vore intressant att höra hur Socialdemokraterna ser på kommunernas roll när det gäller Arbetsförmedlingen framöver.

Anf. 26 FREDRIK OLOVSSON (S) replik:

Herr talman! Det råder ingen tvekan om att det finns ett utvecklingsarbete när det handlar om arbetsförmedlingsverksamhet i Sverige. Men det finns också ett grundläggande problem, och det är att det inte finns tillräckligt många arbeten att söka och att många av dem som söker jobb inte har den kompetens och kunskap som man behöver för att få de jobben. Allt det där måste giftas ihop i en helhet som gör både att arbetskraften får den utbildning den behöver och att vi har en bra matchningsprocess där många aktörer kan få vara delaktiga, och behöver vara delaktiga.

Allt det där måste ihop i en helhet. Dit är det en bit kvar, i alla fall om man får tro vad som händer i Arbetsförmedlingen i dag.

Prot. 2012/13:91
15 april

Anf. 27 CARL B HAMILTON (FP) replik:

Herr talman! Jag tror att det mest uppseendeväckande i Fredrik Olovssons anförande var detta att överskottsmålet inte skulle uppnås, vilket indikerar att han och hans parti är inställda på att driva en mer restriktiv finanspolitik än den som regeringen driver. Regeringen driver inte en restriktiv utan en expansiv finanspolitik. Det är verkligen en judaskyss på alla tidigare socialdemokratiska finansministrar sedan 30-talet att driva en restriktiv politik i en lågkonjunktur.

Jag ska återkomma till detta i mitt huvudanförande och nu ställa en mer precis fråga om bolagsskatten.

Hösten 2012 beslutade riksdagen att bolagsskatten skulle sänkas med 4 procentenheter till 22 procent, och därmed är den skattesats som gäller i dag 22 procent. Det finns nu ett liggande motförslag från Socialdemokraterna att den ska vara 24 procent. Därmed har vi en situation att om ingenting görs kommer Socialdemokraterna att gå fram med krav på en höjning av bolagsskatten från 22 till 24 procent.

Det här är en väldigt egendomlig situation. Det är egendomligt, om man tror på och tar Stefan Löfvens näringslivspositiva profil på allvar, att partiet då ska gå fram med en höjning av bolagsskatten. Att en höjning är svårsmält beror också på att omvärlden ändras. Storbritannien, Danmark och Finland har sänkt bolagsskatten.

Min fråga till Fredrik Olovsson är ganska självklar: Vad är det som gäller? Är det Stefan Löfvens näringslivspositiva retorik, eller är det den faktiskt förda politiken med högre bolagsskatt, med en höjning av bolagsskatten i Sverige?

Anf. 28 FREDRIK OLOVSSON (S) replik:

Herr talman! Carl B Hamilton känner ju väl till att i vårt förslag till budget i höstas fanns inte den stora sänkning som regeringen genomförde med lånade pengar – pengar som man inte hade och som gör att överskottsmålet är i fara. En kritik som vi hade då var att en bolagsskattesänkning inte har den stimulansseffekt som vi behöver i svensk ekonomi, utan tvärtom. Det är en strukturell åtgärd. Det kan man göra om man har råd med det, men när man behöver ha energi, som finansministern säger, i ekonomin fungerar det bättre att ge pengarna till barnfamiljer, pensionärer och yrkesarbetande i stället för till storbankerna. Därför var vi väldigt kritiska till det.

Vi får också rätt nu. Vi sade en sak till som är väldigt viktig. Det här leder till ett race to the bottom. Man driver ned skattesatserna också i andra länder genom att göra det. Då har vi ingenting vunnit i slutändan. Då blir vår relativa position densamma. Vi attraherar inte mer kapital eller investeringar på grund av det därför att andra också sänker. Det är precis det som händer, som Carl B Hamilton själv lyfte fram, med Storbritannien, Finland och Danmark.

Det är naturligtvis ingenting som vi från vår sida önskar, att fortsätta att skruva ned skattesatserna så att vi till slut inte får in några skattepengar till vår välfärd.

*Bordläggningsdebatt
med anledning av
vårpropositionen*

Det får snarare Carl B Hamilton svara på: Givet att ni totalt missbedömde konjunkturläget och vi hade behövt en stimulans av privat efterfrågan i stället för lägre skatt i storbankerna, var det verkligen så smart att påbörja och driva vidare ett race to the bottom när det handlar om bolagsskatt när vi behöver pengarna i våra offentliga finanser för att kunna betala för välfärd eller för den delen klara överskottsmålet, som också är viktigt?

Anf. 29 CARL B HAMILTON (FP) replik:

Herr talman! Beskedet från Fredrik Olovsson är: Vi har rätt – vi ska inte skruva ned bolagsskatten. Det var ett väldigt intressant besked. Det är inte bara så att ni inte ska skruva ned den, utan ni ska höja den med 2 procentenheter om ni ligger kvar med den politik som ni hade i höstas. Ditt svar, Fredrik, är ju att allting är bra så som det gjordes redan i höstas och att det inte behövs någon omorientering.

Då kan man väl påminna om bakgrunden. Sverige är ett litet land, och vi kan inte styra Europas bolagsskattesatser. Om vi inte anpassar oss till andras bolagsskattesatser kommer våra skattebaser och våra företag att flytta till andra länder. Då kommer skatteintäkterna att sjunka so oder so. Skattebasen flyttar, och därmed blir skatteintäkterna lägre. Jag tror att vi måste anpassa oss till omvärlden.

Jag tror att det är väldigt olyckligt, men jag förstår att ni i Socialdemokraterna står fast vid att ni vill höja bolagsskatten.

Anf. 30 FREDRIK OLOVSSON (S) replik:

Herr talman! Vi återkommer i höst med ett helt budgetförslag med alla skatter och alla utgifter, precis som jag utgår från att regeringen kommer att göra. Det är så processen ser ut. Vi får se hur politiken utformas i sina detaljer då.

Nu säger Carl B Hamilton: Om vi höjer inträffar allt det här hemska. Vår kritik i höstas var just att sänkningen skulle leda till detta race to the bottom, att andra också skulle sänka. Det var precis det som Carl B Hamilton tog upp nu, att det är detta som kommer att hända med Storbritannien, Finland och Danmark. I förhållande till de länderna är inte vår relativa position förändrad, för de sänker också. Då har vi bara tryckt ned staternas möjligheter att få in skatt till sin välfärd. I stället sänker vi bolagsskatten för exempelvis de fyra storbankerna med mångmiljardbelopp.

Jag tror att det är en dålig politik. Men vi återkommer med våra detaljer i skattepolitiken i höst.

(Applåder)

Anf. 31 PER ÅSLING (C) replik:

Herr talman! Jag har med stort intresse följt den socialdemokratiska partikongressen, Fredrik Olovsson, som avslutades förra helgen. Ni beslutade på kongressen att det inte ska vara möjligt att driva värd företag utan kommunernas godkännande, i alla fall om det ska gå runt på skattepengar i det kommunala systemet. Kongressen beslutade vidare att det inte heller ska vara möjligt att starta friskolor utan kommunens klartecken. I praktiken innebär detta att det kommer att införas någon form av kommunal vetorätt mot konkurrens i den egna verksamheten.

Man kan givetvis vara både för och emot företag och vinster, men det är förvånande att Socialdemokraterna är emot vinster i vissa delar av näringslivet men inte i andra.

Det finns många företag som säljer tjänster till den offentliga verksamheten, och det verkar vara okej med vinster när det gäller till exempel företag som Peab, Skanska, NCC eller andra tjänster som utförs av manligt ägda företag, som snöröjning och andra, snarlika verksamheter. Där emot är tydligen kvinnodrivna vårdföretag ett fördärv.

Jag tycker att det borde vara besvärande för Socialdemokraterna att ha olika syn på olika företag och därmed på vinster beroende på vad företaget sysslar med.

Det borde vara god kvalitet som är avgörande, antingen det utförs av offentlig eller privat verksamhet. Lena Mellin skrev i Aftonbladet om Socialdemokraterna: ”De är inte emot att företag som bygger vägar, hämtar sopor eller kör bussar går med vinst. Men om den kvinnodominerade vården gör det blir det ett jävla liv.”

Då vill jag ställa frågan: Hur kan du, Fredrik, motivera att er affärsplan sätter vissa branscher och vissa företag helt vid sidan om?

Anf. 32 FREDRIK OLOVSSON (S) replik:

Herr talman! Lena Mellin och Per Åsling har tydligen träffat väldigt många kvinnliga riskkapitalister. Det har inte jag gjort. De är nästan alltid män.

Vi socialdemokrater vill ha ordning och reda i välfärden, men vi står också upp för brukarnas valfrihet. Vi värnar kvalitet, och vi värnar medborgarnas skattepengar på en och samma gång. Vi tycker inte att det ska vara möjligt att ta ut stora vinster i välfärdsverksamhet, särskilt inte om den inte levererar hög kvalitet. Därför vill vi komplettera med rejäla krav på kvalitet, bemanning och annat, så att vi inte får den här situationen, där man kan driva undermålig välfärdsverksamhet och samtidigt göra sig en rejäl hacka. Så ska det inte vara.

Detta är väldigt utmanande för borgerligheten, har jag förstått. Ni vill alltså att man ska kunna göra vinster fastän man har dålig verksamhet? Ni gillar alltså att skattebetalarna betalar för mycket för det de får? För mig är detta obegripligt! Det kan bara vara drivet av något slags ideologisk syn att man ska ha rätt att göra vinst på alla andras bekostnad. Jag tycker att det är mycket märkligt.

Jag tycker också att det är bra om man ser till så att de som betalar och de som får ta ansvar när verksamheten klappar igen också får vara med från början och ha en diskussion. Om en skola läggs ned mitt i en termin för att verksamheten inte når upp till avkastningskravet eller för att kassaflödet skulle vara för dåligt – ringer man då till skolföretagsledaren eller till kommunalrådet? Vem är det som kommer att få reda upp den soppan? Vem ska fixa det? Och borde man då inte redan från början ha samrått? Det borde väl finnas ett samarbete mellan de två. Det tror jag på, och det är obegripligt att Centerpartiet tycker att det kommunala självstyret inte ska råda i detta avseende.

(Applåder)

Anf. 33 PER ÅSLING (C) replik:

Herr talman! Centerpartiet är villigt att vända på alla stenar för att finna lösningar som gör att vi kan behålla och förbättra välfärden i framtiden. Det är viktigt att satsa på kvalitet. Det är det centrala för oss. Vi tror dock att det är bra att ha både offentligt och privat utförd vård, skola och omsorg.

För oss är det en självklarhet att skolor och små privata vårdbolag ska kunna jobba även utan att ett kommunalt veto ska sätta gränser eller stoppa verksamheten. SKL, Sveriges Kommuner och Landsting, har visat att om förbättringar inte genomförs kommer skatten att behöva höjas med upp till 13 kronor på några årtionden.

Återigen, Fredrik: Varför landade er affärsplan i ett ställningstagande som gör det omöjligt att driva företag inom branscher där åtta av tio företag ägs eller leds av kvinnor?

Anf. 34 FREDRIK OLOVSSON (S) replik:

Herr talman! Per Åsling har fel. Vi har inte landat i något sådant ställningstagande. Det är fortfarande möjligt att bedriva både friskolor och annan välfärdsverksamhet med vårt kongressbeslut. Vad vi säger är att vi ska ha tydliga kvalitetskrav och att man inte ska kunna bete sig hur som helst i den här branschen.

Det som är märkligt är också att om det nu finns ett krav på 13 kronor i höjda skatter framöver, som Per Åsling säger, måste vi använda varje skattekrona väldigt noggrant. Då kan vi inte låta den här sektorn bara läcka ut pengar. Vi måste vara noggranna med vad vi gör. Jag har väldigt svårt att se hur Centern får ihop sin linje. Man är kritisk mot oss som ställer tydliga krav och inte tycker att det ska få vara High Chaparral i välfärdsverksamheten men som ändå vill att det ska finnas valfrihet och alternativ. Det är väl bingo – det är väl den politiken man borde driva? (Applåder)

Anf. 35 SVEN-OLOF SÄLLSTRÖM (SD) replik:

Herr talman! Sverige är ett långt och stort land med långa transporter som är kostsamma för många företag, inte minst för exportnäringarna. Skogsindustrin kanske sticker fram speciellt.

Ni har tidigare föreslagit en kilometerskatt på lastbilstrafiken i Sverige, och jag förmodar att ni fortfarande står för det. Ni kallar det i och för sig för en vägslitageavgift, men ändock. Jag tolkar det också som att ni har inspirerats av danska socialdemokrater när det gäller att införa just denna skatt på lastbilstrafiken i Sverige.

Jag tänkte fråga om ni nu, efter att de danska socialdemokraterna dragit tillbaka sitt förslag och inte längre vill genomföra det, också är beredda att ompröva detta i den svåra situation vi har för svensk exportnäring för tillfället. Som vi ser det finns det ingen anledning att ytterligare försvåra för svensk exportnäring genom att införa en kilometerskatt. Är Socialdemokraterna beredda att ompröva sitt ställningstagande, eller har ni kanske redan gjort det?

Anf. 36 FREDRIK OLOVSSON (S) replik:

Herr talman! Det är intressant att det nu blir en remissdebatt om vad Socialdemokraterna tycker i en massa frågor och inte om vilken politik

regeringen står för. Det är ju faktiskt därför vi är här i dag. Men jag ska naturligtvis svara på frågorna.

Vi har uppfattningen att det är rimligt med rättvisa villkor också inom transportbranschen. Vi ser hur många utländska åkare tar över stora delar av den här sektorn, och man betalar inte för sig som svenska åkare får göra på andra håll i Europa. Därför tycker vi att det är rimligt att införa en vägslitageavgift. De pengarna använder vi sedan för att investera i infrastruktur och göra det möjligt för transportererna att bli ännu effektivare, miljövänligare och bättre fungerande. Det är oerhört viktigt också för samhällsekonomin att vi får till stånd den typen av förändringar.

Sedan blir det samma svar till Sven-Olof Sällström som tidigare till Carl B Hamilton. Vi lägger fram ett helt och fullt förslag i höst, precis som Sverigedemokraterna och regeringen gör, och då kommer vi naturligtvis att stämma av vår politik både mot vad vi har fattat beslut om på vår kongress och mot vad vi tycker är rimligt att genomföra framöver. Vi vill ha en bra utveckling i Sverige.

Mer besked än så tänker jag inte ge, men det är väsentligt mer än vad vi har fått från dem som har lagt fram en budget i dag.

Anf. 37 SVEN-OLOF SÄLLSTRÖM (SD) replik:

Herr talman! Jag tackar Fredrik för svaret. Jag tror inte att svensk exportnäring tackar, men okej.

Jag ska ta upp en annan fråga som är intressant eftersom ni ju avser att regera tillsammans med Miljöpartiet om ni får makten, åtminstone enligt de signaler man kan få. Man kan dock misstänka att det finns en del överenskommelser mellan Miljöpartiet och regeringen som borgar för något annat, men vi får se.

Om ni nu ska regera tillsammans med Miljöpartiet, hur kommer ni att göra med den fria arbetskraftsinvandringen som Miljöpartiet och alliansregeringen genomfört tillsammans? Vi såg till exempel i dag en artikel i Svenska Dagbladet om hur människor får köpa anställningskontrakt för att komma till Sverige och jobba under närmast slavliknande förhållanden. Förutom att detta i sig själv är horribelt sätter det press nedåt på de svenska lönerna. Vad gäller vid en rödgrön valseger? Är det en reglerad, behovsprövad arbetskraftsinvandring, eller är det Miljöpartiets modell?

Anf. 38 FREDRIK OLOVSSON (S) replik:

Herr talman! Den politik som vi står för är att ha en reglerad arbetskraftsinvandring. Vi måste ha ordning och reda på svensk arbetsmarknad och inte bara inom transportsektorn, som vi diskuterade tidigare.

Sällström tar upp en del exempel som är rätt horribla och som jag verkligen hoppas att inte minst Miljöpartiet kommer att hjälpa regeringen att komma till rätta med. Jag tror inte att någon är intresserad av att ha den här ordningen mer än de som vill ha ett tryck nedåt på villkor och löner.

Sedan har denna fråga i Sällströms värld naturligtvis en koppling till invandring rent generellt. Där har vi helt olika uppfattningar. Där tycker vi verkligen att människor som har skyddsskäl ska kunna komma till Sverige och få stanna här, även om de inte råkar bli lönsamma direkt. Lönsamhet verkar ju vara utgångspunkten för Sverigedemokraternas politik: Blir man lönsam direkt får man vara i Sverige. Jag tror att det är

en utveckling och en människosyn som är väldigt farlig och som också kommer att flytta över på många andra områden.

Anf. 39 ANDERS SELLSTRÖM (KD) replik:

Herr talman! När jag hörde ditt anförande, Fredrik Olovsson, kom jag att tänka på *Mästarnas mästare* som går på tv på söndagskvällar. Där gäller det för den som ska bli bäst att ligga i topp eller ligga bra till i alla grenar.

Det är inte säkert att du vinner i varje gren i jämförelsen. Men du ligger på topp om du lyckas ligga högt upp på den här listan hela tiden och tjäna ihop dina poäng.

Det är någonting, tror jag, som är viktigt att komma ihåg i den här debatten, hur Sverige lyckas. Vi vinner inte i alla jämförbara grenar. Men vi ligger i topp i en mängd olika grenar. Därför kan vi också se oss lite grann som mästarnas mästare trots att vi är i en kraftig lågkonjunktur.

Det är en annan sak, Fredrik Olovsson. Under de senaste veckorna har Sveriges löntagare börjat få sina deklarationer. Där kan man se att det finns något som heter jobbskatteavdrag. Runt 20 000 kronor har man fått i sänkt skatt, tack vare det här jobbskatteavdraget.

Nu går Stefan Löfven, din partiledare, ut och säger: Ja, men det här går faktiskt inte att ändra på.

Man är till och med beredd att köpa ett femte jobbskatteavdrag, enligt honom.

Samtidigt skriver Socialdemokraterna i sina kongresshandlingar att jobbskatteavdraget bidragit till ökad orättvisa och försvagat de offentliga finanserna. Några positiva sidor med det här avdraget verkar över huvud taget inte finnas.

Magdalena Andersson, er ekonomisk-politiska talesperson, pratar om att det här är något nödvändigt ont.

Jag har en fundering. Trots att ni sågar detta jobbskatteavdrag så hårt och trots att ni menar att det bidrar till en massa orättvisor säger ni: Nej, men det här är inget att göra någonting åt. Det ska vi behålla.

Men jag är lite orolig. Vad händer den dagen ni får sitta vid makten, om det skulle inträffa? Kommer ni då att börja höja de här skatterna? Ni påstår ju ändå fortfarande att de är orättvisa och att de slår fel. Vad är det som gäller, Fredrik Olovsson?

Är det ett medvetet val att nu plocka bort runt 20 000 kronor i skattesänkningar för våra medborgare?

Anf. 40 FREDRIK OLOVSSON (S) replik:

Herr talman! Det besked som Stefan Löfven gav var att han inte ser framför sig att han ska gå till val på höjda inkomstskatter för vanligt folk. Däremot tycker vi inte att det vore en bra idé att införa ett femte jobbskatteavdrag. Vi tror att resurserna behövs på andra håll än till ytterligare skattesänkningar.

Ibland kan man tro att borgerligheten anser att skatter är någonting som finns i ett samhälle mest för att man ska ha dem och kunna sänka dem, så att det kan bli fler jobb. Så är det faktiskt inte.

Skatt är i stor utsträckning kostnaden för de människor som skyddar oss, som botar oss, som vårdar oss, som utbildar oss och som tar hand om oss i en massa olika situationer i livet.

Skatt är lön till brandmän, soldater, poliser, undersköterskor, sjuksköterskor, läkare och lärare. Det är lön till dem som bygger våra sjukhus och som tar hand om våra parker. Skatt handlar väldigt mycket om att vi omvandlar. Vi betalar in, och så omvandlar vi det till löner till människor som arbetar för oss.

Vi menar inte att skatt är någonting som man har för att man ska sänka den, bara för att det skulle skapa fler jobb. Det är inte riktigt så det går till. Därför tycker vi inte att det har varit en effektiv politik.

Men en sak har varit bra med jobbskatteavdraget, som många människor säkert är glada över, nämligen att det ger mer pengar i plånboken. Det tycker vi också är positivt. Men det ska ställas mot alla andra saker som vi vill göra framåt.

Då tycker vi att vi, i stället för att gå vidare och genomföra ännu fler skattesänkningar som ändå har en hel del negativa effekter för samhället, att vi ska använda de resurserna för att få fler jobb, för att få bättre välfärd men också för att hålla ihop Sverige, så att vi inte får ett samhälle med väldiga klyftor där vi inte kan hålla samman.

Jag tror att detta har varit en styrka i Sverige, historiskt sett. Sverige är ett land som håller ihop. Vi tycker inte att det är bra när några sticker i väg och andra blir lämnade efter.

Anf. 41 ANDERS SELLSTRÖM (KD) replik:

Herr talman! Nu förstår jag er skattepolitik. Ni vill höja skatterna med 30 miljarder så att färre investerar i vårt land och färre driver företag, och därigenom får vi färre anställda som kan betala sin skatt. Det börjar gå upp för mig vilken logik ni kör med i socialdemokratien.

Jag har en fråga till. Så här står det i propositionen:

Regeringen vill införa en allmän obligatorisk arbetslöshetsförsäkring. Det finns skäl att eftersträva att alla som arbetar och uppfyller villkoren för försäkringen ska omfattas av en arbetslöshetsförsäkring, obligatorisk.

Hur ställer sig Fredrik Olovsson till de orden i vårpropositionen?

Anf. 42 FREDRIK OLOVSSON (S) replik:

Herr talman! Jag har förstått att det finns borgerliga partier som tycker att en obligatorisk arbetslöshetsförsäkring skulle vara ett bra komplement till en bra arbetslöshetsförsäkring. Det håller jag inte med om.

En dålig obligatorisk arbetslöshetsförsäkring är naturligtvis inte alls bra, utan vad vi behöver är en försäkring som är bra, som ger sjysta villkor och som hjälper till i omställningen från det gamla till det nya. Det är vår prioritering.

Vi tycker att det är bra att ha kopplingen till de fackliga organisationerna, även om det finns en klar bodelning där också. Det finns många fördelar med det, att vi får upp anslutningsgraden och att vi får stabila parter som kan fatta beslut om jobbpakter eller inte jobbpakter och som man kan lita på i lönebildningshänseende.

Det har varit en stor styrka för Sverige. Vi tror att det är olyckligt att ersätta en bra modell. Det måste vara mycket bättre att vi kan se till att försäkringen blir bättre men behålla modellen.

Anf. 43 PER BOLUND (MP):

Herr talman! Vi politiker talar gärna om jobben och att det är den största och viktigaste frågan för Sverige. Det gör också jag, allt som oftast. Det har vi också hört i början av den här vårbudgetdebatten.

Men ofta begår vi misstaget att tala om det här som att det råder brist på jobb, i betydelsen brist på saker att göra. Arbetslösheten i Sverige är ett allvarligt problem för den som är utan jobb men också för samhället i stort. Men lösningarna finns inom räckhåll, för det finns inte brist på arbete som behöver utföras.

I många länder ses Sverige som ett föregångsland. Vi har högt anseende för det vi har uppnått när det gäller välfärd, utbildning, demokrati och miljö. Det är glädjande, och det skapar stolthet. Sverige är ett bra land jämfört med de flesta länder här på jorden. Vi har fred och frihet. Vi har hälsa och utbildning. Men tyvärr blir bilden av Sverige som ett föredöme allt mindre sann.

På många områden är Sverige inte längre världsledande. Vi är inte bäst i klassen. Sverige kan mycket bättre. Det finns oerhört mycket jobb som behöver göras. Då duger det inte att komma fram med den här typen av kraftlös budget, som finansminister Anders Borg nu lägger fram. Då krävs det åtgärder för att vända Sverige i rätt riktning.

Jag vill särskilt nämna tre områden, tre mycket viktiga områden där Sverige börjar hamna på efterkälken och där vi har mycket att göra för att leva upp till vårt tidigare goda rykte.

Det första området är arbetslösheten bland ungdomar, som vi har varit inne på redan tidigare. Ungdomsarbetslösheten är nu högre i Sverige än i något annat nordiskt land och högre än i de flesta jämförbara länder i Europa.

Över 120 000 ungdomar går varken till jobb eller till skola en vanlig vardag. Det är 120 000 av Sveriges unga. Det betyder att var tionde person mellan 16 och 25 år inte har någonstans att gå på dagarna och inte har någon särskild anledning att sätta väckarklockan på ringning och gå upp på morgonen.

Man brukar säga att det finns en skillnad mellan arbetslösheten bland unga och arbetslösheten bland vuxna, nämligen att de unga har korta tider av arbetslöshet medan de lite äldre är arbetslösa längre. Den här skillnaden stämmer inte längre, som den gjorde förut. Allt fler unga i Sverige fastnar numera i långvarig arbetslöshet.

Det här är en utveckling som är oerhört allvarlig, eftersom det leder till att de riskerar att förlora tron både på sig själva och på det samhälle de tillhör. Det hotar att permanenta klyftorna mellan dem som har och dem som inte har. Det riskerar i förlängningen faktiskt att försvaga demokratin. Självklart försvagas också ekonomin när de inte kan vara med och bidra med sitt arbete för att bygga Sverige starkt och tryggt.

Miljöpartiet vill att alla insatser som går att finna ska användas för att få ned ungdomsarbetslösheten och minska riskerna för att unga människor permanent hamnar utanför arbetsmarknaden.

Vi anser nu att den sänkta arbetsgivaravgiften för unga ska vara kvar. När så många unga redan i dag är fast i arbetslöshet ser vi att det inte är en god idé att höja kostnaderna för att ha unga anställda. Vi ser en risk att unga som i dag har jobb kan bli av med dem om skatten höjs.

Jag kan konstatera att Miljöpartiet gör allt som regeringen gör för att minska ungdomsarbetslösheten. Men vi vill göra mycket mer än det. Det är här som den stora skillnaden verkar vara mellan Miljöpartiet och regeringen när det gäller ungdomsjobben. Vi vill göra mycket mer för att få Sveriges unga i arbete. Vi är inte nöjda. Men regeringen verkar vara fullt nöjd med det som redan har gjorts. Trots att vi efter sex år med regeringen Anders Borg och Fredrik Reinfeldt ser en utveckling där arbetslösheten faktiskt skenar mot allt högre höjder kommer inte några stora reformer i budgeten för att få unga i arbete. Det är inte konstigt att det i medierna beskrivs som Borgs kraschlandning.

Miljöpartiet vill mer. Vi föreslår, förutom det som redan görs, att Sveriges kommuner ska ges de resurser som behövs för att kunna bygga startcentraler för att våra unga ska ha en plats att gå till för att få hjälp med allt de behöver för att kunna komma in på ett jobb. Det kan handla om att få hjälp med att hitta rätt utbildning. Det kan handla om att få stöd för att man har problem hemma. Det kan handla om många saker. Det handlar framför allt om att få hjälp med en fungerande arbetsförmedling för att komma in i ett arbete.

Omkring 90 procent av Sveriges kommuner gör redan i dag olika insatser för att få unga i jobb. Samtidigt är det den statliga Arbetsförmedlingen som har pengarna och ansvaret – den statliga Arbetsförmedlingen som regeringen styr på ett sådant sätt att de här pengarna inte kan användas och göra nytta för att få Sveriges unga i arbete. I stället tvingas Arbetsförmedlingen varje år att lämna tillbaka pengarna till regeringen.

Med bättre resurser skulle kommunerna kunna göra betydligt mer än vad de gör i dag. Vi vill att startcentralerna ska drivas av kommuner och regioner i samarbete med Arbetsförmedlingen och tillsammans med det lokala näringslivet. Den här typen av verksamheter finns redan i dag och har gett goda resultat i Östersund, Trelleborg, Södertälje, Lund – runt om i vårt land. Men de har inte den långsiktighet som behövs för att verkligen kunna göra ett effektivt jobb. Här finns mycket att göra.

Samtidigt som arbetslösheten är stor fortsätter företagen att rapportera att ett av de allra största tillväxthindren är utbudet av arbetskraft. I klartext säger företagen att de inte kan rekrytera, att de inte hittar rätt kompetens.

Detta är naturligtvis ett fundamentalt misslyckande av regeringen. Det visar att det saknas politiskt ledarskap och nytänkande kring den ekonomiska politiken, för när arbetslösheten är så hög som den är och dessutom stigande är det ju uppenbart att det inte är brist på saker att göra. Det finns väldigt mycket jobb som behöver göras för att Sverige ska ta tillbaka sin plats som framtidsland, men då behöver också Sveriges unga rustas för att kunna ta de jobben och få hjälp att hitta vägar in på arbetsmarknaden.

Herr talman! Jag vill också ta upp Sveriges roll i arbetet med att hejda klimatförändringarna. Där har Sverige tyvärr slutat vara den föregångare vi en gång var och i stället blivit en del av problemet.

I sin första regeringsförklaring 2006 utlovade Fredrik Reinfeldt ambitiösa miljö- och klimatmål, tydliga handlingsplaner och kraftfulla åtgärder för att möta klimatförändringarna. Han kallade klimatfrågan en ödesfråga för världen. Numera kännetecknas regeringens agerande av passivitet och uppgivna suckar på temat: Vad kan man göra egentligen? Och Anders Borg nämner i den här debatten, som vanligt, inte klimatet en enda gång i sitt anförande, trots att det är en av de stora utmaningar som vårt samhälle står inför.

Herr talman! Den tredje viktiga frågan är skolan. Den svenska skolan går allt djupare ned i kris efter sex år med misslyckade reformer. Elevernas kunskaper sjunker i internationella jämförelser. I läsförståelse har Sverige gått från en tätplacering till att nu vara nere på mitten av listan. Allt fler lämnar grundskolan utan fullständiga betyg, och elevernas bakgrund avgör alltmer hur det ska gå för dem i skolan.

Som Miljöpartiet ser det hänger krisen i skolan intimt samman med lärarnas situation. Jämfört med många andra länder har lärarna i Sverige sämre förutsättningar för att göra ett bra jobb, sämre karriärmöjligheter, mindre tid för eleverna och dessutom sämre lön. Det är kanske inte så märkligt att allt färre lockas av läraryrket. Men det är oerhört allvarligt.

I skolan finns det verkligen inte brist på saker att göra. Men vad gör regeringen? Tyvärr inte mycket. Den vårbudget som man nu har lämnat vittnar om total brist på handlingskraft. Det är en kraftlös budget man lägger fram till riksdagen i dag. Det är som om framtiden inte existerade.

År 2006 var regeringen ny vid makten. Man hade vunnit valet med löften om att skapa jobb. Det skulle åstadkommas genom att införa jobbskatteavdrag och försämla socialförsäkringarna. Nu, snart sju år senare, ser vi att det inte fungerar. Arbetslösheten och utanförskapet ökar.

Miljöpartiet vill investera för framtiden. Vi vill investera i att rusta upp och energieffektivisera nedslitna bostäder i miljonprogramsområdena. Vi vill investera i eftersatt infrastruktur, inte minst på järnvägssidan, och vi vill investera i förnybar energi som gör samhället hållbart, som säkrar en långsiktig ekonomisk utveckling och som också ger många nya jobb i Sverige.

Vi vill ge de unga kunskaper och framtidstro genom en skola som ser varje elev genom att ge fler vägar till yrkesutbildning och gymnasiekompetens. Vi vill ge bättre villkor och sänkta kostnader till dem som startar företag så att de kan vara med och anställa och förverkliga sina idéer.

När vi ska forma vår gemensamma framtid är det ingen brist på viktiga och nödvändiga arbetsuppgifter. Vi kan sätta fler i arbete för framtiden. Vi kan återigen bli världsledande på alla de områden som är viktiga för människan, för miljön och för ekonomin. Det är bråttom, herr talman, men det är inte för sent.

Anf. 44 Finansminister ANDERS BORG (M) replik:

Herr talman! Det är 517 dagar kvar till valdagen. Jag vet vad vi i Alliansen kommer att göra. Vi kommer någon gång nu i april att sätta oss ned och börja förbereda vårt valmanifest. Vi kommer att ha arbetsgrupper kring ekonomi, brott, välfärd och skolan. På alla dessa områden kommer vi att lägga fram rapporter. Sedan kommer vi att enas om dem. Så kommer vi att landa i ett valmanifest som vi redovisar för väljarna,

och så begär vi ett mandat för att tillsammans, alla fyra, regera Sverige under de kommande åren.

Det här är vad val handlar om. Man röstar och bildar regeringar. Det är så demokrati fungerar. Demokratin bygger på att väljarna vet vad de röstar på.

Jag ställde några frågor i mitt anförande om hur oppositionen tänker regera Sverige. Jag tänker upprepa dem.

Hur ser Per Bolund och Miljöpartiet på det här? Kommer man att sätta sig i en regering som inte höjer bensin- och transportskatterna? Kommer man att sätta sig i en regering som höjer jobbskatterna, som Socialdemokraterna vill? De här beskeden som nu ges av Per Bolund, vad har de för värde? Kommer han att sätta sig och administrera en höjd arbetsgivaravgift för unga och en höjd moms för restaurangsektorn? Hur blir det, Per Bolund, med det kommunala vetot mot valfrihet när det är kommunalråden som ska få makten över vårdcentraler och friskolor, där Miljöpartiet en gång i tiden spelade en viktig roll? Tänker ni sätta er i en regering som inför ett kommunalt veto?

Det är 517 dagar kvar. Vi ska ägna dem åt att förbereda oss tillsammans, redovisa för väljarna och berätta hur vi vill regera Sverige. När tänker Miljöpartiet svara på hur man vill göra ihop med Socialdemokraterna och Vänsterpartiet?

Anf. 45 PER BOLUND (MP) replik:

Herr talman! Det är intressant att finansministern ivrigast av alla i hela samhällsdebatten verkar vilja bestämma vilka som ska sitta i regering med varandra och redan nu bestämma hur olika regeringsalternativ ska se ut. Det tycker jag är fascinerande och kanske lite beklagligt. Jag tycker ju att det är rimligt att väljarna kan få ha en talan i hur en regeringsbildning ska se ut, att väljarna faktiskt får avgöra på valdagen vilka partier som är stora nog att bilda majoritet tillsammans. Det steget tycker finansministern uppenbarligen är helt ointressant.

Det borde han inte tycka. Finansministern försöker utmåla en bild av att det är väldigt klart vad som händer på regeringssidan, men jag tror att det är få svenskar som följer debatten som delar finansministerns uppfattning. Vi fascineras av och undrar väldigt mycket över hur en eventuell alliansregering efter valet ska se ut. Kommer det att finnas ett parti kvar från regeringssidan? Det kanske kommer att finnas två. Tre kan väl finansministern kanske hoppas på. Fyra verkar vara lite grann av ett long shot i det opinionsläge vi har just nu.

Finansministern vill heller inte kännas vid att man ligger en rejäl bit efter alla andra partier tillsammans när man tittar på opinionsläget. Om väljarna håller kvar vid de uppfattningar de har i dag ser det inte särskilt positivt ut för den här regeringen när det gäller att vinna nästa val.

Det är alltså väldigt tydligt för mig och, gissar jag, för många andra som följer den här debatten att finansministern klamrar sig fast vid ett sista halmstrå och försöker låtsas som att alliansregeringen är stabil och att den kommer att kunna sitta kvar efter valet, fast det är ganska uppenbart att så inte är fallet. Ätminstone två av Alliansens partier är extremt illa ute, och det hänger antagligen på ett hår att de klarar av att komma in i riksdagen efter nästa val. Kanske borde finansministern bry sig en smula mer om det, kanske borde han komma med initiativ som gör att

regeringen stärks, för det verkar som om regeringen har initiativkraft och kan komma fram med nya förslag, hellre än att försöka gå i opposition redan 517 dagar före valet och ifrågasätta vad det finns för alternativ. Kom med politiken i stället kanske det finns en större chans att han har en möjlighet att regera även efter nästa val.
(Applåder)

Anf. 46 Finansminister ANDERS BORG (M) replik:

Herr talman! En gång i tiden var det så att Miljöpartiet tyckte att demokrati var ett centralt värde. Nu är Per Bolund pressad. Då är inte demokratin lika viktig längre. Då behöver man inte redovisa för väljarna några svar på de frågor som vi ställer. Då är det inte längre väljarna som ska avgöra vilka partier som ska finnas i Sveriges riksdag, utan det ska Per Bolund bestämma och köra ut ett par partier ur Sveriges riksdag. Jag tror att vi ska lämna de valen till väljarna.

Nu kommer frågorna igen: Tänker Miljöpartiet sätta sig i en regering som inte höjer bensin- och transportskatterna? Tänker Per Bolund sätta sig i en regering som höjer jobbskatterna? Här kommer den sista: Kommer Per Bolund att acceptera ett kommunalt veto mot valfrihet?

När ska ni svara på frågorna om hur Sverige ska regeras? Det är rimligt att kräva i en demokrati att man förbereder sig och redovisar hur man tänker använda regeringsmakten.
(Applåder)

Anf. 47 PER BOLUND (MP) replik:

Herr talman! Det verkar som om Anders Borg och jag borde kunna enas om en sak. Det är att lämna över valet till väljarna. Men Anders Borg verkar tycka att det bara gäller den rödgröna sidan. På allianssidan verkar det däremot inte gälla över huvud taget.

Vi tycker att det är rimligt att man faktiskt får lämna över till väljarna hur nästa majoritet kommer att se ut, om det nu är en rödgrön majoritet, om det är en blå majoritet eller om det kanske är någon annan variant, som faktiskt har funnits tidigare genom Sveriges historia.

Jag tycker att Anders Borgs frågor är retoriskt ställda. Vi i Miljöpartiet har utformat vår politik. Vi har gett svar på de frågor som Anders Borg ställer. Vi har gett svar på vad vi vill se när det gäller vinster i välfärden och privata alternativ. Vi har gett svar på hur vi vill att skattepolitiken ska utformas. Sedan är det upp till väljarna att läsa våra förslag, se om man tycker att de är bra och om man vill ställa sig bakom dem eller inte och därefter lägga sin röst i valet.

Frågan kan lika gärna ställas tillbaka till Anders Borg. Kommer Anders Borg att sätta sig i en regering som sänker lönen för unga väldigt kraftigt, som Centerpartiet och Folkpartiet vill?

Anf. 48 CARL B HAMILTON (FP) replik:

Herr talman! En inledande reflexion är att Per Bolund säger att det är mer demokratiskt att man efter valet bestämmer vem som ska regera med vem och hur det ska gå. När man är lika gammal som jag kan man göra den reflexionen att det var en viktig förklaring till att de borgerliga partierna var i opposition i 44 år. Det var just att de drev linjen att vi säger ingenting före valet utan vi säger det först efter valet. Fortsätt med den

linjen, Per Bolund, så kommer vi att sitta vid makten väldigt, väldigt länge!

Jag ska gå över till frågan om kommunalt veto. Jag tycker att Maria Wetterstrand i Sydsvenskan skrev en intressant, ganska kort artikel. Jag ska citera ur den, och sedan ska jag fråga Per Bolund om han i huvudsak håller med Maria Wetterstrand eller inte. Hon är alltså tidigare språkrör i Miljöpartiet.

Först skriver hon lite om det var frid och fröjd tidigare när det var kommunerna som skötte allt. Nej, det fanns mycket missnöje. Sedan skriver hon så här: ”Enda möjligheten var att klaga till verksamhetschef, förvaltning, myndigheter, politiker eller medier. Valfriheten bestod i att rösta på någon annan i nästa val, kanske flera år bort i tiden. Den som hade riktigt gott om pengar kunde köpa sig ett privat alternativ, en privat läkare eller en privatskola. Valfriheten fanns för den som hade pengar.”

Sedan ändrades det när det kom privata aktörer. ”Varför? Jo, därför att många valde något annat än den kommunala eller landstingsstyrda verksamheten.”

Det kom skolor med ny pedagogik, omhändertagande barnmorskemottagningar, språkfokus i skolorna, särskilda inriktningar och så vidare.

Avslutningsklämman från Maria Wetterstrand är: ”Jag har svårt att se något tydligare direktdemokratiskt uttryck än att medborgaren själv väljer barnens förskola eller skola, sin egen barnmorskemottagning eller äldreomsorg.”

Per Bolund! Är det medborgarna eller är det kommunerna, vad är Miljöpartiets linje?

Anf. 49 PER BOLUND (MP) replik:

Herr talman! Jag uppfattar det snarast som en retorisk fråga, för jag tror att Carl B Hamilton väl känner till var Miljöpartiet står när det gäller valfrihet. Vi har ju länge kämpat för att man själv ska kunna välja den utbildning som passar en. Man ska kunna välja olika utförare. Man ska kunna välja olika pedagogik i skolan. Man ska också kunna välja olika utförare av vård och välfärd.

Vi började faktiskt vår kamp med att kämpa emot de kommuner som ville lägga ned byskolor runt om i Sverige. Där kände föräldrarna att det faktiskt fanns möjlighet att driva de här skolorna vidare. De ville ha sina barn i närområdet i stället för att tvingas köra dem långa sträckor med skolbussar.

Man startade med att driva skolorna i kooperativ form. Det är precis den typ av utveckling som vi välkomnar. Vi vill ju att föräldrarna och eleverna själva ska ha makten och kunna bestämma över hur deras nära skola ska se ut. Det här är någonting som vi fortsätter att driva. Vi vill ju att det fortsatt ska finnas olika valmöjligheter. Man ska kunna välja den inriktning som passar en själv, som passar familjen.

Däremot tycker vi att vi måste ställa höga kvalitetskrav inom välfärden, inom omsorgen och inom vården, men också inom skolan. Här tycker vi att det kanske inte har varit en tillräckligt bra utveckling som vi har sett hittills. Vi tycker till exempel att de företag som går in i välfärden, omsorgen och vården inte ska ha som huvudsyfte att göra största möjliga vinst. Vi tycker att man, om man är ett skolföretag, som huvudsyfte ska ha att man faktiskt ska bedriva skolverksamhet, leverera bra

tjänster till eleverna. Går man in i vården ska man ha som huvudsyfte att faktiskt leverera bra vård, inte att leverera vinst.

Däremot säger vi att det är okej att ta ut vinst, om kvaliteten i verksamheten är tillräckligt hög. Här behövs det bättre organisation, bättre sätt att mäta, följa upp och verifiera att verksamheten är tillräckligt bra, att man levererar den kvalitet som alla medborgare runt om i vårt land kan förvänta sig. Vi kommer inte att acceptera att företag försämrar kvaliteten i omsorgen och i skolan för att kunna gå med vinst, inte heller att kommunerna gör det för den delen.

Anf. 50 CARL B HAMILTON (FP) replik:

Herr talman! Tack, Per Bolund, jag tycker att det var ett utmärkt svar. Vi är också väldigt angelägna om att förbättra och säkra kvaliteten och att betona att man ställer krav på ett långsiktigt engagemang för dem som ska driva bland annat skolor.

Men jag tycker också att det är viktigt att notera – det är naturligtvis ett skäl till att jag tar upp den här frågan – att den något maktrusiga socialdemokratiska partikongressen agerade som om de beslut som tas på den kongressen skulle bli Sveriges politik. Per Bolunds svar understryker ju att Socialdemokraterna i dag inte är Socialdemokraterna för 30 år sedan. Då kunde det möjligen vara på det sättet, mina herrar. Men i dag är det tack och lov inte på det sättet, utan besluten på Socialdemokraternas kongress är inte landets politik längre. Jag tycker att Per Bolunds svar på min fråga, som naturligtvis hade till syfte att understryka denna insikt, var mycket bra.

(Applåder)

Anf. 51 PER BOLUND (MP) replik:

Herr talman! Jag uppfattade inte att Carl B Hamilton hade någon mer fråga, men jag bedömer att Carl B Hamilton förstod mitt inlägg och att vi på det viset på många sätt delar värdet av att ha olika inriktningar och att man faktiskt som elev eller förälder, eller dessutom som vårdtagare, har en möjlighet att välja den inriktning som passar en själv. Det är någonting som Miljöpartiet kommer att fortsätta att stå för.

Däremot kan jag väl säga att jag saknar lite grann Folkpartiets engagemang för att få till de här kontrollinstrumenten och få en fungerande inspektion som kan kontrollera att både vården och skolan levererar den kvalitet som vi alla kan förvänta oss som skattebetalare. Jag hoppas att vi tillsammans kan kämpa för att få även de funktionerna att fungera bättre i Sverige.

Anf. 52 PER ÅSLING (C) replik:

Herr talman! Jag hörde, Per Bolund, att du i dina frågeställningar till finansministern tangerade månadsrapporteringen. Jag tycker att det är dags för Miljöpartiet att tala klarspråk om förslaget kring månadsrapportering, som är riktat mot svenska företag. Snart har vi hört Miljöpartiets olika representanter inta i stort sett varje tänkbar hållning i frågan. Det har i alla fall inte funnits någon klar linje. Faktum kvarstår, det var bland annat på initiativ av Miljöpartiet som frågan över huvud taget kom upp på bordet, på grund av ett tillkännagivande i skatteutskottet.

Jag vill helt enkelt ställa frågan: Hur vill ni ha det? Vill ni ha månadsuppgifter för alla branscher eller inte? Så sent som den 23 januari stod din partikollega Mats Pertoft här i kammaren och sade: ”När det gäller månadsuppgifter generellt anser Miljöpartiet att månadsuppgifter är någonting som kommer att behövas.”

Som tur är har min partiordförande Annie Lööf sett till att det förslag som har funnits – som uppenbarligen är ogenomtänkt – inte har blivit verklighet. Därför ställer jag här och nu en rak fråga till Per Bolund, och jag tror att jag representerar Sveriges företagare i frågan: Vill Miljöpartiet att förslaget enbart ska gälla byggbranschen – ja eller nej?

Anf. 53 PER BOLUND (MP) replik:

Herr talman! Det är intressant att Per Åsling på eget initiativ tar upp ytterligare en stor spricka i regeringen. Det är uppenbart att finansministern och Finansdepartementet driver på ett förslag som skulle öka administrationskostnaderna för företagen avsevärt. Per Åslings parti och näringsministern verkar inte vara lika tända på idén. Där kan vi ytterligare peka på en fråga vi inte har fått något svar på från regeringens sida. Nu får vi besked i vårbudgeten att man inte kommer att lägga fram något förslag just nu, men vilken långsiktig slutsats man kommer att landa i vet vi över huvud taget inte. Det verkar vara skrivet i stjärnorna.

Det är viktigt att förslag som påverkar regelverk för Sveriges företagare måste utformas med försiktighet. Vi kan inte acceptera att man genomför den typen av regelverk som ställer krav på att man tvingas lämna fler administrativa uppgifter på ett sätt som gör att Sveriges företagare skadas allvarligt. Det råder inte någon tvekan om detta bland svenska företagare, Företagarna eller Svenskt Näringsliv. Miljöpartiet har gjort klart i en artikel i Dagens Industri att en utveckling av regelverket som fördyrar verksamheterna för Sveriges framför allt små och medelstora företag inte är något som Miljöpartiet kan ställa sig bakom.

Miljöpartiet vill få fram underlag och förslag från regeringens sida för att se om det går att skapa en majoritet för att få bättre statistik som kan ge bättre underlag för våra socialförsäkringssystem – till exempel arbetslöshetsförsäkringen. Där väntar vi fortfarande på förslag från regeringens sida. Regeringen måste svara på hur regelverken ska utformas. Det är regeringen som har utredningsansvaret och alla resurserna för att göra den typen av utredningar. Hela Regeringskansliet står till regeringens förfogande för att leverera den typen av svar.

Vi väntar fortfarande på besked, och enligt vårbudgeten får vi vänta ännu längre innan svaren kommer.

Anf. 54 PER ÅSLING (C) replik:

Herr talman! Per Bolund svarade inte på min fråga. Jag hade hoppats att Per Bolund skulle komma med ett rakt och tydligt besked. Jag vet att ni har slagit på stora trumman och organiserat seminarier tillsammans med näringslivet för att diskutera frågan.

Jag är besviken på svaret. Ni måste också inta en uppfattning. Ni måste ta ert ansvar. Ni har varit med och fattat beslut om ett tillkännagivande i skatteutskottet. Ni skapar en otydlighet i frågan. Var står ni, Per Bolund? Du har en chans till. Jag hoppas att du ändå kan förtydliga. Ett

ja eller nej. Vad är det som gäller? Står Miljöpartiet för att det bara är byggbranschen som gäller? Ja eller nej.

Anf. 55 PER BOLUND (MP) replik:

Herr talman! Här ser vi återigen ett exempel på hur regeringspartierna går i opposition och säger att det är Miljöpartiets ansvar att svara på frågor snarare än regeringens. Jag trodde att regeringens uppgift var att regera och lägga fram förslag och underlag för riksdagen som riksdagen sedan ska ta ställning till. Så ser tydligen inte Per Åsling på situationen. Det är bekymmersamt.

Jag ska försöka ge ett tydligt svar på Per Åslings fråga. Sanningen är att Miljöpartiet ser värden i att få en bättre rapportering från företagen för att skapa bättre underlag för utbetalning i till exempel socialförsäkringen. Men vi är inte beredda att genomföra ett sådant förslag till ett för högt pris som gör att Sveriges företagare drabbas. Därför är vi också beredda att diskutera olika varianter eller inriktningar. Det kan tänkas att det finns steg på vägen mot ett sådant system. Vi ser med oro på att om hela systemet skulle införas på en gång skulle det bli en sådan negativ effekt när det gäller regelbördan för Sveriges företag.

Om Per Åsling är intresserad av våra uppfattningar kanske det bästa vore om Per Åsling uppmuntrade regeringen att ta initiativ till kommunikation med oppositionen och försöka hitta ett gemensamt förslag till hur frågan ska lösas.

Anf. 56 ANDERS SELLSTRÖM (KD) replik:

Herr talman! Tack för anförandet, men jag blev lite fundersam i vissa frågor. Det verkar vara en linje att prata om ungdomsarbetslösheten. Det är viktigt att vi hanterar den. Men vid felaktiga analyser kan felaktiga åtgärder vidtas. Ni har ändrat er i frågan om halverade arbetsgivaravgifter för unga. Det tycker vi är bra. Nu gäller det att få med sig övriga partier på er kant. Det får ni ta sinsemellan.

SCB har lagt fram en fördjupad analys av ungdomsarbetslösheten med en jämförelse över länderna i Europa. Tyskland dyker upp här och där som ett bra exempel. Varför är ungdomsarbetslösheten lägre i Tyskland och Österrike än i Sverige? Det har visat sig att lärlingsplatser slår stort på ungdomsarbetslösheten. 25–30 procent av de studerande är kopplade till lärlingsplatser, medan i Sverige når vi inte ens upp till 1 procent. De som är kopplade till lärlingsplatser räknas som sysselsatta.

För att göra en lång historia kort innebär det att om Sverige hade det systemet skulle vi i praktiken kanske landa på en ungdomsarbetslöshet på drygt 7 procent. Det skulle också sänka arbetslösheten för dem som är över 25 år som är över 8 procent i vårt land till en nivå som är mer rättvisande, nämligen 5,7 procent.

Regeringen satsar på lärlingsplatser för att få upp sysselsättningen och få en lättare matchning in på arbetsmarknaden, det vill säga hyvla ned trösklarna. Är det en politik som Per Bolund tycker är felaktig? Den funkar bra i Tyskland och Österrike, som du och med flera gärna vill jämföra med. Hur ser du på detta? Gör du rätt analys av ungdomsarbetslösheten?

Anf. 57 PER BOLUND (MP) replik:

Herr talman! Jag vet inte om Anders Sellström hörde på mitt anförande. Jag sade inte några procentsatser över ungdomsarbetslösheten, utan jag nämnde en faktisk siffra. Det är över 120 000 unga i dag som varken har ett jobb att gå till eller en skola att gå till. De har helt enkelt inte en uppgift i samhället för tillfället. Det är något vi är bekymrade över. Vi tycker att det behövs åtgärder för att se till att dessa ungdomar har en riktning framåt, antingen mot arbetsmarknaden eller mot en utbildning som i förlängningen kan ge dem ett jobb.

Det är därför vi trycker så hårt på att det behövs bättre möjligheter att förmedla jobb till de unga. Kommunerna och regionerna i Sverige har en viktig uppgift att fylla om de får resurser och ansvar att göra det.

Vi har självklart ingenting emot lärlingsplatser. Precis som Anders Sellström säger är det ett system som har funkat bra i andra delar av Europa. Vi skulle gärna se att man utvecklade de tankarna mer. Men vi tror samtidigt inte att det är hela lösningen. Ett problem är att regeringen fokuserar för lite på att faktiskt få fram riktiga jobb till Sveriges unga. Den väg som regeringen har valt, med stora skattesänkningar, är inte den mest effektiva. Vi tror att det är bättre att rikta resurserna mot att göra stora samhällsinvesteringar som vi vet kan bygga Sverige starkt inför framtiden och samtidigt kan ge många både äldre och unga nya jobb i Sverige.

Ett exempel är att bygga om och rusta upp de miljonprogramsområden som finns runt om våra storstäder i Sverige. Vi vet att i de områdena är ungdomsarbetslösheten särskilt stor och problematisk. Många unga där har särskilt svårt att komma in på arbetsmarknaden. Varför då inte göra en satsning där man ser till att de hundratusentals lägenheterna rustas upp och samtidigt ge en chans till de unga i områdena att vara med i den upprustningen och få in en fot på arbetsmarknaden för första gången? Där finns det stora möjligheter att bryta de negativa spiralerna som finns i Sverige och komma i gång med en upprustning som vi vet är nödvändig och som samtidigt kan ge många unga människor i Sverige jobb.

Vi vill gärna se de riktiga jobben. Då krävs det att man gör samhällsinvesteringar.

Anf. 58 ANDERS SELLSTRÖM (KD) replik:

Herr talman! Det är bra att höra Per Bolunds intresse för de åtgärder vi nu vidtar och har vidtagit för att skapa lärlingsplatser. Sedan finns det någon kultur i vårt land som inte stämmer överens där. Det är liksom lite främmande, och det tar väl lite tid innan vi får fart på detta. Men jag hoppas att det här ska ge bra resultat på sikt. Det är viktigt för ungdomarna att lotsas in i den delen.

Per Bolund tar upp investeringssatsningar. Då står du bakom de hittills största investeringssatsningar som görs på vägar och järnvägar i vårt land. Det känns också bra. Det har aldrig varit så stora satsningar som det görs nu på infrastruktur och annat. De bitarna behövs också.

Jag förstår att Per Bolund också står bakom det utökade antalet utbildningsplatser som införs på yrkesprogram, högskolor och andra ställen – just för att rusta ungdomarna och få ut dem på arbetsplatser. Det känns bra. Jag hör att du är med på den linje som regeringen har anlagt i frågorna.

Anf. 59 PER BOLUND (MP) replik:

Herr talman! Vi är för alla bra förslag som kommer fram. Där kan jag säga att vi saknar en hel del från regeringens sida. Det är det som min kritik riktades mot i mitt anförande. Vi tycker inte att det görs tillräckligt. Det är lätt att påpeka att man gör satsningar på järnvägen, men i förhållande till hur många fler som åker på järnvägen, hur stort trafikanttrycket är och hur många som vill åka i dag men som inte får plats på tåget är inte de här investeringarna tillräckliga. Det är ganska uppenbart. Står man på en kall perrong en vintermorgon och tåget inte kommer den morgonen heller är det svårt att vara nöjd med de satsningar som regeringen gör. Det krävs mer och mer avancerade satsningar. Det finns i Miljöpartiets budget.

När det gäller utbildningsplatser tycker vi att det är välkommet, det ska jag säga, att regeringen tillför en del utbildningsplatser. Men med tanke på de neddragningar som regeringen tidigare har gjort av platserna på universitet och högskolor, tiotusentals platser, och att regeringen kommer tillbaka med endast 1 400 platser är detta inte att betrakta som en satsning eller en stimulans. Det är totalt sett en neddragning. Det måste man se.

Anf. 60 CARL B HAMILTON (FP):

Herr talman! Sverige tillhör de länder som har haft högst tillväxt under krisen och trots krisen. Vi har haft en reallöneökning som knappast något annat land i Europa kan uppvisa. Det har varit goda inkomstökningar i Sverige trots skuldkrisen. I andra länder som Tyskland har det utmärkande under de senaste 20 åren i stället i stort sett varit att reallönerna har stått still, medan vi i Sverige har kunnat räkna med en genomsnittlig inkomstökning på 1 ½–2 procent.

Detta är naturligtvis inte ett land som tillhör bottenligan i Europa. Man tar sig för pannan när man hör en del av oppositionsföreträdarna här som försöker döma ut Sverige som ett dåligt land när vi i själva verket har haft en inkomstökning för enskilda människor som har varit väsentligt bättre än i andra länder och kanske allra bäst i Europa.

När det gäller arbetsmarknadsläget har Sverige ett arbetskraftsdeltagande som sannolikt är störst i Europa. Det har minskat i många länder. Sverige har ett arbetskraftsdeltagande för kvinnor som är i särklass, och sysselsättningen har ökat med ungefär 200 000 personer under den tid som den här regeringen har suttit vid makten.

Man kan naturligtvis svartmåla, och det är en gammal gren som oppositionen kan ägna sig åt, men jag tycker att det är lite nedsättande, lite skamligt att berätta om Sverige som om det vore ett dåligt land. Arbetslösheten är naturligtvis ett stort problem. Det hade varit ansvarslöst att inte gå med budgetunderskott och driva expansiv finanspolitik i detta kärva ekonomiska läge. Som jag har sagt förr i den här talarstolen får John Maynard Keynes insikter inte behandlas som döda, och hans lära ska inte skuffas undan av sådana som tror att budgeten varje år ska ha överskott när det i stället är samhällsekonomin som ska balanseras över en konjunkturcykel.

Det är märkligt att Socialdemokraterna förnekar sitt tidigare fördöme Keynes. Socialdemokraterna utdelar den ekonomiska politikens judaskyss här med sin inställning att budgeten på något sätt ska vara mer

restriktiv än för närvarande. Fredrik Olovsson sade tidigare om regeringens politik att regeringen inte klarar överskotts målet. Ja, men det, mina vänner, indikerar det att man vill ha överskott och en mer restriktiv politik. Det hade varit helt fel, för det leder till en högre arbetslöshet. Socialdemokraterna argumenterar för en mer restriktiv finanspolitik, säger att den politik som regeringen driver inte klarar överskotts målet och vill ha en mer restriktiv finanspolitik. Det kommer att bli högre arbetslöshet med den inställning till Keynes och till den expansiva finanspolitiken som Fredrik Olovsson här tidigare visat. Jag ska säga att jag är glad för Folkpartiets del för den expansiva inriktning på finanspolitiken som den här regeringen har haft, i synnerhet det senaste året.

Här har tidigare nämnts de utbildningsåtgärder som regeringen har beslutat om och som finns i budgeten, så jag ska inte ta upp det igen. Men jag ska ställa detta emot Socialdemokraternas politik för de unga. När det gäller ungdomsarbetslösheten vill oppositionen höja lönekostnaden för att anställa och behålla unga, dock inte Miljöpartiet, som har bytt åsikt. Hur kan det minska ungdomsarbetslösheten? Det blir en kostnadschock för de arbetsgivare som har unga anställda. Fördubblad restaurangmöms vill oppositionen ha, men många unga har sitt första jobb i denna bransch. Vid den socialdemokratiska kongressen gjorde Stefan Löfven under jubel en eftergift om en utbetalningsgaranti för unga inom 30 dagar. Det är skillnaden mellan regeringens och oppositionens politik. Ni socialdemokrater kommer med en utbetalningsgaranti, medan vi har åtgärder som är skraddarsydda ska ha en mycket god möjlighet att få ett jobb när åtgärden upphör. Vi kastar inte bara ut pengar på unga personer, som Socialdemokraternas utbetalningsgaranti innebär. Socialdemokraterna har ingenting sagt om hur detta ska gå till. Vi kommer tillbaka till Göran Perssons förvaringspolitik av arbetslösa i passiva åtgärder.

I ett lite längre perspektiv kommer jämviktsarbetslösheten, den långsiktiga arbetslösheten, att stiga med Socialdemokraternas utbetalningar, och som sagt inte bara på kort sikt utan även på lång sikt.

Jag får återkomma till det.

Anf. 61 FREDRIK OLOVSSON (S) replik:

Herr talman! Man blir lite förvånad när man lyssnar på Carl B Hamilton och på finansministern tidigare. Det är ingen som har dömt ut Sverige som ett dåligt land, absolut inte. Tvärtom berömde jag och sade att Sverige är ett mycket bra land på många sätt. Statsfinanserna och sysselsättningsgraden är två mycket positiva indikatorer, men det är inte regeringens förtjänst. Dem har ni i stor utsträckning ärvt; det borde vi kunna vara överens om.

Men nu är frågan till Carl B Hamilton efter 14 budgetar, vår- och höstbudgetar, var vi kan se resultaten. På ett av områdena är det lite svart, för att nu använda det uttrycket. Det gäller arbetslösheten. Det är 400 000 arbetslösa, 70 000 som har varit arbetslösa i två år eller mer och 30 000 är placerade i fas 3. Vi har en skolutveckling med fallande kunskapsresultat sex år i rad, som inte minst Folkpartiet är ansvarigt för. Vi ser att förändringarna inom gymnasieskolan driver studenterna bort från de utbildningar som skulle kunna ge dem jobb. Vi ser hur platserna i

högskolan blir färre, och Högskoleverket räknar med att vi får en minskande andel av unga som kommer att ta högskoleexamen.

Kan man få lyfta upp de små obetydliga problemen? Är det okej att göra det i en politisk debatt i Sverige i dag? Jag tycker att det är högst relevant. Jag tycker att det är regeringens ansvar att svara på varför det har blivit så tokigt. I jämförelse med andra länder när det gäller just andelen som skaffar sig en högskoleutbildning ser vi att vi halkar efter. Vi ser det när det gäller sysselsättningsutvecklingen, och vi ser det när det handlar om arbetslösheten. Men Carl B Hamilton är nöjd.

Anf. 62 CARL B HAMILTON (FP) replik:

Herr talman! Jag är aldrig nöjd. Vi i Folkpartiet är aldrig nöjda. Vi kan alltid arbeta för förbättringar. Dessutom ändras verkligheten hela tiden.

Låt oss börja med arvsynden. Nu har Folkpartiet och de övriga i Alliansen skött den ekonomiska politiken i landet genom en kris som slog ut det mesta i världen 2008–2009. Sedan har man hackat tillbaka. Det har varit en lång följd av besvärliga år. Då är det märkligt att det faktum att Sverige befinner sig i ett utmärkt skick jämfört med andra länder skulle vara ett arvegods från Socialdemokraterna och Göran Persson. Det är en absurd historieskrivning, men jag ska inte gå mer in på det. Alla fattar att det inte kan vara Göran Perssons förtjänst att Sverige klarade krisen två tre år efter det att han hade avgått.

När det sedan gäller detta med skolan och fallande resultat kunde vi naturligtvis ha behållit den gamla socialdemokratiska skolpolitiken. Och då har vi en situation med fallande resultat. Vad gör regeringen och Jan Björklund då? Jo, det är reform på reform av lärarutbildning, skolutbildning, skollag, studieplan och så vidare.

Nu får han kritik från till exempel Dagens Nyheter för att han gör för mycket, och det ska vara mera lugn och ro i skolan. Men frågan är, Fredrik Olovsson: Vad vill Socialdemokraterna göra? Jag kan inte se att Socialdemokraterna gör något annat än vacklar mellan den gamla flumskolan och den nya kunskapsskolan. Men det vore intressant om vi här kunde få ett klart besked om att ni faktiskt också tycker att vi ska driva en kunskapsskola och kanske gå ännu fortare fram än vad många andra tycker.

Anf. 63 FREDRIK OLOVSSON (S) replik:

Herr talman! Vi har talat om vad vi tycker att man bör göra åt skolpolitiken, som vid sidan av arbetslösheten är ett allvarligt problem. Vi tycker att vi ska investera i mindre klasser. Vi tycker att vi ska investera ytterligare i lärarna och lärarnas kunnande. Vi tycker att det är viktigt att vi ytterligare beforskar skolan och verkligen utvecklar undervisningen så att varje metod är den bästa metoden i klassrummen. Det handlar naturligtvis väldigt mycket om stöd till lärare och skolledare men också, som jag sade, om mindre klasser.

Det vore naturligtvis alldeles utmärkt om vi skulle kunna bli överens om den typen av insatser. Men det är inte den utvecklingen vi ser i svensk skola i dag. Vi ser att det snarare har blivit en sorterings- och utslagningsmaskin med ständigt sämre resultat. Det är någonting som också en folkpartist borde ta på mycket stort allvar.

Anf. 64 CARL B HAMILTON (FP) replik:

Herr talman! Ja, är det någon som tar skolans situation på stort allvar är det väl utbildningsminister Jan Björklund. Som sagt var brukar han få kritik för att han gör för mycket och för fort, bland annat av er skolpolitiska talesman Ibrahim Baylan.

Om vi ska tala om lärarna ett litet ögonblick här är det så att regeringen avsätter 1 miljard i extra anslag av statliga pengar till en uppgift som egentligen är kommunal, att inrätta karriärvägar för lärare, och väldigt många av dessa lärare är kvinnor. Det är alltså 1 miljard kronor i lön till i huvudsak kvinnor.

Grundproblemet, som finansministern också var inne på, är att överbrygga från skola till arbetsliv och att förbereda genom lärlingsutbildning och andra yrkesförberedande utbildningar i större utsträckning på gymnasiet.

Anf. 65 PER BOLUND (MP) replik:

Herr talman! Jag vet inte om det är någon som kommer ihåg Folkpartiet under Bengt Westerbergs tid. Det var ju lite andra tongångar som man hörde då än de som man hör från Carl B Hamilton och från andra ledande folkpartister i dagsläget. Det var på den tiden som Folkpartiet kallade sig och också agerade som socialliberaler. Som jag ser det fanns det en hel del likheter mellan Bengt Westerbergs Folkpartiet och dagens Miljöpartiet i den bemärkelsen att Bengt Westerberg fokuserade mer på sakfrågorna än på blockpolitiken.

Om man, som jag gjorde, tittade på SVT:s dokumentär *Bildt – excellensen*, som sändes alldeles nyligen, kunde man lyssna till Bengt Westerberg och hans syn på den svenska politiken. Han gjorde ju gärna upp med både Socialdemokraterna och Moderaterna om politiken gick i rätt riktning. Bengt Westerberg var, som jag ser det, ganska pragmatisk och socialliberal till sin läggning. Han talade gärna om både företagande och miljöfrågor, som jag också känner igen mig i ganska mycket.

När det gäller dagens Folkpartiet är det inte alls de signalerna jag får. Där talas det om Natomedlemskap, om hårdare tag i skolan, och kärnkraftsreaktorer är det väldigt populärt att tala om från Folkpartiets sida – ju fler, desto bättre. Vidare talas det om sänkta löner för ungdomar, och man drar sig inte ens för att Sverige ska byta ut kronan mot den haverade euron.

Min fråga till Carl B Hamilton är: Längtar inte du också tillbaka till den tiden då Bengt Westerberg styrde partiet och ni fortfarande kunde stå för termen socialliberaler?

Anf. 66 CARL B HAMILTON (FP) replik:

Herr talman! Jag satt i riksdagen redan när Bengt Westerberg var partiledare, och jag håller inte riktigt med om beskrivningen här. Den nya jämställhetsministern var för övrigt Bengt Westerbergs närmaste medarbetare, så vi behåller även personunionen från den tiden.

Men, Per Bolund, i det nya partiprogramsförslaget som har lagts fram och som vi ska besluta om i november är det, kan man säga, en återgång till att tala mycket mer om socialliberalism. Man kan säga att den svenska liberalismen har varit en kompromiss mellan två inriktningar som å ena sidan har betonat ekonomisk effektivitet, näringsfrihet, eko-

nomisk liberalism, frihandel och konkurrens och å andra sidan det som med Bertil Ohlins terminologi var det glömda Sverige. Man skulle uppmärksamma de svaga i samhället och ta vara på alla, även de som hade det besvärligt.

I det nya partiprogramsförslaget är det alldeles uppenbart att båda dessa tonvikter finns med. Det är på det sättet en återgång till en tydlig inriktning på att båda dessa aspekter är lika viktiga och ska leva bredvid varandra. För att man ska kunna fokusera på det glömda Sverige, sociala utgifter och sociala uppgifter måste man också vårda vad Bertil Ohlin, för att nu återgå till honom här, kallade de välståndsbildande krafterna. Även detta begrepp och detta synsätt finns med i det nya partiprogramsförslaget.

Jag tror att Per Bolund kan vara trygg i att den grundsyn som har funnits under lång tid finns även nu och framöver.

Anf. 67 PER BOLUND (MP) replik:

Herr talman! Tack för svaret, Carl B Hamilton. Det låter ändå uppmuntrande. Min bild har annars varit att Folkpartiet varit så rädda för att verka snälla att man varit tvungen att ta i med hårdhandskarna för att visa att man var tuffare än vad det verkade som. Jag tycker att det är ganska bra att vara snäll. Det är ofta någonting som uppskattas om man kan vara pragmatisk och till exempel försöka hitta vägar framåt i politiken. Där tror inte jag att Natomedlemskap, nya kärnkraftsreaktorer och sänkta löner för ungdomar är vägen framåt.

Ett exempel på sätt att skapa fler jobb är Carl B Hamiltons och Folkpartiets nya förslag om att sänka lönerna kraftigt för unga, att det ska vara vägen in i arbetslivet. Det tycker inte jag är ett särskilt snällt förslag. Det bygger på att de unga kommer att få sämre möjligheter att klara sig, även när de har fått ett jobb framöver. Det kan inte vara rätt att vi ska lösa problemet med arbetslösheten genom att de unga ska få ta smällen med sämre ersättningar. Vi föreslår i stället sänkt arbetsgivaravgift och avskaffat sjuklöneansvar för småföretagen, som vi tror är ett bättre sätt att få unga i jobb.

Jag hoppas att det blir som Carl B Hamilton säger nu, att man kommer att gå mot en mer socialliberal hållning. Men hur ser du på låglöne-satsningen? Är det verkligen ett socialliberalt förslag?

Anf. 68 CARL B HAMILTON (FP) replik:

Herr talman! Folkpartiet, Alliansen och Miljöpartiet är ju överens om att sänka lönekostnaden genom sänkta arbetsgivaravgifter, och det har just syftet att det ska bli mer lönsamt och billigare att anställa unga personer. Jag tycker att det blir lite vilseledande att kalla det för en lönesänkning. Det som är centralt här är att sänka kostnaden, och vi är överens om att sänkta arbetsgivaravgifter är en möjlighet till det.

När det gäller den andra sjuklöneveckan tror jag att det så småningom ligger i korten att den möjligen försvinner. Det får vi väl se.

Jag tror att det är bra med en lönedifferentiering. Jag tror inte att det är hela världen om en ung person har något lägre lön än en person som är 40 år och har 20 års erfarenhet av arbetslivet. Jag tror att det är acceptabelt för de flesta. Och som liberal vill jag främja social mobilitet. Man kommer inte att stanna i denna lägre lön mer än temporärt.

Anf. 69 SVEN-OLOF SÄLLSTRÖM (SD) replik:

Herr talman! Carl B Hamilton! I vårpropositionen återkommer ni till matchningen på arbetsmarknaden och konstaterar att matchningen har försämrats de senaste åren, vilket stämmer, och att detta beror på att antalet personer med svag förankring på arbetsmarknaden har ökat samtidigt som antalet långtidsarbetslösa har ökat. Det är ju rätt dåliga nyheter.

Jag hävdar bestämt att denna oroande utveckling kan förklaras av två saker, dels att invandringspolitiken varit missanpassad i bemärkelsen att den inte varit behovsprövad, dels att utbildningspolitiken varit missanpassad i bemärkelsen att den inte haft fokus på just matchningen.

Det är trots allt Folkpartiet som styr och ställer på Utbildningsdepartementet. Min fråga till Carl B Hamilton är: När får vi se reformer inom den högre utbildningen med fokus på matchningen, exempelvis genom ett mer resultatorienterat system för resurstilldelning till högskola och universitet?

Anf. 70 CARL B HAMILTON (FP) replik:

Herr talman! Jag måste erkänna att jag inte är uppdaterad på resursfördelningssystemet till högskolan. Det har ändrats från tid till annan under de senaste 20 åren, och jag är inte uppdaterad på hur det ser ut i dag.

Matchningsproblemen i skolpolitiken var jag inne på med Per Bolund. Alla partier har i dag ett helt annat fokus på hur man ska kunna överbrygga klyftan mellan skollivet och arbetslivet.

Jag vet inte om det var detta frågeställaren var inne på, hur vi ska göra där. Vi har förslag om lärlingsprogram och, som jag sade tidigare, att ha mer tillämpade, mindre abstrakta utbildningar på gymnasiet för dem som inte vill utbilda sig överdrivet teoretiskt, som kanske är skoltrötta och som är bättre betjänta av att ha en mer praktiskt orienterad utbildning på gymnasiet. Sedan kan man komma tillbaka och få en högre utbildning, om man så skulle vilja.

Jag vet inte om detta var svar på frågan om matchning och skolpolitik, men det är mitt svar så långt.

Anf. 71 SVEN-OLOF SÄLLSTRÖM (SD) replik:

Herr talman! Nej, frågan gällde högre utbildning. Många i Sverige har gått högre utbildningar, och det är bra att vi utbildar oss. Av dessa jobbar dock ungefär 30 procent på en nivå som är lägre än den de är utbildade för. Det beror ofta på att de har valt fel utbildning, en utbildning som inte ger jobb i framtiden.

Det är denna matchning jag efterfrågar. Jag vill se en omställning av utbildningssystemet till att möta arbetsmarknadens behov i framtiden.

Folkpartiet har haft ansvar för utbildningspolitiken under sju år. Samtidigt som arbetslösheten ökar så ökar också antalet lediga otillsatta jobb. Det beror till stor del på att Sverige inte har anpassat utbildningssystemet efter arbetsmarknadens behov, och det är Folkpartiets ansvar.

Jag frågar åter: När kommer reformer som ser till att vi får en utbildningspolitik som är anpassad till framtidens arbetsmarknad?

Anf. 72 CARL B HAMILTON (FP) replik:

Herr talman! I viss utsträckning försöker vi göra det, till exempel i satsningen på fler civilingenjörer, högskoleingenjörer och sjuksköterskor. Det finns en tydlig efterfrågan på detta på arbetsmarknaden. Det är därför relativt enkelt.

När det gäller att ungdomar väljer fel utbildning på högskolan är erfarenheten från alla länder att det är mycket svårt att för ett antal kommande årtionden bestämma hur högskoleutbildningen ska se ut. Låt oss ta läkarutbildningen i Sverige som exempel. Den har varit otillräcklig. Trots kunskap om befolkningstillväxt, sammansättning av befolkning och så vidare har det varit svårt.

En del av högskoleutbildningen innebär dock att man blir mer flexibel och kan göra fler saker. Det behöver inte vara ett nederlag.

Anf. 73 ULLA ANDERSSON (V) replik:

Herr talman! Kvinnor ses som en reservarbetskraft. Kvinnors ställning på arbetsmarknaden är långt från mäns. Vore kvinnor sysselsatta i lika stor utsträckning som män skulle ungefär 100 000 fler kvinnor jobba i dag. Det är direkt nedslående siffror. Vi vet också att vi kvinnor är mycket mer beroende än män av att ha en väl fungerande gemensamt finansierad sektor.

Samtidigt kan vi konstatera att barngruppernas storlek på fritis har ökat med 50 procent sedan 2006, förskolegrupperna blir större och större, lärartätheten sjunker i skolan och äldreomsorgen skriker efter resurser.

I dag jobbar var tredje kvinna deltid, mot var tionde man. Totalt jobbar var tredje svensk på obekväm arbetstid, och av dem har 300 000 barn under sju år. Det är dock bara 40 procent av kommunerna som erbjuder barnomsorg utanför kontorstid. Var tredje kommunalare med småbarn uppger att de inte kan jobba heltid på grund av förskolans öppettider. Vi har 16 000 färre kommunanställda i dag än vad vi hade 2007.

100 000, framför allt kvinnor, har tvingats gå ned i arbetstid eller sluta jobba helt för att ta hand om en äldre anhörig. Det riktigt spännande, Carl B Hamilton, är att andelen äldre i befolkningen beräknas öka med 30 procent till 2050. För att täcka dessa behov, med samma personaltäthet som i dag, måste 70 procent fler anställas. Det kommer att kosta en hel del.

Det gör det å andra sidan också om vi inte bygger ut den offentliga äldreomsorgen och barnomsorgen, för vi riskerar då att få en växande andel medelålders kvinnor som inte kan jobba på grund av att de måste göra oavlönat omsorgsarbete i stället. Vad kostar inte det?

Den offentliga budgeten brukar återspegla vilket samhälle vi vill ha. När jag bläddrar i vårbudgeten kan jag inte se ett enda förslag för att stärka kvinnors ställning på arbetsmarknaden. Det är tydligen Folkpartiets linje. Eller hur ska jag tolka det, Carl B Hamilton?

Anf. 74 CARL B HAMILTON (FP) replik:

Herr talman! Antalet kommunanställda har inte ökat sedan 2007, säger Ulla Andersson. Vänsterpartiet är, liksom Socialdemokraterna, fixerat vid att människor ska vara anställda i kommunen. Vi tycker dock att i såväl skola som äldre- och barnomsorg kan människor vara anställda i företag. De kan vara anställda i privata företag eller kooperativ.

Siffran på hur många som är kommunanställda är därför inte så intressant för en folkpartist eller en annan allianspolitiker. Jag förstår att den är ett rött skynke för en vänsterpartist som vill att alla ska jobba i offentlig sektor, men så är det inte för oss.

Ulla Andersson och jag har mötts i många av dessa debatter. Jag tittrade därför lite på hur det är i Gävle och Gävleborg, som är Ulla Anderssons hemmaplan. Där har vänsterpartierna haft majoritet, ibland med Miljöpartiet, sedan demokratins införande.

Är alla de saker som Ulla Andersson tar upp bättre där? Nej, det är de inte. Det är inte mer deltid och nattis. Det är inte högre löner för kommunanställda i Gävleborg. Kvinnornas situation är inte bättre. De har inte fler styrelseplatser i kommunala bolag i Gävle och Gävleborg.

Varför funkar inte demokratin i Gävle och Gävleborg? Om majoriteten där har alla de goda egenskaper och föresatser som Ulla Andersson lyfte fram – jag tycker inte att de är goda, för jag tycker att det bra med privata företag – varför återspeglas det över huvud taget inte i vänsterpolitiken i Gävle och Gävleborg? Det är inte bättre där än i resten av Sverige.

Anf. 75 ULLA ANDERSSON (V) replik:

Herr talman! Konjunkturinstitutet säger att det är 16 000 färre anställda finansierade med skattemedel, och det får konsekvenser.

Gävle har infört rätt till heltid. I Gävle kommun har alla som är anställda av kommunen rätt till heltid. Vänsterpartiet vill införa en lagstiftning på nationell nivå; regeringen vill det inte. Det skulle stärka kvinnors inkomster och inflytande och förbättra hälsan.

Vänsterpartiet vill lagstifta om att kommunerna ska tillhandahålla barnomsorg på obekvämt arbetstid. Det har Gävle. 60 procent av kommunerna har det inte. Regeringen lägger en liten skärv som i en kommun av Gävles storlek räcker till lön åt *en* förskollärare.

Vänsterpartiet riktar öronmärkta statsbidrag till äldreomsorgen så att 10 000 fler undersköterskor kan anställas. Regeringen blundar för behoven.

Vi föreslår riktade statsbidrag för att öka lärartätheten i skolan och få fler fritidspedagoger på fritis. Regeringen skickar några blanketter att fylla i och konstaterar att kommunernas konsumtion beräknas halveras nästa år.

Folkpartiet har inte ett enda konkret förslag. Carl B Hamilton har inte tagit upp något eget förslag i debatten eller i vårt replikskifte. Det enda han konstaterar är att det är bra att 9 miljarder går till privata vinster i den gemensamt finansierade välfärden.

Anf. 76 CARL B HAMILTON (FP) replik:

Herr talman! Skillnaden mellan Ulla Andersson och mig är att när Ulla Andersson talar om vinst är det alltid vinst för män. Det är männen som får göra vinst med skattepengar när de bygger vägar, när de hämtar sopor och när de kör buss. Då är det okej att gå med vinst i Ulla Anderssons Sverige. Men kvinnorna då, som jobbar i omsorgsföretag? De och deras företag får inte göra vinst. 60, 70 eller 80 procent av företagen i den privata omsorgssektorn är kvinnor. De får inte göra vinst!

Varför är det okej – det är en retorisk fråga – med olika villkor vad beträffar vinst för kvinnodominerad vårdsektor och mansdominerad byggsektor? Jag tror att jag ska återkomma med den frågan när Ulla Andersson har hållit sitt huvudanförande. Jag tycker att det är hyckleriet drivet till sin spets, att det är helt olika kriterier för tillåtlighet av vinst beroende på om man är i en mans- eller kvinnosektor.

Anf. 77 PER ÅSLING (C):

Herr talman! Sverige har genom en ansvarsfull ekonomisk politik råd att fortsätta satsa. Vi har en privilegierad ställning. I årets vårproposition anslås 3 miljarder kronor till bland annat yrkesinriktad utbildning, regional tillväxt och infrastruktur. Vi fortsätter även satsningarna på den gröna omställningen genom en förlängd miljöbilspremie, samtidigt som turbulensen fortsätter på kontinenten.

Centerpartiet har de senaste åren prioriterat den gröna omställningen, att hela landet ska växa, och en förstärkning av företagens konkurrenskraft. Det är grunden för vår gemensamma välfärd och ett långsiktigt hållbart samhälle. Centerpartiet ser hela Sverige. Vi ser de nya jobben, de nya företagen, innovationskraften. Vi vill ge människor möjlighet att växa och utvecklas av egen kraft och strävan. Därför behöver ännu fler möjligheter öppnas genom politiska reformer.

Sverige har en regering som under finanskrisen har tagit ansvar och sett till att vi i dag har hållbara finanser. Men det räcker inte. Vi i Centerpartiet vill mer. Ska vi klara utmaningarna krävs det att vi använder alla våra resurser, både i städerna och på landsbygden.

Med satsningarna från höstens budget och dagens vårproposition stärker vi svensk utbildning, påskyndar infrastruktursatsningarna och fortsätter att satsa på den gröna omställningen. Nästa steg måste vara att göra det billigare för företagen att anställa. Om fler människor ska kunna anställas måste det finnas företag som är beredda att anställa, så att det finns ett jobb att gå till. Det handlar om strukturreformer som måste genomföras och som är särskilt angelägna om konjunkturen förstärks.

Vi prioriterar fortsatt minskat sjuklöneansvar för företagen. Ett första steg är att ta bort kostnader för de mindre företagen. Vi vill återupprätta lärlingssystemet i svenska företag. Mer av utbildningen måste förläggas till företagen. Vi vill ha riktade skattesänkningar i form av sänkta arbetsgivaravgifter för mindre företag.

Herr talman! Centerpartiet går i täten för en hållbar miljö- och energipolitik. Årets centerstämma slog fast att Sverige inom en generation ska vara ett land helt fritt från fossil energi.

Centerpartiet har presenterat konkreta reformer för den gröna omställningen. Allt som krävs är politiskt mod. Vi vill införa ett bonus-malus-system för fordon där de som släpper ut mindre får en miljöpremie, finansierad med en avgift för bilar som släpper ut mer. Vi vill införa en miljöpremie för lastbilar som gynnar dem som tankar förnybart. Vi vill också att alla ska kunna bli sina egna elproducenter. Därför vill vi införa ett system för nettodebitering av el.

Herr talman! Centerpartiet ser möjligheterna runt om i Sverige. Företag i hela landet är nyckeln till jobben. Låt oss komma ihåg att landsbyggens gröna näringar är en förutsättning för att genomföra den gröna omställningen även i staden. De som bor i storstäder är beroende av att hela

Sverige lever och levererar: äggen till ditt frukostbord, växterna på din fönsterkarm, biobränslet till din bil.

Sveriges ekonomi, våra statsfinanser och därmed finansieringen av vår gemensamma välfärd kräver att vi ser hela landet.

Anf. 78 SVEN-OLOF SÄLLSTRÖM (SD):

Herr talman! Det är aldrig roligt när man blir sjuk, som när Per Åsling nu behövde lämna kammaren, och det måste man ha respekt för. Men tyvärr handlar en stor del av mitt anförande om Centerpartiet. Det får jag väl be om ursäkt för, men jag måste ändå genomföra mitt anförande.

Herr talman! Låt mig först konstatera att det är glädjande att regeringen till slut – i alla fall delvis – har insett sina tillkortakommanden inom utbildningspolitiken och nu är beredd att i enlighet med Sverigedemokraternas förslag från höstbudgeten skjuta till mer pengar till bland annat komvux och yrkeshögskolan. Gott så!

Tyvärr kan jag konstatera att det inte bara är väl sent utan också otillräckligt. Vi kan nu i efterhand se att en alltför låg ambitionsnivå har genomsyrat regeringens utbildningspolitik alltsedan man tog över regeringsmakten 2006.

Samtidigt som vi har massarbetslöshet – enligt AKU i mars 8,5 procent, en massarbetslöshet som ökar – ökar också antalet lediga, otillsatta jobb på den svenska arbetsmarknaden. Arbetsgivarna kan helt enkelt inte hitta arbetssökande med rätt utbildning.

Bristen på matchning mellan utbildning och arbetsmarknadens behov är monumental. Men det är inte bristen på utbildningar och utbildade som är det stora problemet. Det stora problemet är i stället utbildningarnas innehåll och inriktning.

Hela 30 procent av dem som arbetar i dag jobbar på en nivå under sin utbildningsnivå. Alltför många väljer utbildningar där framtidsutsikterna ser väldigt dystra ut. Mer hjälp och styrning behövs.

Herr talman! Regeringen har drivit landet Sverige som ett ängsligt börsbolag, fast i kvartalsrapportsekonomi. Ett sunt, framtidsinriktat företag satsar betydande belopp på forskning, produktutveckling, utbildning och fortbildning, för att säkra framtida konkurrenskraft, för bibehållen eller förbättrad marknadsposition och för företagets fortlevnad.

Precis likadant är det med Sverige som nation. För att kunna bibehålla och utveckla den gemensamt finansierade välfärden för framtida generationer krävs inte bara hållbara och bra villkor för företag och företagande. Minst lika viktigt är att vi kan tillgodose arbetsmarknadens behov av välutbildad, högkvalitativ och välmotiverad arbetskraft.

För detta behövs betydande statliga insatser inom forskning och inom utbildning, där utbildningen är mycket mer anpassad än i dag efter arbetsmarknadens framtida behov. Genom att fortsätta traditionen av spjutspetskompetens, av svenska, världsledande, innovativa och högteknologiska industri- och tjänsteföretag, finns också möjligheten att bibehålla ett relativt högt löneläge inom övriga delar av arbetsmarknaden. Det blir sammantaget en arbetsmarknad som tål ett relativt högt skattetryck – en förutsättning för vår gemensamt finansierade generella välfärdsmodell.

Prot. 2012/13:91
15 april

*Bordläggningsdebatt
med anledning av
vårpropositionen*

Men alliansregeringen verkar ha gett upp alla sådana ambitioner. Högutbildade med spetskompetens ska vi numera, efter att regeringen har gett upp utbildningspolitiken, hitta utomlands. Kvartalsrapportsekonomin är det som gäller – snabbast och billigast utan tanke på framtiden. Låglönesverige är numera ett faktum.

Vi har i dag stora grupper med utländsk arbetskraft som arbetar på den svenska arbetsmarknaden, detta ofta utan att det betalas skatt i Sverige. Ibland har dessa människor mycket låga löner.

Den som såg SVT:s reportage i *Uppdrag granskning* om utländska lastbilschaufförer kan inte vara oberörd. Vissa körde för 4 000, 5 000 eller 6 000 kronor i månaden under vidriga förhållanden.

Vi har också så kallade tredjelandsmedborgare, alltså människor som kommer från länder utanför EU och som ibland tvingas köpa sina anställningskontrakt och därefter arbetar under i det närmaste slavliknande förhållanden.

En annan grupp är illegala invandrare, med nyspråk så kallade papperslösa och tillståndslösa, som uppehåller sig illegalt i landet. De arbetar ofta svart.

De illegala invandrarna består dels av dem som inte, enligt västvärldens mest generösa invandringsregler, bedömts ha asylskäl och därför inte beviljats uppehållstillstånd, dels av människor som aldrig har sökt visum eller asyl utan som kommer till Sverige enbart för att jobba svart.

Båda dessa grupper befinner sig enligt nuvarande lagstiftning, som ni övriga här har varit med och stiftat, i landet illegalt och ska avvisas.

Ingen av dessa grupper betalar skatt i Sverige. Men efter regeringens uppgörelse med Miljöpartiet ska de nu få alla rättigheter, sjukvård och skola, finansierade av de årliga skattebetalarna.

Dessa tre grupper – utstationerade EU-medborgare, arbetskraftsinvandrare samt illegala – utför låglönearbete som skulle kunna vara lagligt, vitt och i Sverige beskattat arbete för några av våra 427 000 arbetslösa, som dessutom skulle bidra till vår gemensamma välfärd.

Jag är uppriktigt oroad. Fortsätter det så här kanske framtida generationer svenskar för ett par euro om dagen kommer att jobba med att montera billiga plastleksaker och tygblommor för den kinesiska marknaden.

Herr talman! I alliansregeringen har vi ett parti, Centerpartiet, som säger sig värna om landsbygdens folk och landsbygdens villkor.

I alliansregeringen finns fyra centerpartistiska ministrar och statsråd som tillsammans med sina centerpartistiska företrädare på posterna borde ha gett tydliga avtryck i politiken.

Herr talman! Ca 1,4 miljoner bor i dag i vad som anses vara landsbygd. Regeringens mål är att 90 procent av befolkningen ska ha tillgång till bredband om minst 100 megabit år 2020. Det är bra så.

Vi kan väl för enkelhetens skull förutsätta att de övriga 10 procent som inte omfattas av bredbandsutbyggnaden, vilket är ungefär 950 000 individer, samtliga tillhör landsbygdsbefolkningen.

Med en centerpartistisk ansvarig it-minister, Hatt, som säger sig värna landsbygdens villkor, ska alltså 68 procent av landsbygdens folk inte räkna med en framtida bredbandsutbyggnad för deras del.

Vi har en ansvarig landsbygds- och jordbruksminister, Erlandsson, som också är centerpartist. År 2007 beställde han en utredning om fiskodling och vattenbruk som, när den var färdig 2009, visade att för endast ca 60 miljoner kunde 1 100 jobb skapas årligen inom näringen.

Men fyra år senare har inget av detta gjorts – 1 100 jobb till en kostnad av 55 000 kronor per arbete. I stället har centerpartistiska näringsministrar prioriterat en restaurangmomssänkning för kanske 3 500 restaurangjobb i städerna till en kostnad av drygt 1 ½ miljon kronor per jobb.

Vi har ett centerpartistiskt statsråd med ansvar för miljön, Ek, som genom ökade bränsleskatter ytterligare vill försvåra för landsbygdens folk att leva och arbeta, för en mycket liten, om ens beräkningsbar, miljömässig effekt.

Vi har ett svenskt jordbruk som redan har ett högre kostnadsläge än viktiga konkurrentländer på grund av våra högre krav på djurhållning. Så ska det naturligtvis vara. Det är välmotiverat. Men att, som centerpartistiska ministrar vill, slå undan benen på svenskt jordbruk genom att minska avdragsmöjligheterna för den nödvändiga fordonsdieseln är naturligtvis förödande.

Slutligen: När privata multinationella gruvföretag bryter svensk malm och skapar orepärerbara sår i naturen, skövlar resurser som är ändliga och aldrig kan återställas, anser den centerpartistiska näringsministern Löf att det är rimligt att 0,5 promille av värdet tillfaller staten genom mineralersättningen.

På annat sätt kan man inte tolka att inget förslag finns från regeringen om att förändra den tokiga lagstiftning som infördes av Bildtregeringen i början av 90-talet.

Jag beklagar att Centerpartiet inte har kvar någon representant här i debatten, men jag vill ändå ställa följande fråga till Centerpartiet: Var är utbyggnaden av nödvändig infrastruktur? Var är era stora landsbygds-satsningar? Vilka för landsbygden positiva resultat har sju år av centerpartistisk regeringspolitik gett?

Herr talman! Jag avser att inom kort återkomma i vår budgetmotion och redovisa en rad förslag på åtgärder för att stärka möjligheterna för människor och företag att etablera sig, verka och utvecklas på svensk landsbygd, kort sagt där Centerpartiet efter sju år så totalt har misslyckats med att göra några som helst avtryck i regeringspolitiken.

Anf. 79 Finansminister ANDERS BORG (M) replik:

Herr talman! Jag inser att det är komplicerat att gå in i en debatt när en av meddebattörerna har lämnat debatten på grund av hälsobekymmer. Jag vill gärna understryka att som jag ser det har Centerpartiet spelat en oerhört central roll i den ekonomiska politik som vi i alliansregeringen har bedrivit, och det finns mycket tydliga resultat på det.

Vi har drivit en näringspolitik med kraftig aktivering både på innovationssidan och brett för att säkra att vi har goda villkor för små och medelstora företag att växa. Det handlar om allt ifrån att vi har minskat regelbördan till att vi har förstärkt resurserna för Almi och andra finansieringsstrukturer. Vi har på skattesidan vidtagit ett barrage av åtgärder, allt ifrån investeraravdrag, sänkt bolagsskatt, borttagen förmögenhets-skatt, minskade arbetsgivaravgifter och till en lång rad andra åtgärder för att det ska bli lättare att driva företag i hela Sverige.

När vi har gjort våra infrastrukturinvesteringar har vi säkrat att det handlar om infrastruktur i hela Sverige eftersom det är viktigt att även människor som bor på landsbygden ska ha rimliga förhållanden.

Jag vet att Eskil Erlandsson har drivit på och kämpat hårt för landsbygdens viktiga gröna näringar, inte minst för frågor kring jakt, fiske och skogsbruk som är så avgörande för oss som bor på landsbygden.

Jag vet att både Andreas Carlgren och Lena Ek under sina tider som miljöministrar har kämpat för att vi ska få en bra miljöpolitik. Sverige är, trots vad som tidigare har sagts, fortfarande och alltjämt världsledande i att förbättra miljön och särskilt givet att vi också kan fortsätta att klara dessa mål utan att behöva höja koldioxidskatter och bensinskatter, vilket exempelvis Socialdemokraterna och Miljöpartiet kommer att göra om de vinner valet.

Herr talman! Låt mig därför understryka att Centerpartiet spelar en central roll i denna allians, och i Åslings frånvaro vill jag understryka att de har spelat en viktig roll.

Anf. 80 SVEN-OLOF SÄLLSTRÖM (SD) replik:

Herr talman! Det går ändå inte att undvika att ställa sig frågande till detta. Det är trots allt en centerpartistisk it-minister som anser att en majoritet av landsbygdens folk inte ska få ta del av bredbandsutbyggnaden. Det är centerpartistiska näringsministrar som prioriterar att sänka restaurangmomsen i stället för att skapa jobb på landsbygden till en mycket låg kostnad. Det är jordbruksministern som inte genomför de undersökningar och utredningar som har visat på mycket positiva resultat.

På fråga efter fråga visar vi att Centerpartiet inte får genomslag för sin politik på landsbygden. Om det sedan beror på att Anders Borg är en tuff förhandlare, eller om det beror på Centerpartiets oförmåga att förhandla, vet jag inte. Men det visar sig i alla fall inte i reell politik.

Men nu när jag äntligen har finansministern på plats här kan vi ta upp en annan intressant diskussion som vi hade för ett litet tag sedan. Du sade nämligen i vårt lilla replikskifte att även om invandringen kostar pengar är det ett ansvar som vi ska ta. Vi ska hjälpa människor i nöd. Därför ställer jag mig lite frågande. Tittar vi på den budget som nu är framlagd ser vi att finansministern tar pengar från biståndet. Det är drygt 700 miljoner, och det ska vad jag har förstått framför allt tas från FN:s institutioner. Det är delvis för att asylmottagningen ska öka i Sverige och för att det kostar mer pengar – drygt 1 miljard till.

Menar alltså Anders Borg att det är vettigt att ta pengar från dem som mest behöver det ute i världen – det är 46 miljoner flyktingar som behöver FN:s stöd för att klara sin vardag – för att hjälpa de få, jämfört med 46 miljoner, som lyckas ta sig till Sverige? Det är nämligen de omprioriteringar ni gör. Vi sverigedemokrater satsar i stället mer. Vi satsar 5 miljarder mer än regeringen till FN:s flyktingorgan UNHCR i den budget vi lade fram i höstas. Vi gör precis tvärtom; vi sparar in på den kostsamma asylinvandringen och hjälper fler människor i närområdet. På så sätt hjälper vi fler.

Anf. 81 Finansminister ANDERS BORG (M) replik:

Herr talman! Näringspolitiken talar starkt för sig själv. Vi har gjort omfattande utbyggnader av bredband. Vi har tagit ned restaurangmomsen, vilket är en viktig del av att skapa jobb i tjänstesektorn. Vi har infört omfattande skattelättnader för att det ska bli bättre villkor för företagen. Vi har förstärkt de olika innovationsskapande institutioner som är nödvändiga. Vi har lagt breda resurser på att förbättra finansieringen för företagen. Vi har jobbat med såväl Inlandsinnovation och Fouriertransform som andra riskkapitalstrukturer för att ge bättre förutsättningar för företagsamhet.

Jag tror att den sko som klämmer på Sven-Olof Sällström när det gäller Centerpartiet är invandringen. Centerpartiet har stått upp för att Sverige ska ha en öppen och fri invandringspolitik, och det håller jag naturligtvis med dem om. Problemet här är att Sverige inte alls har gjort ett val där vi har dragit ned på stödet för att hjälpa flyktingar i de regioner de bor. Det är tvärtom så att Sverige tillsammans med några andra länder har tillfört resurser till Afrikas horn eller Syrien, där man har haft bekymmer. Vi orkar nämligen göra båda – vi orkar både ta emot människor här i Sverige och för den delen hantera situationen i Syrien.

Anf. 82 SVEN-OLOF SÄLLSTRÖM (SD) replik:

Herr talman! Det var intressant att finansministern säger att man ska göra båda sakerna. Det står nämligen uttryckligen i er egen budgetproposition, som ni presenterade i morse, att det är precis det ni gör – ni tar pengarna från biståndsbudgeten för att lägga på asylmottagningen i Sverige. Det står uttryckligen; det finns ett klart citat. Jag kan visa det om du inte tror på mig, Anders Borg, men jag förmodar att du har läst din egen budget. Det står där, ingenting annat. Det är det som är så häpnadsväckande.

Nu kan vän av ordning säga att vi Sverigedemokrater också vill skära ned på biståndet. Ja, vi vill skära ned på utvecklingsbiståndet men inte på katastrofbiståndet – inte på just de människor i krishärda i världen som behöver hjälp. Vi stärker FN-systemet och stärker UNHCR. Vet du om, Anders Borg, att de pengar du lägger på integration i år – det är lite drygt 12 miljarder – är ungefär den budget UNHCR hade i fjol för alla världens 46 miljoner flyktingar?

Anf. 83 CARL B HAMILTON (FP) replik:

Herr talman! Jag tror att man kan säga att i genomsnitt – jag understryker, i genomsnitt – är de människor som kommer hit som invandrare, frivilligt eller kanske ofrivilligt som flyktingar, vare sig det är från närområdet eller längre bort, mer initiativrika, mer handlingskraftiga och mer dådkraftiga, för att använda ett gammalt nordiskt ord, än genomsnittet av befolkningen.

Då är min fråga till Sverigedemokraterna: Har vi i Sverige ett överskott på personer med dessa goda egenskaper? Initiativkraftiga, handlingskraftiga och dådkraftiga personer – är de för många i Sverige? Varför är det så dåligt att detta positiva urval av mänskligheten söker sig till Sverige?

Anf. 84 SVEN-OLOF SÄLLSTRÖM (SD) replik:

Herr talman! Det vi har överskott på i Sverige är människor som inte kommer in på arbetsmarknaden och inte får fotfäste i samhället. Det är människor som inte har en adekvat utbildning för att passa på svensk arbetsmarknad. Det har vi ett överskott på.

Tittar vi på de grupper som sticker ut när det gäller arbetslöshet är det inte bara ungdomar, som vi tidigare har pratat om, utan det är också utrikes födda. Ni har nämligen misslyckats med att få dem i arbete. Ni är så dåliga att ni är sämst i OECD, Carl B Hamilton! Er egen utredning visar att ni är sämst bland alla OECD-länder på att få utrikes födda i arbete i Sverige. Så är det. Det är det överskott vi har.

Därför säger vi att vi måste anpassa volymen av asyl- och anhöriginvandringen för att få en chans att ta hand om dem som nu är i landet. Det är därför jag säger att det är bättre att ge dem jobben än till exempel dem som nu står och knackar på dörren. Ge pengarna till UNHCR! Låt dem ta hand om och hjälpa flyktingar på plats. Då hjälper vi oerhört många fler, Carl B Hamilton. Du säger att det är initiativrika människor. Ja, det finns sådana exempel. Bra! Det är bra för dem, men det är inte så att det är något slags medelvärde, Carl B Hamilton.

Vi kan i stället titta på andra länder i vår närhet, där man vågar prata om dessa saker och där man vågar använda statliga myndigheter för att beräkna kostnader – till exempel Norge. Där har man gjort det. Deras statistiska centralbyrå har försökt att göra en beräkning av vad invandringen kostar. De konstaterar nu att icke-västliga invandrare under sin livstid kommer att kosta det norska samhället 4,1 miljoner norska kronor – netto, efter att alla intäkter och kostnader är beräknade. 4,1 miljoner kronor – det är så det ser ut.

Kan vi vara överens om att vi gör en likadan beräkning i Sverige? Det kanske är så att jag har fel. Det kanske är så att Carl B Hamilton har rätt, och då är jag beredd att backa. Men kan vi vara överens om att vi gör en likadan uträkning i Sverige? När får vi se Alliansens uträkning av invandringens kostnader? Man påstår nämligen hela tiden att vi har fel.

Anf. 85 CARL B HAMILTON (FP) replik:

Herr talman! Det var inget svar på frågan varför dessa handlingskraftiga, initiativkraftiga och dådkraftiga personer som kommer till Sverige, frivilligt eller ofrivilligt, inte skulle få vara här. Det var inget svar på frågan om det är för många med dessa goda egenskaper i Sverige.

Låt mig dock säga en annan sak jag tycker illa om med Sverigedemokraterna. Det är att om ni genomförde er politik skulle till exempel studenter inte få delta i europeiskt studentutbyte. Ni vill nämligen att Sverige ska lämna Europeiska unionen. De skulle krävas på arbetstillstånd om de skulle arbeta i andra länder. Passtvangen skulle återinföras för svenskar. Den gränsöverskridande brottslighet vi försöker bekämpa skulle bli väldigt mycket svårare eftersom vi skulle stå utanför. Det samma gäller miljöproblemen – luft- och vattenföroreningar transporteras över gränserna. De måste bekämpas gränsöverskridande.

Allt detta vill ni säga nej till, för ni vill avsnöra Sverige från resten av världen och resten av Europa. Det är det jag avskyr.

Anf. 86 SVEN-OLOF SÄLLSTRÖM (SD) replik:

Herr talman! Om man ska ta en debatt med Sverigedemokraterna om Sverigedemokraternas politik, Carl B Hamilton, är det en förutsättning att man läser på och vet vad man pratar om. Nu ska jag rätta till det, för du har tyvärr inte koll på någonting.

Det vi säger är att vi ska lämna överstatligheten i EU. Vi ska lämna det gemensamma försvars- och säkerhetssamarbetet. Vi ska lämna många av dessa delar, men vi ska inte lämna den inre marknaden. Vi ska fortfarande ha samarbeten när det gäller miljöfrågor och internationell kriminalitet. Om du läser våra politiska program i frågan ser du just detta. Det är det som är problemet, Carl B Hamilton, om man tar en debatt när man har en okunskap om det andra partiets politik – det är inte så verkligheten ser ut. Det vi förespråkar är möjligtvis en omförhandling till ett EES-avtal i stället.

Kom inte och påstå saker om Sverigedemokraternas EU-politik! Jag var första namn på listan till EU-valet 2009. Jag har rätt bra koll på den politiken, Carl B Hamilton, och du behöver gå och läsa på.

Anf. 87 ULLA ANDERSSON (V):

Herr talman! Borg är erkänt dålig på ekonomiska prognoser men ännu sämre på att hantera arbetslösheten. 130 000 fler arbetslösa de kommande åren ska läggas till de 80 000 som arbetslösheten redan har ökat med sedan 2006. Om man gör så stora ändringar i sina prognoser borde det också påverka politiken, men hur jag än blåddrar ser jag inga lösningar på arbetslöshetsproblematiken. Om Borg lade lika mycket möda på arbetslösheten som på sina väderprognoser skulle det se bra mycket bättre ut i Sverige.

I valet 2006 var den stora frågan jobben. Det rådde massarbetslöshet, enligt Anders Borg, och det stämde. Där är vi överens, för arbetslösheten var så hög som 6,6 procent. Regeringen vann valet på frågan om jobben, och den moderata arbetslinjen var lösningen på arbetslösheten. Det gick i praktiken ut på att sänka skatten, hota arbetslösa och sjuka och låta dem betala skattesänkarkalaset.

Skatterna har sedan dess sänkts med drygt 100 miljarder, våra gemensamma skyddsnät i form av a-kassan och sjukförsäkringen har systematiskt rivits sönder och en aktiv arbetsmarknadspolitik verkar regeringen inte ens kunna stava till.

Medan regeringspartierna tävlar om vem som vill sänka skatterna mest, vem som har den plattaste skatten eller den minst branta, det vill säga vilket parti som är längst ifrån skatt efter bärkraft, förändras Sverige.

I dag är Sverige ett land med 80 000 fler arbetslösa. Arbetslösheten är uppe i hela 8,2 procent. Vi har massarbetslöshet, men framför allt är vi långtidsarbetslöshetens land. Över hälften av de arbetslösa är långtidsarbetslösa, och långtidsarbetslösheten har ökat med ungefär 100 000 personer. De som har varit arbetslösa två år eller mer har ökat med 180 procent, och Arbetsförmedlingen räknar med att i slutet av året kommer ungefär en kvarts miljon människor att vara utsatta på arbetsmarknaden, det vill säga ha mycket svårt att få ett jobb eller riskerar att slås ut permanent. Arbetsmarknadsutbildningarna har halverats. Av de ca 100 000

unga arbetslösa får inte ens hälften en aktiv insats. 732 personer får en arbetsmarknadsutbildning, det vill säga ungefär 1 procent.

Sverige har Nordens högsta arbetslöshet. För övrigt är Sverige det enda land där Vänsterpartiet inte är med och styr.

Eleverna letar efter lärare som har tid för dem, för lärartätheten sjunker, skolresultaten likaså. Det enda skolan får mer av är Björklunds blanketter att fylla i. På morgnarna oroar sig föräldrar för om deras barn ska vara säkra och ha en bra dag på fritis, för gruppstorlekarna har ökat med 50 procent sedan 2006. Och barnen i förskolegrupperna blir fler och fler.

De äldre får se en undersköterska svischa in och säga hej och sedan gå.

Unga ringer till en släkting för att höra om det finns en soffa att bo på någon dag eller månad, för en egen bostad är en omöjlighet.

Kvinnor tvingas gå ned i arbetstid för att få sina liv att fungera eftersom äldreomsorgen inte hinner med mormors behov eller förskolan barnens.

Medan vår gemensamma välfärd skriker efter mer resurser tas närmare 9 miljarder ut i privata vinster i den privatiserade välfärden, och skatterna ska fortsätta att sänkas.

Sedan valet har enorma summor satsats på den ideologiska tron att skattesänkningar löser allt, även arbetslösheten. De så kallade reformer jag snart kommer att återkomma till omfattar ca 130 miljarder. Det är mer än vad staten satsar på hälso- och sjukvård, social omsorg, barnbidrag och försvaret tillsammans. 130 miljarder har gått till ineffektiva, dyra åtgärder som har ökat arbetslösheten. Låt oss kolla på varför.

Jobbskatteavdraget kostar ca 85 miljarder. De som arbetar får en skattesänkning, vilket förväntas leda till att de kräver lägre löneökningar – och att de som inte står till arbetsmarknadens förfogande ska så göra. Ju fler som står till arbetsmarknadens förfogande, desto lättare blir det att hålla lönekraven nere. Därför har sjuka slängts ut från sjukförsäkringen, och aktiv arbetsmarknadspolitik är ett minne blott. Sverige ska konkurrera med lägre löner, och på så sätt ska 100 000 nya jobb skapas någon gång i någon framtid. Men både TCO, LO och Almega ifrågasätter siffrorna. Institutet för arbetsmarknadspolitisk utvärdering menar att jobbskatteavdragets effekter inte ens går att utvärdera. LO säger att även om man skulle bortse från de uppenbara orättvisorna med jobbskatteavdragets konstruktion kan det inte motiveras utifrån ett sysselsättningsperspektiv.

Om vi tittar på de senaste decennierna kan vi se att lönernas andel i förhållande till produktionen har minskat. Det som har hänt är att arbetslösheten har ökat, vinsternas andel likaså, och investeringarna har sjunkit. Regeringens teori om 100 000 nya jobb någon gång i framtiden är minst sagt bräcklig.

Sänkta arbetsgivaravgifter för unga kostar ca 14 miljarder kronor. Riksrevisionen och Finanspolitiska rådet visar att det är en dyr och ineffektiv åtgärd som har liten effekt på arbetslösheten bland unga. En stor del av pengarna har i stället gått till arbetsgivare som redan hade unga anställda, som hamburgerkedjor och andra låglönejobb – alltså ett riktigt McDonaldsbidrag.

RUT är en subvention av städbranschen med 3 miljarder. De svarta jobben skulle minska och invandrare få jobb, var några av argumenten. Varför just människor med invandrabakgrund passar så bra att städa välbeställda infödda svenskers hem är svårt att förstå. Med RUT har vi fått en ny, grå städmarknad, det vill säga bolag som utför en del vitt och en del svart. Den svarta marknaden finns kvar, parallellt med den vita. Samtidigt har det visat sig att det är infödda medelålders kvinnor som ofta redan hade ett jobb som börjat arbeta i städbranschen.

Städjobben är skattesubventionerade två gånger, dels genom skatteavdrag, dels genom Arbetsförmedlingens subventioner, så det är dyra jobb, men tydligen en viktig framtidsbransch i det borgerliga Sverige.

Den sänkta restaurangmomsen är ett direkt branschstöd, enligt Finanspolitiska rådet, och kostar knappt 6 miljarder per år. 10 000 jobb skulle det skapa, ja, kanske till och med fler. SCB menar att det är färre anställda i branschen i dag än före momssänkningen. Men Visita, branschens arbetsgivarorganisation, säger att den har gett 4 000 jobb. Om vi köper de siffrorna skulle varje jobb ha kostat en och en halv miljon, och det i en låglönebransch.

Sedan har vi då en bolagsskattesänkning med 16 miljarder. Den är självklart positiv för bankerna och storföretagens ägare men leder knappast till fler jobb. Den motsvarar lönerna för 30 000 personer. Det är dålig konjunkturpolitik och tär på statskassan i osäkra tider.

Den enda reform regeringen inte kommit på själv utan är en beprövad klassisk konjunkturåtgärd.

130 miljarder i skattesänkningar har varit huvudingrediensen i regeringens recept för att få ned arbetslösheten tillsammans med raserad arbetslöshets- och sjukförsäkring. Resultatet är 80 000 fler arbetslösa, 100 000 fler långtidsarbetslösa och en kvarts miljon utsatta på arbetsmarknaden samt en lägre sysselsättningsgrad.

Vi har blivit massarbetslöshetens och långtidsarbetslöshetens land.

Herr talman! I valet mellan satsningar på fler jobb och en bättre välfärd å ena sidan och skattesänkningar å andra sidan är vårt val samhällsnyttiga investeringar som ger jobb och en bättre välfärd för alla. Vår främsta tillgång är människors vilja att arbeta.

Vi vill att det ekonomiska ramverket ska anpassas till dagens stora samhällsproblem, inte gårdagens. Därför ska full sysselsättning vara målet för den ekonomiska politiken. Ett sysselsättningsmål bör införas i såväl finans- som penningpolitiken. Överskottsmålet bör bytas ut mot ett mål om budget i balans. Det är inte rimligt att vi kontinuerligt ska föra en åtstramande politik och spara när arbetslösheten är skyhögt. Pengarna borde användas till produktiva investeringar i stället. Allt fler, som både LO och TCO liksom många ekonomer på både vänster- och högerskalan, sluter nu upp bakom Vänsterpartiets krav på ändrade ramverk.

Vänsterpartiets nya reform i årets budget kommer att vara en ungdomsgaranti. Alla unga som är arbetslösa 90 dagar ska garanteras jobb till kollektivavtalsenliga villkor eller utbildning. Det väljer vi i stället för skattesänkningar. Unga ska ha rätt att känna att de har en framtid, att de tas till vara och får bidra med kunskap.

Vi föreslår ett upprustningsstöd för hyresrätter, och vi satsar på ett investeringsstöd för att få i gång byggandet av hyresrätter till hyror människor har råd med. Det skapar jobb och minskar bostadsbristen.

Vi öronmärker pengar till fler lärare och undersköterskor. Det skapar jobb och ger oss kvinnor, barn och äldre bättre förutsättningar.

Genom gröna investeringar i utbyggnad av järnvägs- och busstrafik och energiomställning minskar vi våra utsläpp och skapar fler jobb.

Genom offentliga samhällsnyttiga investeringar i stället för ineffektiva skattesänkningar kan jobb och fler utbildningsplatser skapas, likaså en bättre kvalitet i välfärden och en större framtidstro bland unga.

Det är vår väg. Vi vill skapa gemensam rikedom. Vi vill bort från tävlan om vem som kan sänka skatten mest, från den plattaste skatten och från massarbetslösheten. Drygt 100 miljarder i skattesänkningar har lett till ökad arbetslöshet, lägre sysselsättningsgrad, 100 000 fler långtidsarbetslösa, ökad ekonomisk ojämlikhet och en allt lägre investeringsnivå. Det är en ineffektiv och dyr ekonomisk politik. Ingen annan än ett och annat gammalt högerspöke kan vara glad åt det resultatet.

Anf. 88 Finansminister ANDERS BORG (M) replik:

Herr talman! Jag har två frågor till Ulla Andersson: Varför har rättvisan och sammanhållningen klarat sig bättre nu när alliansregeringen styr än när vänsterregeringen styrde? Varför ökar orättvisorna alltid mer när Vänsterpartiet har inflytande?

Jag ställer frågorna mot bakgrund av att vi nu har lite mer statistik som så tydligt belyser detta.

När vänsterpartierna styrde drog Sverige ifrån när det gällde ekonomiska skillnader. Vi hade en större ökning av Gini-koefficienten än de flesta industriländer. Nu ser vi i stället att Gini-koefficienten under krisåren har stått still eller till och med fallit medan den har ökat kraftigt i länder som Österrike och Danmark. Vi ser att Sverige när det gäller andel av befolkningen som har låg standard står ut bland de övriga EU-länderna, och detta särskilt när det gäller barnfattigdomen.

Vi fick så sent som för någon vecka sedan en ny rapport från EU-kommissionen, där man bedömer risken för barnfattigdom. Där ligger Sverige lägst av alla EU-länderna. Vi fick i förra veckan en rapport från Social Progress Index som visar att Sverige har den starkaste sociala situationen av ett stort antal länder som man har jämfört.

Mot bakgrund av de här frågorna uppstår två relevanta frågeställningar: Varför ökar alltid orättvisorna när Vänsterpartiet har inflytande, och varför lyckas vi hålla ihop Sverige bättre när Alliansen bestämmer?

Anf. 89 ULLA ANDERSSON (V) replik:

Herr talman! Om vi tittar på hur de ekonomiska skillnaderna ökade under det tidigare rödgröna samarbetet kan vi se att Gini-koefficienten ökade med ungefär tre tusendelar fram till år 2006. Efter 2007 har den ökat med fem tusendelar. Jag tycker inte att det var bra då, och det är ännu sämre nu.

Om man tittar på regeringens politik kan man säga att de 10 procenten rikaste har fått 40 miljarder i skattesänkningar. Det är 25 procent av alla skattesänkningar. De 25 procent fattigaste har fått 2 miljarder. Samtidigt kan vi konstatera att inkomstskillnaderna mellan kvinnor och män

sedan regeringen tillträdde har ökat med 40 procent. Det är 1 460 kronor i månaden.

Regeringen har förstört sjukförsäkringen och sparat ungefär 26 miljarder på den. Det är nästan exakt samma summa som de 10 procent rikaste har fått i inkomstförstärkningar. Bland de 10 procent rikaste är sju av tio män. I sjukförsäkringen är sju av tio kvinnor. Man kan väl säga att sjuka kvinnor har fått betala till högvärlödade, rika män. Jag tycker inte att det är en rättvis politik.

Om vi därtill lägger att arbetslöshetsförsäkringen också är raserad kan man förstå att inkomstskillnaderna i Sverige inte är bra. I OECD:s statistik kan man väl också se att Sverige är ett av de länder där inkomstskillnaderna har ökat mest.

Anders Borg! Det är du som är finansminister. Jag tycker att du borde ha lite svar på arbetslösheten i den här budgeten, och det har du inte. Du konstaterar att arbetslösheten kommer att öka med ungefär 130 000 personer. Sedan har vi sida efter sida utan förslag till lösningar. Jag tycker att det är ett enormt stort problem, och jag tycker faktiskt att du är ansvarig och ska svara på hur du ska komma till rätta med arbetslösheten. Den har hittills bara ökat sedan du tillträdde, så jag har inte särskilt stor tilltro till att du ska kunna lösa den frågan.

Anf. 90 Finansminister ANDERS BORG (M) replik:

Herr talman! Nu var det ju inte jag som beskrev verkligheten på det här sättet. OECD har hållit fram att under de år de rödgröna styrde ökade inkomstskillnaderna från 1990-talet till mitten av 2000-talet snabbare än i andra länder. Det ser vi i mått på löneskillnaderna mellan män och kvinnor och på förmögenhetskoncentrationen. På nästan varje variabel ledde utanförskapet till att skillnaderna i Sverige växte under vänsterregeringen.

Nu har vi alltså inte haft någon kraftig ökning av Gini-koefficienten trots den värsta krisen sedan depressionen. Vi har alltså en lägre andel av barnfamiljerna som har låg materiell standard. Vi hålls av EU-kommissionen fram som det land där risken för barnfattigdom är lägst.

Kan det inte vara så att det är bidragspolitiken och skattehöjarpolitiken som slår ut jobb? Är det inte det som är förklaringen till att vänsterpartier inte klarar av rättvisan? Kan inte Ulla Andersson erkänna att hon vill trycka ut människor från arbetsmarknaden och erkänna att det skulle öka orättvisorna?

Anf. 91 ULLA ANDERSSON (V) replik:

Herr talman! Jag kan konstatera att den relativa fattigdomen har ökat med 34 procent sedan Anders Borg tillträdde. Det är en miljon människor som lever på 10 680 kronor eller mindre i månaden. Det är väldigt svårt. Så blir det när man river sönder våra gemensamma försäkringssystem.

Du har valt att ge de 10 procent rikaste 40 miljarder i skattesänkningar, medan de 25 procent fattigaste har fått 2 miljarder. Jag tycker att det mycket tydligt visar var du lägger dina intressen och vilka du prioriterar.

Jag kan också konstatera att i de övriga nordiska länderna, där vänsterpartier är med och styr, är arbetslösheten mycket lägre. Där för man en aktiv arbetsmarknadspolitik, och man lyckas också – titta på Norge! –

minska inkomstskillnaderna mellan kvinnor och män och inkomstskillnaderna i stort. Det är alltså väldigt tydligt att om man vill ha en rättvis politik så väljer man ett parti som vågar tala om att välfärd kostar, att skatter är civilisationens pris och som vågar satsa på att anställa fler lärare, fler undersköterskor och se till att barnen får en bättre möjlighet i förskolan.

Anf. 92 CARL B HAMILTON (FP) replik:

Herr talman! Varför är det acceptabelt i manliga branscher, Ulla Andersson, med vinster som har genererats från skatter medan det i kvinnliga branscher är oacceptabelt? Varför är det acceptabelt med vinst från byggande av vägar, hämtande av sopor och av att köra buss? När dessa företag, där de flesta anställda är män, gör vinst är det helt okej att använda offentliga medel, men det är inte okej med vinst från skattemedel i den kvinnodominerade vården och omsorgen.

Som jag sade tidigare verkar kriteriet för att tolerera en vinst på offentliga inkomster vara att den är manlig. I den kvinnodominerade vården och omsorgen vill ni och Socialdemokraterna att det inte ska få finnas några vinster. De kvinnliga företagare som i dag finns där ska inte få finnas där, och det är kommunen som upphöjs till det stora föredömet. Varför är det okej?

Ulla Andersson nämnde i förbigående ROT. Det infördes i början av 1990-talet. Det var – jag är säker på att mitt minne inte sviker mig – på initiativ av Byggnadsarbetareförbundet. Det är ju en typiskt manlig bransch. Varför tog det 25 år innan RUT kunde komma till – man kan förstås vara emot både RUT och ROT generellt – som ju i huvudsak gynnar kvinnor?

Varför är det så här? Varför är det ett föredöme, och varför vill ni ha det på det här sättet, att det ska vara acceptabelt med vinst i manliga branscher men inte i kvinnliga? Det är lite konstigt med logiken där.

Anf. 93 ULLA ANDERSSON (V) replik:

Herr talman! Till skillnad från Carl B Hamilton tror jag att de flesta människor kan inse skillnaden mellan att tillverka en polisbil eller en bag och att ge omsorg till äldre eller att ge barn en bra skolgång så att de klarar sin utbildning. Marta Szebehely, som är professor i social omsorg, har konstaterat att den privatiserade välfärden inte har lett till bättre kvalitet eller högre effektivitet, utan den handlar enbart om ideologi. Hon säger vidare i sin rapport att de som har fått betala det högsta priset för den privatiserade välfärden är multisjuka äldre.

Sverige är det land som har gått längst i världen i detta avseende. Kanske Chile är med och tävlar också.

I Sverige är det två riskkapitalistiska bolag inom äldreomsorgen som har 50 procent av marknaden. I USA är det tio bolag som delar på 13 procent av marknaden. Det vill säga att vi har en mer monopoliserad privatiserad välfärd än vad USA har. Då har det gått riktigt långt!

Ungefär 9 miljarder togs ut i privata vinster. Man kan se att ägarna och de som sitter i styrelsen för de stora riskkapitalbolagen är framför allt män, medan det är 80 procent kvinnor som jobbar i de här branscherna. De kvinnorna har i sin tur sämre arbetsvillkor i den privatiserade välfärden än i den offentliga. I äldreomsorgen är 10 procent färre anställda. I

den privata skolan har lärarna en lägre utbildningsnivå än i den offentliga. Man kan se att det är fler visstidsanställda, för det är där man tjänar pengarna. Man pressar helt enkelt arbetsvillkoren för dem som är anställda.

I Kanada har man infört en mängd kvalitetskriterier i den privatiserade sjukvården, för man har sagt, ungefär som Socialdemokraterna gör, att det är på så sätt man ska styra den privatiserade välfärden. Där har man nu 450 olika kvalitetskriterier, och man upptäcker hela tiden att det finns olika brister. Man får lägga ofantliga summor på att kontrollera dessa kvalitetskriterier, och det går inte ens.

Vänsterpartiet vill se ett förbud mot vinstdrivande bolag i välfärden.

Anf. 94 CARL B HAMILTON (FP) replik:

Herr talman! Man får vara ganska blind för att inte tycka att det är konstigt att företag som bygger får göra vinst men inte företag i de sektorer vi nu diskuterar. Manliga vinster är det alltså inget snack om. De är okej. Kvinnliga vinster finns det däremot ett stort motstånd mot. Hur rimmar det med att Vänsterpartiet är ett feministiskt parti att man säger att det är okej med manliga vinster medan man säger nej till kvinnliga. Jag förstår inte det.

Jag ska avsluta med att ta fram den här studien som nyligen har kommit, som är från Harvard och som har 50 indikatorer på allt från jämlikhet och miljö till kriminalitet.

Där är Sverige absolut högst upp, långt före Storbritannien, Schweiz, Kanada, Tyskland etcetera. Sverige är på första plats.

Jag tycker att det är tankeväckande att det kan vara så olika beskrivningar av vårt land, som vi hör här.

Anf. 95 ULLA ANDERSSON (V) replik:

Herr talman! Det är ganska enkelt att ställa krav på hur en bil ska fungera, Carl B Hamilton, eller hur en väg ska se ut eller ett hus ska byggas. Kommuner och det offentliga har inte heller egna byggbolag eller vägbolag på samma sätt.

Men när det gäller den gemensamt finansierade äldreomsorgen, sjukvården och skolan är det inte lika enkelt att ställa detaljerade krav. Det handlar om vilken äldreomsorg Asta behöver, Greta behöver, Tor behöver eller Alf behöver. Det är en väldigt stor skillnad.

Vi i Vänsterpartiet har sagt att vi vill tillåta mångfald i välfärden. Alla bolag som är intresserade av att vara kvar kan ombilda sig till ett icke vinstdrivande bolag, det vill säga ett bolag med särskilda vinstbegränsningar, för alla pengar ska återinvesteras i verksamheten. Vill man det är det okej att vara kvar.

Det skulle innebära att vi skulle få ungefär 9 miljarder mer till den offentliga välfärden. Det skulle betyda oerhört mycket för många kvinnor, som skulle få bättre arbetsvillkor och som skulle få fler arbetskamrater. Vi skulle få en högre utbildningsnivå i välfärden. Därmed skulle också våra liv kunna förbättras väsentligt.

Anf. 96 ANDERS SELLSTRÖM (KD) replik:

Herr talman! Vänsterpartiet och Kristdemokraterna – det är bara att inse att vi står ganska långt ifrån varandra när det gäller synen på hur ett samhälle ska fungera.

Styra och ställa över andra människor, mindre egenmakt och planekonomi – det är väl ord som vi enkelt kan beskriva Vänsterpartiets politik med. Och de som ska bestämma och styra över detta är politikerna. De egna valen ska minska till förmån för det här.

Vänsterpartiet talar ofta om att det finns för få lediga jobb i förhållande till antalet arbetsökande – det var du inne på i olika ordalag i ditt anförande. Men ert svar på det här, när det gäller att underlätta för företag att anställa fler, är att kraftigt höja skatterna för dem och att försämra företagsklimatet i vårt land.

Det blir lite motsägelsefullt. Ni vill höja förmögenhetsskatten. Ni vill höja arbetsgivaravgifterna. Ni vill höja bolagsskatten. Det här är typiska skatter som driver ut företag och investeringskapital ur Sverige.

Min fundering blir lite grann: Vad har ni tänkt er när företagen flyr ut ur Sverige? Hur ska ni skapa jobb då, Ulla Andersson?

Anf. 97 ULLA ANDERSSON (V) replik:

Herr talman! Nio av tio svenskar anser att vinster ska begränsas i välfärden eller förbjudas helt. Vi lyssnar på den opinionen, och vi känner ett stort folkligt stöd i den frågan. Att Kristdemokraterna och övriga partier inte gör det tycker jag är djupt beklagligt.

Det handlar om 9 miljarder som tas ut i privata vinster. Du och jag och alla andra betalar skatt för att det ska gå till vård, skola och omsorg, vilket det då inte gör. I stället får vi se en privatiserad äldreomsorg med färre anställda, lägre utbildningsnivå och fler visstidsanställningar. Det har inte lett till bättre kvalitet och inte till högre effektivitet. Det handlar enbart om ideologi.

Jag tror nog att det är Kristdemokraterna som har en del att fundera över.

Om vi tittar på bolagsskatten kan vi se att den faktiska bolagsskatten i Sverige var 13,7 procent före den senaste sänkningen. Jag tycker att det är en väldigt låg bolagsskattesats. Jag tycker inte att den behöver sänkas mer.

Däremot tror jag att bolagen vill se en bättre infrastruktur i form av järnvägar, underhåll av vägar och fiber. Vi föreslår ett forskaravdrag för små och medelstora företag. Vi föreslår slopat sjuklöneansvar för mindre företag. Vi satsar mycket på utbildning. Det är väl ändå det som är den stora frågan bland företagen i dag. De får inte tag i arbetskraft med rätt kompetens trots att vi har massarbetslöshet. Det är er politik som har lett till det.

Det finns mycket man kan göra för att se till att efterfrågan ökar i ekonomin och därmed också ge företagen bättre förutsättningar. Det gör Vänsterpartiet. Vi föreslår ett ökat underhåll av järnväg. Vi ökar anslagen för investeringar i järnväg. Vi vill öka investeringarna i byggande av hyresrätter. Vi föreslår upprustningsstöd för hyresrätter. Det skulle leda till en ökad efterfrågan i väldigt många privata bolag som därmed skulle få mycket bättre förutsättningar att bedriva verksamhet i Sverige.

Anf. 98 ANDERS SELLSTRÖM (KD) replik:

Herr talman! Ulla Andersson var inne på bolagsskatten. Hon tyckte inte att man skulle sänka den. Hon tyckte att den var låg.

Nej, vi har noterat det. Ni vill höja den, än mer än vad den var före den 1 januari 2013. Det är a race to the top, kan man lugnt säga. Ni vill driva på detta.

Det innebär att du driver företag ut ur landet. Du fyller på med beskattning på beskattning och driver företag ut ur landet. Det blir till slut omöjligt att skapa jobb i Sverige. Hur ska du få folk att betala skatt här utifrån samma utgångsläge? Är det någon form av Robin Hood-förfarande man ska ha, som man kan se på julafton, att man får stjäla skatten från någon för att komma åt det här?

Jag får inte er politik att gå ihop, men vi har helt olika syn på hur man bedriver ett samhälle. Vi tror på kraften hos innovativa företagare som vill förverkliga sina idéer. Det skapar anställningar, och det gör att vi har en konkurrenskraft gentemot andra länder och kan sälja våra produkter. Det skapar jobb, och det skapar välfärd i vårt land. Men vi kan inte ha skatter som driver ut företag ur vårt land, för det skapar ingen välfärd.

Anf. 99 ULLA ANDERSSON (V) replik:

Herr talman! Jag tror att Anders Sellström är en av få som tycker att 13,7 procent i faktisk bolagsskatt är högt. Jag tycker inte det. Jag tycker att även bolag ska få vara med och bidra till den gemensamma välfärden, i större utsträckning än vad ni gör.

Det vi gör är att vi satsar mer på infrastruktur. Vi vet nämligen att företagen behöver en bättre infrastruktur i form av bättre vägunderhåll, ökade järnvägsinvesteringar och ökade offentliga investeringar, eftersom det offentliga är det privata näringslivets största kund.

Vi handlar för ungefär 580 miljarder per år av det privata näringslivet genom det offentliga. Och vi ökar de offentliga investeringarna, för när vi satsar på järnvägen, på kollektivtrafiken och på bostadsbyggande är det privata företag som får de beställningarna och som därmed får bättre förutsättningar att tjäna pengar och anställa fler. Och på så vis kan de vara med och bidra till en bättre ekonomisk ställning.

Ni stramar åt. 16 miljarder till sänkt bolagsskatt ger inte fler jobb utan ökar endast storbankernas vinster. Det är klart att de är glada, men det är inte så många andra som är det, precis.

Anf. 100 ANDERS SELLSTRÖM (KD):

Herr talman! Vi börjar närma oss slutet av den här debatten. Det perfekta samhället finns inte på vår jord, även om vi alla, så gott vi kan, strävar mot det.

Jag tror att det någonstans är viktigt att bestämma sig för vad man vill ha för samhälle och att hitta en balans mellan de här olika delarna för att skapa ett så bra samhälle som möjligt.

Jag nämnde *Mästarnas mästarte* lite tidigare i debatten. Jag tycker att det är ett bra exempel på hur man kan se till att ligga i topp. Men det innebär inte att man i varje jämförande gren kan vinna eller ligga i topp. Det gäller att vara stark. Det gäller att vara uthållig. Och det gäller att skapa ett samhälle som håller ihop och som håller på sikt.

Jag har funderat lite grann på det här med balansen. Hur skapar vi en balans? Det handlar om att ha en innovationskraft i vårt land – det visar sig år ut och år in att vi vinner den tävlingen också. Det handlar om att skapa en bra välfärd, en trygghet och en bra omsorg som fungerar. Det handlar om att skapa ett företagsklimat som gör att vi kan skapa investeringar i vårt land men även få investeringskapital från andra länder att landa i Sverige. Det handlar om att skapa en valfrihet. Människor ska ha möjlighet att välja, och människor ska ha en möjlighet att mer få rå om sina surt förvärvade pengar.

När det gäller den här balansen vinner vi inte alltid alla tävlingar, men vi ligger i topp. Vi är på prisballen i de flesta fall.

Social Progress Index, som flera har nämnt tidigare, visar att när man lägger ihop de här olika funktionerna, de här olika delarna i ett samhälle, vinner vi. Vi vinner den tävlingen mot alla andra länder i världen. Jag tycker att det är ganska fantastiskt när man vill se det från den sidan.

Sedan finns det oerhört mycket som vi kan förbättra i varje gren, som vi inte når fram till. Och där måste vi ideligen skruva och ratta på de olika faktorerna för att komma fram.

Vi kristdemokrater pratar mycket om och fokuserar mycket på barns och ungas uppväxtvillkor. Det är basen för att komma vidare i ett samhälle som fungerar bra. Får vi bra uppväxtvillkor för barn och unga tror jag också att vi har bra villkor för deras föräldrar. Vi har också bra villkor för mormor och morfar och farmor och farfar.

Här finns självklart en hel del att göra. Vi diskuterar ungdomsarbetslösheten. Ja, men jag tror att om vi får fart på lärlingsplatserna i vårt land kan mycket hända som gör att vi skapar betydligt bättre villkor även när det gäller att minska ungdomsarbetslösheten.

När det gäller utbildning ska självklart så många som möjligt igenom utbildningssektorn, och vi ligger väldigt bra till när man tittar på hur många i vårt land som läser på högskolan.

När det gäller praktiska yrken har vi tappat lite. Vi behöver fler som jobbar i de praktiska yrkena. Där måste vi också finna vägar framåt, liksom det föreslås i den här vårpropositionen.

Så har vi bostadsmarknaden som det jobbas frenetiskt med för att hitta vägar att komma fram till fler byggnationer av bostäder. I takt med att en massa utredningar nu landar tror jag att det kommer fler förslag på hur vi kan komma framåt även i den frågan. Vad vi kan konstatera gång på gång är att subventioner inom den sektorn inte fungerar. Det är andra saker som man måste skruva och ratta på för att komma framåt i de bitarna.

Vi har tittat på olika delar här, men sysselsättningsgraden generellt i vårt land är oerhört hög, likaså kvinnors deltagande. Tittar man på arbetskraftsdeltagandet ser man att vi ligger i topp i hela Europa, om jag inte minns fel.

Vi har en statsskuld som är så låg att man börjar ropa på att Sverige ska stimulera mycket mer, inte bara den svenska ekonomin utan även att vi ska vara med och hjälpa till på annat håll.

Det finansiella sparandet är fortfarande i topp. Om vi jämför våra reallöneökningar med Tyskland ligger vi som vi har hört tidigare oerhört bra till. Vi har låg inflation och vad gäller Gini-koefficienten, alltså den som talar om att vi har låga inkomstskillnader, ligger vi också i topp.

Också när det gäller den siffra som jag tycker är så oerhört viktig och som mäter låg ekonomisk standard ligger vi i topp i världen. Med andra ord har vi bra förhållanden och mycket få personer i kategorin låg ekonomisk standard.

Vi håller ihop Sverige. Men det är bara att inse i debatten att vi måste komma ihåg att vi inte kan vara i topp när det gäller alla faktorer samtidigt. Dock kan vi skruva och ratta på de faktorer vi är lite sämre på för att sakta justera oss uppåt i systemet. Glöm dock inte detta: Läger man ihop helheten för Sverige just i dag ligger vi i topp i hela världen när man tittar på olika relationer i ett samhälle.

Som kristdemokrat tycker jag att det känns som om vi är på god väg, men vi har en hel del att göra även i framtiden.
(Applåder)

Anf. 101 SVEN-OLOF SÄLLSTRÖM (SD) replik:

Herr talman! Det är otacksamt att komma sist i debatten. Alla vill gå hem, och ingen vill ta en debatt. Men jag tänkte att även Anders Sellström skulle få vara med i den här debatten i riksdagens kammare.

I regeringens ändringsbudget drar man ned drygt 700 miljoner på det internationella biståndet. Dessa medel ska i stället finansiera en fortsatt massinvandring till Sverige. Precis som i tidigare budgetar har regeringen konsekvent underfinansierat just migrationsområdet med konsekvensen att man måste dra till med drastiska omprioriteringar i ändringsbudgetarna.

Är det också Kristdemokraternas mening att det är en klok politik att skära ned på biståndet för att hjälpa människor på plats till förmån för en fortsatt massinvandring till Sverige?

Anf. 102 ANDERS SELLSTRÖM (KD) replik:

Herr talman! Det är i enlighet med det regelverk som finns för hur man får använda biståndspengar. Så är det. Vi är bra i Sverige i och med att vi når upp till enprocentsmålet i bistånd. Det är vi duktiga på. Det är många länder som vill någonting annat, och vad jag vet vill väl Sverigedemokraterna ligga på skammens gräns, 0,7 procent, för att över huvud taget nå någonstans inom regelverket. Det är väl där ni lägger er.

Men om det händer saker i vår omvärld måste vi ibland justera lite grann i hur vi använder biståndspengarna. Det är det som görs nu, och det är en väldigt liten omjustering av hur vi använder våra pengar.

Utfallet i vår omvärld där det pågår krig påverkar också hur biståndspengarna ska användas. Vi ser det som att det är en liten justering. Det hade varit bra om vi hade hittat någon annan möjlighet att använda oss av pengarna, men vi har gått med på det här. Det följer regelverket. Det fungerar, och vi är beredda att ta det ansvar även för omvärldens faktorer som påverkar hur vi använder våra biståndspengar i Sverige. Det är svaret på frågan.

Anf. 103 SVEN-OLOF SÄLLSTRÖM (SD) replik:

Herr talman! Först en liten rättelse: Våra nedskärningar i biståndspolitikerna gäller uteslutande det så kallade utvecklingsbiståndet. Det är alltså oftast hjälp till att utveckla nationer administrativt.

När det gäller katastrofhjälp och bistånd till flyktingar drar vi inte ned. Tvärtom – vi satsar 5 miljarder mer under fyra år än regeringen till UNHCR, FN:s flyktingorgan, för att hjälpa flyktingar på plats bland annat i Syrien.

Det ni gör nu är uttryckligen att ta pengar från biståndet. Jag kan läsa här: För att finansiera ökningen av anslaget till Migrationsverket och ersättningar av bostadskostnader under utgiftsområde 8 Migration minskar anslaget för biståndsverksamheten.

Ni tar pengar från dem som har det svårast på plats för att ge till dem som kommer till Sverige. Det är ändå så, precis som jag sade tidigare i debatten, att det vi lägger i Sverige i år på integration, alltså utgiftsområde 13, är vad UNHCR hade i sin totala budget för i fjol.

Anf. 104 ANDERS SELLSTRÖM (KD) replik:

Herr talman! För det första: Hur vi än har räknat på er motion så ligger ni på skammens gräns när det gäller bistånd. Jag har inte kunnat räkna på något annat sätt. Sven-Olof Sällström får överbevisa mig någon annan gång i den frågan.

Det andra är att om människor flyr för sina liv, hals över huvud, till exempel från Syrien, ska inte vi då se till att hjälpa dem? Ska vi inte försöka ge dem någon form av hemvist någonstans?

Det är det vi gör. Vi försöker ta vår andel av det ansvaret genom att skruva lite på biståndspengarna och använda dem lokalt när människor kommer hit i stället. Det är helt enligt regelverket för biståndspengar, så vi bryter inte mot regelverket. Det måste vi komma ihåg i sammanhanget.

Överläggningen var härmed avslutad.

Propositionen bordlades.

2 § Justering av protokoll

Justerades protokollen för den 8 och 9 april.

3 § Meddelande om frågestund

Talmannen meddelade att vid frågestunden *torsdagen den 18 april kl. 14.00* skulle följande statsråd närvara:

Näringsminister Annie Lööf (C), utrikesminister Carl Bildt (M), justitieminister Beatrice Ask (M), statsrådet Stefan Attefall (KD) och statsrådet Ulf Kristersson (M).

4 § Anmälan om inkommet protokollsutdrag från utskott

Prot. 2012/13:91
15 april

Talmannen anmälde att ett utdrag ur prot. 2012/13:25 för torsdagen den 11 april i ärende om subsidiaritetsprövning av EU-förslag inkommit från arbetsmarknadsutskottet.

5 § Anmälan om fördröjda svar på interpellationer

Till riksdagen hade inkommit följande skrivelser:

Interpellation 2012/13:338

Till riksdagen

Interpellation 2012/13:338 Ekonomisk politik för förhårdade
av Peter Persson (S)

Interpellationen kommer att besvaras tisdagen den 21 maj 2013.

Skälet till dröjsmålet är tjänsteresor och sedan tidigare inbokade engagemang.

Stockholm den 12 april 2013

Finansdepartementet

Anders Borg (M)

Enligt uppdrag

Rikard Jermsten

Expeditions- och rättschef

Interpellation 2012/13:352

Till riksdagen

Interpellation 2012/13:352 Låglönejobb i Sverige
av Patrik Björck (S)

Interpellationen kommer att besvaras fredagen den 3 maj 2013.

Skälet till dröjsmålet är tjänsteresor och sedan tidigare inbokade engagemang.

Stockholm den 12 april 2013

Finansdepartementet

Anders Borg (M)

Enligt uppdrag

Rikard Jermsten

Expeditions- och rättschef

6 § Hänvisning av ärenden till utskott

Föredrogs och hänvisades

Proposition

2012/13:150 till socialutskottet

Motioner
2012/13:U18–U20 till utrikesutskottet
2012/13:U17 till utrikesutskottet

EU-dokument
KOM(2013) 150 till finansutskottet
KOM(2013) 169 till näringsutskottet

7 § Bordläggning

Anmäldes och bordlades
Proposition
2012/13:99 Vårändringsbudget för 2013

Skrivelser
2012/13:98 Redovisning av skatteutgifter 2013
2012/13:101 Årsredovisning för staten 2012
2012/13:102 Utvecklingen inom den kommunala sektorn

Motioner
med anledning av skr. 2012/13:121 Riksrevisionens rapport om Skolin-
spektionens prövningar av ansökningar från enskilda som vill bli
skolhuvudmän
2012/13:Ub12 av Rossana Dinamarca m.fl. (V)
2012/13:Ub13 av Carina Herrstedt och Richard Jomshof (SD)
2012/13:Ub14 av Ibrahim Baylan m.fl. (S)

Skatteutskottets betänkande
2012/13:SkU21 Riksrevisionens rapport om skattekontroll av företag

Miljö- och jordbruksutskottets betänkanden
2012/13:MJU13 Fiskeripolitik
2012/13:MJU15 Övergripande miljöfrågor

Näringsutskottets betänkanden
2012/13:NU13 Handelspolitiska frågor
2012/13:NU17 Energipolitiska frågor

Konstitutionsutskottets betänkanden
2012/13:KU16 Allmänna helgdagar m.m.
2012/13:KU19 Offentlig förvaltning
2012/13:KU22 Kommunala och regionala frågor

Civilutskottets betänkande
2012/13:CU10 Ersättningsrätt

Finansutskottets betänkande
2012/13:FiU22 Bank-, försäkrings- och kreditupplysningsfrågor

8 § Anmälan om interpellationer

Prot. 2012/13:91
15 april

Anmäldes att följande interpellationer framställdes

den 12 april

2012/13:375 Ritualslaktat kött i Sverige

av *Markus Wiechel* (SD)

till landsbygdsminister Eskil Erlandsson (C)

2012/13:376 Situationen i Nordkorea

av *Markus Wiechel* (SD)

till statsrådet Gunilla Carlsson (M)

2012/13:377 Arbetslösheten från ett europeiskt perspektiv

av *Peter Persson* (S)

till finansminister Anders Borg (M)

den 15 april

2012/13:378 Apotekets marknadsandelar

av *Ingela Nylund Watz* (S)

till statsrådet Peter Norman (M)

Interpellationerna redovisas i bilaga som fogats till riksdagens snabbprotokoll tisdagen den 23 april.

9 § Anmälan om frågor för skriftliga svar

Anmäldes att följande frågor för skriftliga svar framställdes

den 15 april

2012/13:436 Ersättning till barn omhändertagna i samhällsvård

av *Pyry Niemi* (S)

till statsrådet Maria Larsson (KD)

2012/13:437 Distributionen av nätdroger

av *Fredrik Lundh Sammeli* (S)

till statsrådet Maria Larsson (KD)

2012/13:438 Mäns våld mot kvinnor

av *Raimo Pärssinen* (S)

till justitieminister Beatrice Ask (M)

Frågorna redovisas i bilaga som fogats till riksdagens snabbprotokoll tisdagen den 23 april.

Prot. 2012/13:91
15 april

10 § Kammaren åtskildes kl. 16.37.

Förhandlingarna leddes
av talmannen från sammanträdet början till och med 1 § anf. 24 (delvis),
av andre vice talmannen därefter till och med 1 § anf. 87 (delvis) och
av talmannen därefter till sammanträdet slut.

Vid protokollet

ANNALENA HANELL

/Eva-Lena Ekman

1 § Bordläggningsdebatt med anledning av vårpropositionen.....	1
Anf. 1 Finansminister ANDERS BORG (M)	1
Anf. 2 FREDRIK OLOVSSON (S) replik	5
Anf. 3 Finansminister ANDERS BORG (M) replik.....	5
Anf. 4 FREDRIK OLOVSSON (S) replik	6
Anf. 5 Finansminister ANDERS BORG (M) replik.....	6
Anf. 6 PER BOLUND (MP) replik	6
Anf. 7 Finansminister ANDERS BORG (M) replik.....	7
Anf. 8 PER BOLUND (MP) replik	7
Anf. 9 Finansminister ANDERS BORG (M) replik.....	8
Anf. 10 SVEN-OLOF SÄLLSTRÖM (SD) replik	8
Anf. 11 Finansminister ANDERS BORG (M) replik.....	9
Anf. 12 SVEN-OLOF SÄLLSTRÖM (SD) replik	9
Anf. 13 Finansminister ANDERS BORG (M) replik.....	10
Anf. 14 ULLA ANDERSSON (V) replik.....	10
Anf. 15 Finansminister ANDERS BORG (M) replik.....	11
Anf. 16 ULLA ANDERSSON (V) replik.....	11
Anf. 17 Finansminister ANDERS BORG (M) replik.....	12
Anf. 18 FREDRIK OLOVSSON (S).....	12
Anf. 19 Finansminister ANDERS BORG (M) replik.....	15
Anf. 20 FREDRIK OLOVSSON (S) replik	15
Anf. 21 Finansminister ANDERS BORG (M) replik.....	16
Anf. 22 FREDRIK OLOVSSON (S) replik	16
Anf. 23 PER BOLUND (MP) replik	17
Anf. 24 FREDRIK OLOVSSON (S) replik	17
Anf. 25 PER BOLUND (MP) replik	18
Anf. 26 FREDRIK OLOVSSON (S) replik	18
Anf. 27 CARL B HAMILTON (FP) replik	19
Anf. 28 FREDRIK OLOVSSON (S) replik	19
Anf. 29 CARL B HAMILTON (FP) replik	20
Anf. 30 FREDRIK OLOVSSON (S) replik	20
Anf. 31 PER ÅSLING (C) replik	20
Anf. 32 FREDRIK OLOVSSON (S) replik	21
Anf. 33 PER ÅSLING (C) replik	22
Anf. 34 FREDRIK OLOVSSON (S) replik	22
Anf. 35 SVEN-OLOF SÄLLSTRÖM (SD) replik	22
Anf. 36 FREDRIK OLOVSSON (S) replik	22
Anf. 37 SVEN-OLOF SÄLLSTRÖM (SD) replik	23
Anf. 38 FREDRIK OLOVSSON (S) replik	23
Anf. 39 ANDERS SELLSTRÖM (KD) replik.....	24
Anf. 40 FREDRIK OLOVSSON (S) replik	24
Anf. 41 ANDERS SELLSTRÖM (KD) replik.....	25
Anf. 42 FREDRIK OLOVSSON (S) replik	25
Anf. 43 PER BOLUND (MP).....	26
Anf. 44 Finansminister ANDERS BORG (M) replik.....	28
Anf. 45 PER BOLUND (MP) replik	29

Anf. 46	Finansminister ANDERS BORG (M) replik.....	30
Anf. 47	PER BOLUND (MP) replik.....	30
Anf. 48	CARL B HAMILTON (FP) replik.....	30
Anf. 49	PER BOLUND (MP) replik.....	31
Anf. 50	CARL B HAMILTON (FP) replik.....	32
Anf. 51	PER BOLUND (MP) replik.....	32
Anf. 52	PER ÅSLING (C) replik.....	32
Anf. 53	PER BOLUND (MP) replik.....	33
Anf. 54	PER ÅSLING (C) replik.....	33
Anf. 55	PER BOLUND (MP) replik.....	34
Anf. 56	ANDERS SELLSTRÖM (KD) replik.....	34
Anf. 57	PER BOLUND (MP) replik.....	35
Anf. 58	ANDERS SELLSTRÖM (KD) replik.....	35
Anf. 59	PER BOLUND (MP) replik.....	36
Anf. 60	CARL B HAMILTON (FP).....	36
Anf. 61	FREDRIK OLOVSSON (S) replik.....	37
Anf. 62	CARL B HAMILTON (FP) replik.....	38
Anf. 63	FREDRIK OLOVSSON (S) replik.....	38
Anf. 64	CARL B HAMILTON (FP) replik.....	39
Anf. 65	PER BOLUND (MP) replik.....	39
Anf. 66	CARL B HAMILTON (FP) replik.....	39
Anf. 67	PER BOLUND (MP) replik.....	40
Anf. 68	CARL B HAMILTON (FP) replik.....	40
Anf. 69	SVEN-OLOF SÄLLSTRÖM (SD) replik.....	41
Anf. 70	CARL B HAMILTON (FP) replik.....	41
Anf. 71	SVEN-OLOF SÄLLSTRÖM (SD) replik.....	41
Anf. 72	CARL B HAMILTON (FP) replik.....	42
Anf. 73	ULLA ANDERSSON (V) replik.....	42
Anf. 74	CARL B HAMILTON (FP) replik.....	42
Anf. 75	ULLA ANDERSSON (V) replik.....	43
Anf. 76	CARL B HAMILTON (FP) replik.....	43
Anf. 77	PER ÅSLING (C).....	44
Anf. 78	SVEN-OLOF SÄLLSTRÖM (SD).....	45
Anf. 79	Finansminister ANDERS BORG (M) replik.....	47
Anf. 80	SVEN-OLOF SÄLLSTRÖM (SD) replik.....	48
Anf. 81	Finansminister ANDERS BORG (M) replik.....	49
Anf. 82	SVEN-OLOF SÄLLSTRÖM (SD) replik.....	49
Anf. 83	CARL B HAMILTON (FP) replik.....	49
Anf. 84	SVEN-OLOF SÄLLSTRÖM (SD) replik.....	50
Anf. 85	CARL B HAMILTON (FP) replik.....	50
Anf. 86	SVEN-OLOF SÄLLSTRÖM (SD) replik.....	51
Anf. 87	ULLA ANDERSSON (V).....	51
Anf. 88	Finansminister ANDERS BORG (M) replik.....	54
Anf. 89	ULLA ANDERSSON (V) replik.....	54
Anf. 90	Finansminister ANDERS BORG (M) replik.....	55
Anf. 91	ULLA ANDERSSON (V) replik.....	55
Anf. 92	CARL B HAMILTON (FP) replik.....	56
Anf. 93	ULLA ANDERSSON (V) replik.....	56
Anf. 94	CARL B HAMILTON (FP) replik.....	57

Anf. 95 ULLA ANDERSSON (V) replik.....	57	Prot. 2012/13:91
Anf. 96 ANDERS SELLSTRÖM (KD) replik.....	58	15 april
Anf. 97 ULLA ANDERSSON (V) replik.....	58	<hr/>
Anf. 98 ANDERS SELLSTRÖM (KD) replik.....	59	
Anf. 99 ULLA ANDERSSON (V) replik.....	59	
Anf. 100 ANDERS SELLSTRÖM (KD)	59	
Anf. 101 SVEN-OLOF SÄLLSTRÖM (SD) replik	61	
Anf. 102 ANDERS SELLSTRÖM (KD) replik	61	
Anf. 103 SVEN-OLOF SÄLLSTRÖM (SD) replik	61	
Anf. 104 ANDERS SELLSTRÖM (KD) replik	62	
2 § Justering av protokoll.....	62	
3 § Meddelande om frågestund.....	62	
4 § Anmälan om inkommet protokollsutdrag från utskott	63	
5 § Anmälan om fördröjda svar på interpellationer	63	
6 § Hänvisning av ärenden till utskott	63	
7 § Bordläggning.....	64	
8 § Anmälan om interpellationer	65	
9 § Anmälan om frågor för skriftliga svar.....	65	
10 § Kammaren åtskildes kl. 16.37.....	66	

